

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2021/1543

(2021. gada 29. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2019. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras

EIROPAS PARLAMENTS,

- ņemot vērā lēmumu par Eiropas Savienības 2019. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija,
 - ņemot vērā lēmumus par izpildaģentūru 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,
 - ņemot vērā Reglamenta 99. pantu un V pielikumu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0117/2021),
- A. tā kā Savienības budžets ir nozīmīgs instruments kopējo politikas mērķu sasniegšanai un atbilst vidēji 1,0 % no ES nacionālā kopienākuma un 2,1 % no dalībvalstu vispārējās valdības izdevumiem un Savienības kopējiem publiskajiem izdevumiem;
- B. tā kā tad, kad Parlaments sniedz Komisijai apstiprinājumu par budžeta izpildi, tas pārbauda un novērtē, vai pēc iekšējām un ārējām revīzijām līdzekļi ir izlietoti pareizi un politikas mērķi ir sasniegti, tādējādi apstiprinot Komisijas izdevumu pareizību un sniegumu izmaksu lietderības ziņā;
- C. tā kā 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra attiecas uz gadu, kurā norisinājās politiska un institucionāla pāreja, proti, notika Eiropas Parlamenta vēlēšanas, pēc kurām 2019. gada 2. jūlijā sāka darboties jaunais sasaukums, un tika iecelta jauna Komisija, kura sāka darbu 2019. gada 1. decembrī, nosakot jaunas politiskās prioritātes, piemēram, Eiropas zaļo kursu un intensīvāku pievēršanos Savienības digitalizācijai un tās vērtību un Savienības nodokļu maksātāju naudas līdzekļu aizsardzībai;
- D. tā kā jaunā koronavīrusa (Covid-19) uzliesmojums neradīja vajadzību koriģēt Savienības 2019. gada pārskatos norādītos skaitļus, tā kā tomēr 2020. gadā un turpmākajos gados Covid-19 pandēmijai būs ievērojama globāla ietekme, kā arī būtiskas sekas uz Savienības budžetu, un tā kā šajā ziņā mums ir īpaši uzmanīgi jānosaka, vai Komisija ir lietderīgi un pārskatāmi izlietojusi Savienības budžeta līdzekļus, jo no 2020. gada Savienības tūlītējās reaģēšanas iniciatīvu īstenošana ietekmēs daudzu aktīvu un saistību atzīšanu, novērtēšanu vai pārklasificēšanu Savienības finanšu pārskatos;
- E. tā kā jaunā koronavīrusa (Covid-19) uzliesmojuma tiešu seku dēļ Budžeta kontroles komiteja nevarēja organizēt vai pilnībā īstenot visas tās plānotās darbības, kas saistītas ar parasto Savienības iestāžu izdevumu kontroli, t. i., faktu vākšanas misijas, atklātas uzklaušanās vai darbseminārus, un tāpēc tai bija vēl vairāk jāpaļaujas uz Revīzijas palātas darbu;

Politiskās prioritātes

1. uzsver, ka, īstenojot Savienības budžetu, ir svarīgi ievērot pareizas finanšu pārvaldības principu, kā norādīts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 317. pantā, un ir svarīgi sasniegt programmu prioritātes un mērķus, kuri palīdz stiprināt Eiropas integrāciju un radīt aizvien ciešāku Savienību;

2. pauž bažas par tiesiskuma stāvokli dažās dalībvalstīs un finansiāliem zaudējumiem, ko izraisa šādi trūkumi; sagaida, ka Komisija izmantos visus tās rīcībā esošos instrumentus, lai apturētu, mazinātu un ierobežotu piekļuvi Savienības finansējumam šādos gadījumos, tostarp izmantojot Tiesiskuma regulu; uzsver, ka tiesiskuma ievērošana ir priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai, tostarp efektīvai un lietderīgai Eiropas līdzekļu piešķiršanai un pārvaldībai; šajā sakarībā ļoti atzinīgi vērtē to, ka tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 16. decembra Regula (ES, Euratom) 2020/2092 par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir sākusi darbu pie pamatnostādņu izstrādes; uzsver, ka Eiropas Savienības Tiesa (EST) savā spriedumā jau ir nepārprotami konstatējusi, ka Eiropadomes secinājumos ietvertie paziņojumi nevar tikt uzskatīti par svarīgākiem nekā regulas teksts un nevar to grozīt;
3. atgādina, ka regulu vai tās daļu var atcelt tikai Eiropas Savienības Tiesa; mudina Komisiju kā "Līgumu sargātāju" piemērot minēto regulu no tās spēkā stāšanās dienas un sākt tiesiskuma mehānismus, kad tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību visos aspektos; uzsver, ka minētā regula stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī; atgādina, ka Parlaments var prasīt no Komisijas atbildību par to, kā tā piemēro minēto regulu, tostarp par nepamatotu kavēšanos, saskaņā ar LESD 265. pantu iesniedzot prasību sakarā ar bezdarbību; atgādina, ka šī regula, kas izstrādāta, lai aizsargātu Savienības līdzekļus, būs jāpiemēro visām saistībām un maksājumiem, vienlaikus nodrošinot garantijas galasaņēmējiem un saņēmējiem;
4. pauž nožēlu par to, ka KLP un kohēzijas politikas īstenošanā Savienības dalībvalstīs kopumā ir paredzētas 292 ziņošanas sistēmas un ka tas padara datus sadrumstalotus un nesalīdzināmus un neļauj līdzekļu kontrolē efektīvi izmantot MI un lielo datu tehnoloģijas; pauž nožēlu par to, ka trūkumi attiecībā uz datu un ziņošanas tehnoloģiju ar atšķirīgām digitalizācijas pakāpēm derīgumu un salīdzināmību joprojām nopietni traucē izveidot visaptverošu pārskatu par Savienības līdzekļu sadali un to efektīvu kontroli; pauž nožēlu par to, ka Savienības līdzekļu ļaunprātīgas izmantošanas, krāpšanas un piesavināšanās atklāšana galvenokārt aprobežojas ar Komisijas un Eiropas Revīzijas palātas ("Revīzijas palāta") nejausiem atklājumiem izlases veida revīzijās vai izmeklēšanās, ko veic OLAF;
5. pauž nožēlu par to, ka nevienā no KLP un kohēzijas politikas ziņošanas sistēmām nav iekļauta informācija par galīgajiem saņēmējiem, ka nav juridisku saistību atklāt šo informāciju un ka ne visa informācija par uzņēmumu faktiskajiem īpašniekiem ir pieejama visu dalībvalstu centrālajos reģistros; uzsver, ka sadarbspējīga IT sistēma ne tikai ļautu agrāk un efektīvāk atklāt ļaunprātīgu izmantošanu, krāpšanu, piesavināšanos, interešu konfliktus, divkāršu finansēšanu un citas sistēmiskas problēmas, bet arī sniegtu visaptverošu pārskatu par Savienības līdzekļu patieso sadalījumu un, iespējams, neplānotu koncentrāciju dažu oligarhisku vai pat noziedzīgu galīgo labuma guvēju rokās; uzsver, ka informācijas trūkums par uzņēmumu un uzņēmumu grupu īpašumtiesību struktūrām un faktiskajiem īpašniekiem būtiski veicina pašreizējās līdzekļu sadales nepārredzamību; atkārtoti uzsver, ka visaptveroši, ticami un salīdzināmi dati ir ārkārtīgi svarīgi efektīvai, lietderīgai un savlaicīgai Eiropas izdevumu kontrolei un Eiropas nodokļu maksātāju naudas līdzekļu aizsardzībai;
6. atgādina Parlamenta aicinājumu Komisijai ierosināt regulu par šādas sadarbspējīgas IT sistēmas izveidi, kas ļautu dalībvalstu iestādēm dalītās pārvaldības jomā savlaicīgi sniegt vienotus un standartizētus ziņojumus, jo īpaši attiecībā uz KLP un kohēzijas politikas līdzekļiem, lai būtu iespējams agrāk atklāt sistēmiskas kļūdas un ļaunprātīgu izmantošanu, kā norādīts Komisijas 2018. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanas ziņojumā; uzsver, ka šāda sistēma būtu automātiski jāatjaunina, izmantojot salīdzināmus un savlaicīgus datus, lai sistēma spētu veikt uzraudzību un kontroli, izmantojot MI un lielo datu tehnoloģijas; aicina Komisiju steidzami paredzēt juridisku prasību publicēt visu informāciju par faktiskajiem īpašniekiem kā priekšnoteikumu Savienības līdzekļu izmantošanai;
7. uzsver ieguvumus, ko šāda sadarbspējīga un digitāla sistēma sniegtu dalībvalstu iestādēm attiecībā uz valstu parlamentu un valdību kontroli un pārskatu par valsts nodokļu maksātāju naudas līdzekļu piešķiršanu, pārvaldību un sadalījumu Eiropas līdzekļu veidā; uzsver, ka Savienības ziņošanas, uzraudzības un revīzijas digitalizācija ir aizkavējusies un ir neaizstājama, ņemot vērā līdzekļu ļaunprātīgas izmantošanas, krāpšanas, piesavināšanās, interešu konfliktu, divkāršas finansēšanas un citu sistēmisku problēmu pārrobežu iezīmes; atzinīgi vērtē Parlamenta un Komisijas priekšlikumus sarunās par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (DFS), Atvērēšanas un noturības mehānismu (ANM), Kopīgo noteikumu regulu (KNR) un KLP;

8. atzīmē, ka Padome ļoti negribīgi iesaistījās sarunās par dzīvotspējīgiem kompromisiem; pauž nožēlu par to, ka dažādos tiesību aktos tika panākta vienošanās par atšķirīgiem noteikumiem un ziņošanas prasībām; mudina Komisiju bez liekas kavēšanās ierosināt piemērotu noteikumu iekļaušanai Finanšu regulā;
9. atgādina, ka 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanas ziņojumā Komisija tika aicināta iesniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei sarakstu ar kopējo maksājumu apjomu visiem "Agrofert" grupai piederošiem uzņēmumiem visās dalībvalstīs un sarakstu ar 50 lielākajiem individuālajiem saņēmējiem (fiziskām personām, kas ir viena vai vairāku uzņēmumu faktiskie labuma guvēji) katrā dalībvalstī, kā arī sarakstu, kurā apkopoti 50 lielākie visās dalībvalstīs iegūto Savienības subsīdiju saņēmēji (fiziskas un juridiskas personas, kā arī fiziskas personas, kam pieder uzņēmumi); atzinīgi vērtē Komisijas atkārtotos mēģinājumus izveidot šādu sarakstu, pieprasot informāciju no dalībvalstīm; pauž lielu nožēlu par to, ka Komisija līdz šīs rezolūcijas pieņemšanas dienai nav spējusi iesniegt prasīto sarakstu, jo dalībvalstis nav sniegušas pilnīgus, ticamus un salīdzināmus datus; uzsver, ka tas apliecina un akcentē steidzamu nepieciešamību pēc digitālas un sadarbspējīgas ziņošanas un uzraudzības sistēmas attiecībā uz līdzekļiem, kam piemēro dalītu pārvaldību; mudina Komisiju bez turpmākas nepamatotas kavēšanās iesniegt 50 lielāko individuālo galasaņēmēju sarakstu, kā arī visaptverošu sarakstu ar visām subsīdijām dalītā pārvaldībā, ko visi *Agrofert* grupas uzņēmumi saņēmuši visās dalībvalstīs laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam, kā arī mudina dalībvalstis pilnībā sadarboties ar Komisiju, sniedzot analīzei un saraksta sagatavošanai vajadzīgos datus;
10. atkārtoti aicina Komisiju:
 - novērst visus tehniskos un juridiskos šķēršļus datu vākšanai par uzņēmumu struktūrām un faktiskajiem īpašniekiem un noteikt pasākumus, lai nodrošinātu digitālu, sadarbspējīgu un standartizētu informācijas vākšanu par Savienības finansējuma saņēmējiem, tostarp par tiem, kas tieši vai netieši gūst labumu no Savienības finansējuma, un to faktiskajiem īpašniekiem;
 - ieviest digitālās sistēmas un instrumentus, kas obligāti jāizmanto visām dalībvalstīm, tostarp cita starpā vienotu datizraces un riska novērtēšanas rīku, kas ļauj Komisijai, OLAF un attiecīgā gadījumā EPPO kontroles un revīzijas nolūkā piekļūt šādiem datiem par Savienības finansējuma saņēmējiem (tostarp to faktiskajiem īpašniekiem) un analizēt tos, lai uzlabotu Savienības budžeta un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta aizsardzību pret pārkāpumiem, krāpšanu un interešu konfliktiem;
 - turpināt piešķirt vislielāko nozīmi pareizai Savienības budžeta finanšu pārvaldībai, jo īpaši ieviešot daudzgadu kontroles stratēģijas, kuru mērķis ir novērst, atklāt un labot kļūdas, kā arī turpināt rūpīgi uzraudzīt Savienības budžeta izpildi un nekavējoties veikt pasākumus, lai labotu kļūdas un atgūtu līdzekļus, ko nepareizi izlietojušas dalībvalstis, starpnieki vai galasaņēmēji;
11. atgādina, ka Komisija izveidoja agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu (*EDES*), pamatojoties uz Finanšu regulas 135. pantu, lai pastiprinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību, garantētu pareizu finanšu pārvaldību un nodrošinātu, ka no Savienības fondu līdzekļiem labumu nevar gūt tie uzņēmumi un faktiskie īpašnieki, kuri ir notiesāti par krāpšanu, korupciju vai citām noziedzīgām darbībām saistībā ar Savienības līdzekļu izmantošanu vai attiecībā uz kuriem no 2016. gada 1. janvāra vismaz OLAF ir sniedzis tiesu iestāžu ieteikumus dalībvalstu krimināliestādēm; uzskata, ka šis instruments varētu palīdzēt Savienības iestādēm un dalībvalstu struktūrām labāk apkarot un novērst korupciju un krāpšanu dalībvalstīs; pauž nožēlu par to, ka datubāzē ir tikai daži ekonomikas dalībnieki (pieci ekonomikas dalībnieki 2021. gada februārī); uzskata to par zīmi, ka *EDES* netiek pienācīgi īstenota;
12. aicina Komisiju, ierosinot pārskatīt Savienības vispārējam budžetam piemērojamos finanšu noteikumus (Finanšu regulu), apsvērt iespēju paplašināt *EDES* piemērošanu, attiecinot to arī uz dalītas pārvaldības līdzekļu saņēmējiem, struktūrām, kas īsteno finanšu instrumentus, un galasaņēmējiem, vienlaikus ievērojot proporcionalitātes un piemērotības principus; norāda, ka izmaiņas tiesību aktos attiecībā uz to saņēmēju izslēgšanu no visiem Savienības fondiem dažādos izdevumu veidos, kuri ir reģistrēti arī saskaņā ar dalīto pārvaldību, papildus radītu nepieciešamību nodrošināt, ka dalībvalstis var tieši piekļūt Komisijai piederošajai sistēmai un uz savu atbildību iekļaut informāciju par saņēmējiem; mudina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt esošo Eiropas un valstu datubāzu un datu ieguves rīku lielāku sadarbspēji; ņem vērā, ka EDAU nesaskata vispārīgas datu aizsardzības problēmas saistībā ar šādas sadarbspējas izveidi, bet gan norāda uz nepieciešamību pēc skaidra juridiskā pamata;

13. aicina Komisiju:
 - ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par iemesliem, kuru dēļ *EDES* ietver tikai ļoti ierobežotus ierakstus;
 - veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai uzlabotu *EDES* darbību, īstenošanu un vadību nolūkā nodrošināt, ka ir uzskaitīti visi ekonomikas dalībnieki, kas atbilst Finanšu regulas 136. panta 1. punkta c) līdz h) apakšpunktā minētajiem kritērijiem; turklāt aicina Komisiju pārskatīt kritērijus, lai samazinātu to sarežģītību un palielinātu to piemērojamību praksē;
 - uzlabot šā rīka izmantošanu, lai savienotu melno sarakstu ar *OLAF*, *EPPO* un valstu datubāzēm un izveidotu automatizētu sistēmu, kas atjaunina šo datubāzi ar uzticamu un savlaicīgu informāciju;
14. ņemot vērā Komisijas centienus, uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi panākt pareizo līdzsvaru starp zemu kļūdu līmeni, ātriem maksājumiem, samērīgām kontroles izmaksām un Savienības budžeta pievienoto vērtību;
15. uzsver Savienības politikas un instrumentu būtisko nozīmi to īstenošanā, lai mazinātu atšķirības starp dalībvalstīm un reģioniem kohēzijas, lauksaimniecības un lauku attīstības, pētniecības un inovācijas, iekšlietu un ārējo attiecību jomā, veicinātu ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību, apkarotu nabadzību un sociālo atstumtību un atbalstītu un veicinātu Savienības vērtības un drošību un tiesiskumu tās pilsoņiem Savienībā un visā pasaulē;
16. atzinīgi vērtē to, ka Komisija kā Savienības budžeta pārvaldītāja savu vienoto metodiku pienācīgi pielāgo riska, kontroles un pārvaldības vides īpatnībām dažādās izdevumu jomās, lai efektīvi izpildītu savus ziņošanas pienākumus un aizsargātu Savienības budžetu;
17. norāda, ka ar Finanšu regulas 61. pantu kopš 2018. gada augusta ir paplašināta interešu konfliktu definīcija; uzsver, ka Komisijai ir pienākums nodrošināt šo noteikumu pienācīgi rūpīgu īstenošanu visā Savienībā, kā arī to, lai Savienības budžeta izpildes gaitā tiktu efektīvi un iedarbīgi novērsti visu veidu interešu konflikti; uzsver, cik svarīga attiecībā uz visiem Savienības finanšu pārvedumiem ir publiski pieejama informācija par galīgajiem saņēmējiem, jo tā palīdz novērst interešu konfliktus Savienības budžeta izpildē;
18. atkārtoti aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek pienācīgi izvērtēti preventīvie pasākumi, ko dalībvalstis veikušas, lai izvairītos no interešu konfliktiem; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas pamatnostādnes “Norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem saskaņā ar Finanšu regulu”, kuras dalībvalstīm tika izplatītas 2020. gada augustā un kuru mērķis ir veicināt noteikumu par interešu konfliktiem vienotu interpretāciju un piemērošanu un palielināt izpratni par šo noteikumu piemērojamību, tostarp dalītās pārvaldības kontekstā; aicina Komisiju publiskot šīs pamatnostādnes, kā arī apmainīties ar informāciju gan ar dalībvalstu iestādēm, gan Budžeta kontroles komiteju par revīzijām, kas veiktas saistībā ar minētajiem jautājumiem, un par labas prakses piemēriem;
19. pauž bažas par iespējami šauro Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 61. panta interpretāciju, ko īsteno Čehijas Maksājumu aģentūra (Valsts Lauksaimniecības intervences fonds), kura uzskata, ka minētais pants nav piemērojams valdības locekļiem; mudina Komisiju sniegt atzinumu par minētā panta interpretāciju attiecībā uz dalībvalstu maksājumu aģentūrām; aicina Komisiju nodrošināt, ka Čehijas Republikā tiek ievērots un īstenots Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 61. pants un ka to piemēro visiem maksājumiem no Savienības budžeta, tostarp tiešajiem maksājumiem saskaņā ar KLP 1. pīlāru, un uzraudzīt maksājumu aģentūru neatkarīgu darbību šajā jomā;
20. atgādina, ka vairāki skandāli, kas saistīti ar Savienības līdzekļu sadali un ļaunprātīgu izmantošanu tādās valstīs kā Bulgārija, Čehija, Slovākija un Rumānija, pēdējos mēnešos un gados izraisīja plašus sabiedrības protestus un ka Savienības pilsoņi sagaida, lai Savienības iestādes, jo īpaši Komisija, nodrošinātu to, ka tiek izbeigta šāda nepareiza publisko līdzekļu pārvaldība;
21. pauž gandarījumu par jauno korporatīvo krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kuru Komisija pēc *OLAF* iniciatīvas pieņēma 2019. gada aprīlī un kuras mērķis ir pilnveidot Komisijas zināšanas par krāpšanu un analītiskās spējas vadīt krāpšanas apkarošanas darbības, nodrošināt dienestu un izpildaģentūru sadarbību krāpšanas apkarošanā un stiprināt korporatīvo uzraudzību cīņā pret krāpšanu; aicina Komisiju sagatavot pēcpārbaudes ziņojumu par šīs stratēģijas īstenošanas efektivitāti un pirmajiem sasniegtajiem rezultātiem un ziņot par to budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

22. uzsver, ka, ņemot vērā daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam un Atvēršanas un noturības mehānismu, ar Savienības finanšu resursiem būtu jāatbalsta Savienības prioritātes un pienākumi, kuru skaits arvien pieaug; Savienības finanšu interešu aizsardzība ir ārkārtīgi svarīga, un visos līmeņos ir jāpieliek vislielākās pūles, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un Savienības līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu; aicina Komisiju ierosināt Revīzijas palātai, OLAF un EPPO nodrošināt pietiekamus finanšu resursus un cilvēkresursus un turpināt sniegt šīm struktūrām stingru politisko atbalstu, lai tās varētu veikt revīzijas, izmeklēšanas un kriminālvajāšanas darbības, aizsargājot Savienības finanšu intereses;
23. vienlaikus norāda, ka aizvien plašāka finanšu mehānismu izmantošana, lai īstenotu Savienības politiku trešās valstīs un paralēli Savienības budžetu rada risku, ka var mazināties Savienības rīcības pārskatatbildība un pārredzamība; uzstājīgi prasa Komisijai nodrošināt, lai ārējās palīdzības sniegšana būtu atkarīga no tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošanas saņēmējvalstīs; jo īpaši uzsver nepieciešamību garantēt, ka valstis, trešās personas un/vai fiziskas personas, kam ir piešķirti Savienības līdzekļi vai kas ir ar tiem saistītas, ievēro demokrātijas pamatvērtības, starptautiskos cilvēktiesību standartus un nevardarbības principus;
24. atgādina, ka attīstības un sadarbības politikas mērķis ir izskaust nabadzību un samazināt nevienlīdzību un ka līdzekļiem būtu jānonāk tikai pie tiem saņēmējiem, kuriem tie paredzēti;
25. uzsver, ka Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveide iezīmē būtisku pavērsienu Savienības finanšu interešu aizsardzībā; atgādina Komisijai par EPPO svarīgo lomu ES atvēršanas plāna aizsardzībā turpmākajos gados; aicina visas Savienības dalībvalstis pievienoties EPPO un izvirzīt savus prokurorus, pamatojoties uz skaidriem un pārredzamiem kritērijiem;
26. uzsver EPPO nepietiekamo finansējumu un darbinieku trūkumu tās izveides posmā, taču atzinīgi vērtē to, ka EPPO budžets un darbinieku skaits ir ievērojami palielināts salīdzinājumā ar sākotnējo priekšlikumu; atkārtoti norāda, ka Parlaments iebilst pret darbinieku skaita samazināšanu OLAF sakarā ar amata vietu pārcelšanu uz EPPO, kā rezultātā līdz 2023. gadam OLAF kopumā zaudēs 45 amata vietas; aicina Komisiju palielināt veikspēju, pārskatot gan EPPO, gan OLAF, kā arī Eurojust personāla situāciju; aicina Komisiju un budžeta lēmējietādes nodrošināt, ka OLAF, EPPO un Eurojust budžets tiek palielināts, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus;
27. ar bažām norāda, ka laikposmā no 2015. gada janvāra līdz 2019. gada decembrim pēc OLAF ieteikuma saņemšanas tiesu iestādes nebija pieņēmušas lēmumu 199 lietās un tikai 178 lietās tika pieņemts jebkāds lēmums⁽¹⁾; aicina dalībvalstis pienācīgi sekot līdzi tam, kā tiek īstenoti visi OLAF ieteikumi;
28. atbalsta ieteikumus, kas sniegti Revīzijas palātas gada pārskatā par 2019. finanšu gadu un Revīzijas palātas pārskatā par ES budžeta sniegumu un stingri mudina Komisiju un citas attiecīgās puses pēc iespējas ātrāk tos īstenot, un turpmāk tekstā uzsver dažus no svarīgākajiem un steidzamākajiem ieteikumiem;
29. pauž īpašas bažas par Revīzijas palātas atkārtotajiem konstatējumiem, ka dažu dalībvalstu revīzijas iestāžu vai sertifikācijas struktūru darbā pieļauts pārāk daudz kļūdu un tāpēc tas tiek uzskatīts par neuzticamu, jo apdraud datu ticamību Komisijas gada pārvaldības un snieguma ziņojumā (AMPR); pauž nožēlu par to, ka Revīzijas palāta nevar iekļaut analīzi par to, kādu iemeslu dēļ šajā darbā joprojām tiek konstatētas nepilnības
30. pauž nožēlu, ka Komisija nav spējusi sniegt jēgpilnu ieskatu par šādiem iemesliem un jebkādam konkrētām valstīm raksturīgām atšķirībām starp dalībvalstu iestādēm; pauž nožēlu, ka informācijas trūkums par to, kādēļ dažu dalībvalstu revīzijas iestāžu darbā ir pastāvīgas sistēmiskas nepilnības, traucē lietderīgi un efektīvi pievērsties šīm problēmām un tās risināt; aicina Komisiju veikt visaptverošu analīzi par iemesliem un strukturālajām problēmām, kas rada Revīzijas palātas konstatētos pastāvīgos sistēmiskos trūkumus; aicina Komisiju iekļaut arī novērojumus par paraugpraksi un, pamatojoties uz minēto analīzi, sniegt dalībvalstu iestādēm skaidrus, praktiskus un viegli īstenojamus horizontālos ieteikumus, kā arī konkrētām valstīm paredzētus ieteikumus, kā sīkāk aprakstīts šīs rezolūcijas konkrētajās nodaļās;
31. aicina Komisiju pievērst lielāku uzmanību un paredzēt lielāku Komisijas personālu un budžeta līdzekļus attiecībā uz tām dalībvalstīm, uz kuru pārvaldības un kontroles sistēmām var paļauties tikai daļēji vai nevar paļauties un kurās pastāv palielināts ar finanšu līdzekļiem saistītas krāpšanas un korupcijas risks, un jo īpaši tām dalībvalstīm, kuras nav pievienojušās Eiropas Prokuratūrai;
32. aicina noteikt *Arachne* izmantošanu par priekšnoteikumu Savienības līdzekļu izmantošanai dalībvalstīs;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/olaf_report_2019_en.pdf

33. uzsver, ka Revīzijas palātas aprēķinātais kļūdu īpatsvars ir statistisks kopsavilkums, kas ir ērti izmantojams vienots Savienības izdevumu likumības un pareizības rādītājs, tomēr tas nesniedz diferencētu priekšstatu par tajā iekļauto kļūdu atšķirīgajām iezīmēm un smagumu; pieņem zināšanai, ka Revīzijas palātas metodika ir balstīta uz starptautiskiem revīzijas standartiem, kas ietver darījumu izlases veida pārbaudi, un ka reprezentatīva izlase nevar būt pilnībā balstīta uz risku; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta savu izlašu pārbaudes paraugus iedala augsta riska un zema riska darījumos; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta jau ir iekļāvusi konkrētus konstatēto kļūdu piemērus; aicina Revīzijas palātu iekļaut vēl detalizētāku informāciju, lai jo īpaši sniegtu plašāku ģeogrāfisko pārskatu par konkrētām valstīm raksturīgajām problēmām;
34. pauž nožēlu par to, ka dažās dalībvalstīs lielākā daļa KLP tiešo maksājumu ir koncentrēta dažu saņēmēju rokās, tostarp gadījumos, kad ir izveidotas oligarhiskas struktūras, kas jo īpaši apdraud mazos lauksaimniekus un lauku kopienas;
35. atgādina, ka ir taisnīgāk jāsadala KLP līdzekļi, nodrošinot tāda veida sadalījumu, kuram atbilstīgi maksājumi par hektāru samazinās apgriezti proporcionāli uzņēmuma vai saimniecības lielumam;
36. pauž bažas par paziņotajiem zemes sagrābšanas gadījumiem dažās dalībvalstīs un atkārtoti aicina Komisiju ieviest efektīvu kontroles sistēmu, kas nodrošinātu, ka vienīgie saņēmēji, kuriem ir tiesības saņemt KLP līdzekļus, ir tie, kas apsaimnieko zemi, un ka līdzekļi nenonāk pie saņēmējiem, kuri zemi ieguvuši nelikumīgā vai krāpnieciskā veidā; šajā sakarībā atkārtoti aicina izveidot īpašu Savienības līmeņa mehānismu sūdzību izskatīšanai, lai atbalstītu lauksaimniekus vai līdzekļu saņēmējus, kuri saskaras, piemēram, ar nelikumīgu zemes sagrābšanu, valsts iestāžu pārkāpumiem, noziedzīgu struktūru vai organizētās noziedzības izdarītu spiedienu, vai piespiedu darbam vai paverdzināšanai pakļautos cilvēkus, dodot viņiem iespēju ātri iesniegt sūdzību Komisijai, kas Komisijai būtu jāizskata steidzamā kārtā ⁽²⁾;
37. atkārtoti pauž bažas par to, ka turpināja palielināties neizpildīto saistību apmērs, 2019. gada beigās sasniedzot rekordaugstu līmeni 298,0 miljardu EUR apmērā (2018. gadā to apmērs bija 281,2 miljardi EUR); norāda, ka pēdējos gados maksājumu apropriāciju līmenis gada budžetos bijis ievērojami zemāks nekā DFS noteiktās robežvērtības, līdz ar to nākotnē varētu veidoties lielākas maksājumu vajadzības; atzinīgi vērtē to, ka Komisija savā priekšlikumā DFS regulai ir iekļāvusi aplēstos turpmākos maksājumus saistībā ar 2020. gadā ierosinātajiem palielinājumiem, kas vajadzīgi, lai īstenotu Savienības rīcību koronavīrusa apkarošanā; aicina Komisiju cieši uzraudzīt īstenošanu dalībvalstīs gadījumos, kad vērojami nepietiekami īstenošanas rādītāji un zems līdzekļu apguves līmenis; atzinīgi vērtē Komisijas centienus ieviest noteikumu “n+2” visās izdevumu jomās, uzsverot, ka noteikums “n+3” ir jāaizstāj ar citiem perspektīviem instrumentiem; atkārtoti aicina Komisiju palielināt tehnisko atbalstu valstu, reģionālajām vai vietējām iestādēm, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijām un iedzīvotājiem, lai panāktu labāku līdzekļu apguves līmeni ⁽³⁾;
38. atgādina par pieaugošo plaisu starp saistībām un maksājumiem un Savienības budžeta apjoma pieaugumu (Revīzijas palātas ātrais stāvokļa apskats “Neizpildītās saistības tuvplānā”), kas arī budžeta izpildes apstiprinātājiestādei rada nopietnas problēmas; norāda, ka ES ilgtermiņa budžets, kas ietver arī ES atveseļošanas plāna instrumentu *Next Generation EU*, 2021.–2027. gadā palielinājās no 1 083 miljardiem EUR līdz 1 800 miljardiem EUR; aicina Komisiju regulāri uzraudzīt valstu atveseļošanas un noturības plānu īstenošanu, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti valsts atbalsta noteikumi, un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei; uzsver, ka šīs prasības neizpilde varētu izraisīt to, ka 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšana var tikt noraidīta;
39. norāda, ka pēdējos gados maksājumu apropriāciju līmenis gada budžetos bijis ievērojami zemāks nekā DFS noteiktās robežvērtības, līdz ar to nākotnē varētu veidoties lielākas maksājumu vajadzības, kas var izraisīt spiedienu uz budžetu;
40. pauž nožēlu, ka iespēja izmantot DFS neizlietoto saistību apropriāciju un atcelto saistību apropriāciju summas netika izmantota, lai atmaksātu parādu, kas radies sakarā ar atveseļošanas plāna finansēšanu;
41. vērš uzmanību uz to, ka galvenie finanšu riski, kam ES budžets bija pakļauts 2019. gadā, bija saistīti ar finanšu operācijām, kas izpaudās kā aizdevumi, kurus sedz tieši no Savienības budžeta (53,7 %), un finanšu operācijām, kuras sedz no kāda Savienības garantiju fonda (46,3 %); konstatē, ka, ieskaitot iespējamus turpmākos maksājumus, kas saistīti ar Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) garantiju, kopējais ES budžeta risks 2019. gada beigās

⁽²⁾ Rezolūcijas par 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanu 23. punkts.

⁽³⁾ Rezolūcijas par 2018. gada budžeta izpildes apstiprināšanu 17. punkts.

sasniedza līdz pat 90,5 miljardus EUR; aicina Komisiju gada pārskatā par garantijām, ko sedz no ES vispārējā budžeta, sniegt pilnīgu priekšstatu par ES budžeta pakļautību riskam, ieskaitot risku, ko rada ESIF garantija, kā arī visas attiecīgās turpmākās finanšu operācijas;

42. norāda, ka Savienība ir aizvien vairāk izmantojusi EIB grupai paredzētos finanšu instrumentus un budžeta garantijas; atgādina, ka pašlaik uz EIB grupas darbībām, kuras netiek finansētas no Savienības budžeta, bet palīdz īstenot tos pašus Savienības mērķus, neattiecas Revīzijas palātas revīzijas pilnvaras;
43. iesaka Revīzijas palātai virzīt savu darbu uz apliecinājuma pieeju; aicina Revīzijas palātu turpināt tās veiktās izlases veida pārbaudes, lai uzraudzītu atsevišķus darījumus;
44. pauž bažas par to, ka pašreizējais personāla skaits nav pietiekams, lai tiktu galā ar pieaugošo ES budžetu; uzsver, ka ir absolūti nepieciešams palielināt Revīzijas palātas un attiecīgo Eiropas Parlamenta sekretariātu administratīvās spējas; uzsver, ka tad, ja šīs prasības netiks izpildītas, var tikt noraidīta 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšana;
45. mudina Revīzijas palātu turpināt analizēt Savienības budžeta darbības rezultātus; norāda, ka pareizas finanšu pārvaldības pamatā ir pienācīgs novērtējums par Savienības rīcības likumību un pareizību ar mērķi uzlabot pārskatatbildību; uzsver, ka konkrētu darbību panākumu novērtēšanā rādītāji būtu jāizmanto aprakstošā un objektīvā veidā, nepaužot nekādas politikas prioritātes; uzsver Revīzijas palātas ieteikumu, ka ir sīkāk jāizstrādā un labāk jālīdzsvaro ieguldījuma un iznākuma rādītāji un rezultātu un ietekmes rādītāji; aicina Komisiju samazināt mērķu un rādītāju skaitu līdz noteiktam atbilstīgu un piemērotu iznākuma un ietekmes rādītāju kopumam, ar ko var vislabāk izmērīt sasniegto rezultātu efektivitāti un Savienības izdevumu Savienības pievienoto vērtību;
46. apstiprina atrunas, ko savos gada darbības pārskatos (GDP) formulējuši DG BUDG, RTD, AGRI, REGIO, EMPL, MARE, CLIMA, HOME, JUST, NEAR un REFORM ģenerāldirektori; uzskata, ka minētās atrunas liecina par to, ka Komisijas un dalībvalstu ieviestās kontroles procedūras var sniegt nepieciešamās garantijas par pakārtoto darījumu likumību un pareizību attiecīgajās politikas jomās tikai tad, ja tiek sekmīgi īstenotas visas nepieciešamās korekciju procedūras;

Revīzijas palātas sniegtā ticamības deklarācija

47. atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta uzskata Savienības 2019. gada pārskatus par ticamiem un ka tā ir secinājusi, ka attiecībā uz ieņēmumiem 2019. gadā nav pieļautas būtiskas kļūdas;
48. pauž bažas par to, ka Revīzijas palātai pirmo reizi četrus gadus laikā nācies sniegt negatīvu atzinumu par pārskatiem pakārtoto izdevumu likumību un pareizību;
49. tomēr norāda, ka Revīzijas palāta atzīst, ka kopējais kļūdu līmenis ir saglabājies relatīvi stabils, proti, 2,7 % 2019. gadā salīdzinājumā ar 2,6 % 2018. gadā, un uzsver pozitīvos elementus Savienības izdevumu jomā, uz kuriem norādījusi Revīzijas palāta, piemēram, attīstību dabas resursu jomā un noturīgus rezultātus administrācijas jomā;
50. norāda, ka negatīvais atzinums sniegts šādu iemeslu dēļ: attiecībā uz Savienības izdevumiem Revīzijas palāta secina, ka kļūdu līmenis galvenokārt atbildzinājuma maksājumos ir plaši izplatīts un ka dēļ tā, kā Savienības budžets ir veidots un attīstās, augsta riska izdevumi 2019. gadā veidoja vairāk nekā pusi no revidētajiem izdevumiem (53,1 %), kuros būtisku kļūdu īpatsvars joprojām bija 4,9 % (salīdzinājumā ar 4,5 % 2018. gadā un 3,7 % 2017. gadā);
51. norāda, ka Revīzijas palāta kopumā revidēja darījumus 126,1 miljarda EUR vērtībā (Savienības kopējiem izdevumiem veidojot 159,1 miljardu EUR) un ka lielāko daļu no Revīzijas palātas revidētās kopas veidoja kategorija "Dabas resursi" (47,2 %), kam sekoja "Kohēzija" (22,5 %) un "Konkurētspēja" (13,2 %); atkārtoti ierosina, lai Revīzijas palāta, nosakot revidējamās kopas sadalījumu nākamās revīzijas vajadzībām, ņemtu vērā gan attiecīgo izdevumu īpatsvaru kopējos Savienības izdevumos, gan kļūdu risku;
52. norāda, ka 2019. gadā Revīzijas palāta ir atsevišķi norādījusi kļūdu īpatsvaru trijās DFS izdevumu kategorijās: "Konkurētspēja" (4,0 %), "Kohēzija" (4,4 %) un "Dabas resursi" (1,9 %), savukārt attiecībā uz kategoriju "Administrācija" Revīzijas palāta uzskata, ka kļūdu līmenis ir zem būtiskuma sliekšņa; norāda, ka augstāko aplēsto kļūdu līmeni, proti, 4,4 %, Revīzijas palāta konstatēja kategorijas "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" izdevumos; izdevumi kategorijā "Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai" sasniedza satraucošu kļūdu īpatsvaru, t. i., 4 % (salīdzinājumā ar 2 % 2018. gadā);

53. atzīst, ka Savienības budžeta finanšu pārvaldība laika gaitā ir uzlabojusies un ka kļūdu līmenis pēdējos gados ir samazinājies līdz aptuveni 2 % būtiskuma sliekšnim, izņemot dažās konkrētās politikas jomās, piemēram, konkurētspējas jomā, kuru galvenokārt tieši pārvalda Komisija un kurā aplēstais kļūdu īpatsvars ir divkārtējais no 2 % 2018. gadā līdz 4 % 2019. gadā;
54. norāda, ka Revīzijas palāta nav aplēsusi kļūdu līmeni DFS 3. kategorijas "Drošība un pilsonība" un 4. kategorijas "Globālā Eiropa" izdevumu jomās; norāda, ka kļūdu īpatsvara noteikšana ļautu veikt dažādu finanšu gadu salīdzinājumu; šajā sakarībā pauž nožēlu par to, ka 7. un 8. nodaļas revīzijas izlase salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir vēl vairāk samazinājusies (no 11 % 2017. gadā līdz 9,1 % 2018. gadā un 8,9 % 2019. gadā no revīzijā aptvertajiem izdevumiem);
55. aicina Revīzijas palātu nākamajā gada pārskatā sniegt datus par maksājumu kļūdu īpatsvaru katrā izdevumu jomā; prasa Revīzijas palātai paplašināt nodaļu "Administrācija", lai veiktu padziļinātu analīzi par visām iestādēm; aicina Revīzijas palātu pēc iespējas drīzāk īstenot Parlamenta prasību sagatavot īpašu neatkarīgu gada pārskatu par Savienības iestādēm; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas pārdomas par šo jautājumu un cer, ka tas tiks atspoguļots Revīzijas palātas stratēģijā 2021.–2025. gadam;
56. uzskata, ka Revīzijas palāta neprecizē korektīvo pasākumu ietekmi uz vispārējo kļūdu līmeni, bet tikai uz konkrētām izdevumu kategorijām; norāda, ka īpaša informācija par visām DFS kategorijām būtu ļoti vērtīga informācija budžeta izpildes apstiprinātājiestādes pārbaudes veikšanai; aicina Revīzijas palātu precizēt korektīvo pasākumu ietekmi uz vispārējo kļūdu līmeni;
57. vērš uzmanību uz to, ka Revīzijas palātas ticamības deklarācijā sniegtā vispārējā aplēse par kļūdu līmeni Savienības budžetā nav ne krāpšanas, ne neefektivitātes, ne izšķērdības rādītājs, bet gan aprēķins par naudas līdzekļiem, ko nebūtu bijis jāizmaksā, jo tie netika izmantoti saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem un regulām; norāda, ka 2019. gadā Revīzijas palāta ziņoja OLAF par deviņiem gadījumiem, kad tās revīzijās radās aizdomas par krāpšanu (9 gadījumi arī 2018. gadā), un no šiem gadījumiem OLAF ir sācis izmeklēšanu 5 lietās un nolēmis nesākt izmeklēšanu 4 lietās;
58. norāda uz to, ka attiecībā uz augsta riska izdevumiem aplēstajā kļūdu līmenī 2019. gadā tāpat kā iepriekšējos gados lielāko daļu kļūdu, proti, 74 % (2018. gadā – 68 %), veido attiecināmības kļūdas (t. i., izmaksu deklarācijās iekļautas neattiecināmas izmaksas un neattiecināmi projekti, darbības vai saņēmēji) atlīdzinājuma maksājumos, kuru gadījumā izdevumus bieži vien reglamentē sarežģīti noteikumi;
59. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas lēmumu tās izlasē palielināt augsta riska izdevumu īpatsvaru, ko būtiski ietekmē arvien pieaugošs kļūdu īpatsvars (4,9 % 2019. gadā salīdzinājumā ar 4,5 % 2018. gadā un 3,7 % 2017. gadā); pauž nožēlu par to, ka kļūdu īpatsvars ar maksājumtiesībām saistītajos maksājumos nav precīzi izteikts skaitļos;
60. uzskata, ka Komisijas saņemtajā informācijā un ziņojumos no dalībvalstu iestādēm bieži trūkst datu par konkrētiem rezultātiem vai iekļauti pārāk optimistiski novērtējumi; ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisijas īpaša loma, kas atspoguļota tās metodoloģijā, un nepilnības, kas vērojamas *ex post* pārbaudēs, kuras ir būtiski svarīga kontroles sistēmas daļa, ietekmē Komisijas kļūdu aplēses;
61. pauž lielas bažas par to, ka atklātās kļūdas liecina par nepilnībām attiecībā uz vadošo iestāžu deklarēto izdevumu pareizību;

Budžeta un finanšu pārvaldība

62. norāda, ka 2019. gadā tika gandrīz pilnībā izmantotas galīgajā budžetā pieejamās saistību apropriācijas (99,4 % apmērā), savukārt maksājumu apropriāciju izlietojums bija nedaudz zemāks (98,5 %);
63. ņem vērā to, ka 2019. gadā tika pieņemti trīs budžeta grozījumi, ar kuriem saistību apropriācijas tika palielinātas par 0,4 miljardiem EUR un maksājumu apropriācijas – par 0,3 miljardiem EUR un kuri attiecas uz tālāk minēto:
 - i) ar budžeta grozījumu Nr. 1/2019 kā ieņēmumi 2019. gada budžetā tika iekļauts pārpalikums 1 802 988 329 EUR apmērā no 2018. gada budžeta izpildes; šī summa ir samazinājusi ikgadējās NKI iemaksas dalībvalstīm;
 - ii) ar budžeta grozījumu Nr. 2/2019 nodrošināja papildu 100 miljonu EUR saistību apropriācijās pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" un programmai Erasmus+ saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes vienošanos par 2019. gada budžetu;

- iii) ar budžeta grozījumu Nr. 3/2019 iekļāva nepieciešamās saistību un maksājumu apropriācijas, lai piesaistītu Eiropas Savienības Solidaritātes fonda (ESSF) līdzekļus 293 551 794 EUR apmērā nolūkā sniegt palīdzību Rumānijai, Itālijai un Austrijai pēc dabas katastrofām, kas šajās dalībvalstīs notika 2018. gadā;
64. atzīst, ka, ņemot vērā Komisijas izdevumu un kontroles stratēģiju daudzgadu raksturu, tā var piemērot korekcijas līdz finansēšanas programmas slēgšanai; turklāt norāda, ka kļūdas var tikt atklātas attiecīgā gadā, bet tās tiek koriģētas kārtējā vai turpmākajos gados pēc maksājuma veikšanas – līdz pat slēgšanas brīdim; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt īstenot savu koriģētspēju un Komisiju – izmantot tās rīcībā esošos uzraudzības instrumentus saskaņā ar tās pienākumiem, kas noteikti dažādu nozaru juridiskajā pamatā, ar mērķi panākt to, ka reālais risks slēgšanas laikā ir krietni zem 2 % un tuvinās 0 %;
65. norāda, ka 2019. gadā Komisijas apstiprinātie korektīvie pasākumi sasniedza 1,5 miljardu EUR (par 25 % vairāk nekā 2018. gadā) un bija saistīti galvenokārt ar kļūdām, kas ietekmē iepriekšējos gados veiktos maksājumus;
66. pauž lielas bažas par to, ka turpināja palielināties neizpildīto saistību apmērs, 2019. gada beigās sasniedzot 298,0 miljardus EUR (2018. gadā to apmērs bija 281,2 miljardi EUR); norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi iemeslus, kuru dēļ šis pieaugums turpinās, piemēram, Savienības budžeta apmēra vispārējais pieaugums laika gaitā; norāda, ka pēdējos gados maksājumu apropriāciju līmenis gada budžetos bijis ievērojami zemāks nekā DFS noteiktās robežvērtības, un tas varētu radīt lielākas maksājumu vajadzības 2022. un 2023. gadā un nopietnu risku Savienības budžeta likviditātei; norāda uz Komisijas apņemšanos vispārējā pārvietojuma laikā veikt rūpīgu analīzi par maksājumu apropriācijām, kas vajadzīgas līdz gada beigām, nolūkā iesniegt priekšlikumu budžeta lēmējinstīcijai, ja vajadzīgi palielinājumi; aicina Komisiju mazināt pašreizējās neizpildītās saistības un novērst to turpmāku veidošanos, pilnveidojot savas finanšu prognozes un vajadzības gadījumā palīdzēt valstīm atrast attiecināmus projektus, jo īpaši projektus ar pārliecinošu Eiropas pievienoto vērtību, nolūkā paātrināt līdzekļu apguves līmeni;
67. ar bažām norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju ESI fondu (Eiropas strukturālo un investīciju fondu) līdzekļu apguves vispārējais līmenis bijis zemāks nekā attiecīgajā iepriekšējās DFS gadā, proti, līdz 2019. gada beigām no kopējiem pašreizējā DFS paredzētajiem ESI fondu piešķirumiem (465 miljardi EUR) dalībvalstīm bija izmaksāti tikai 40 % (salīdzinājumam – iepriekšējā DFS līdz 2012. gada beigām bija izmaksāti 46 %); norāda uz Komisijas skaidrojumu, ka lēnāks apguves līmenis daļēji ir saistīts ar Kopīgo noteikumu regulas (KNR) novēlotu pieņemšanu, laiku, kas iestādēm vajadzīgs, lai izveidotu efektīvu īstenošanas programmu un atbilstības sistēmas, un izmaiņām, kas regulās ieviestas 2014.–2020. gada plānošanas periodā, piemēram, augsto ikgadējā priekšfinansējuma līmeni un jauno noteikumu par automātisku saistību atcelšanu (n+3); norāda, ka 2019. gadā vispārējais līdzekļu apguves temps bija gandrīz tāds pats kā 2018. gadā; pauž bažas par zemajiem apguves līmeņiem;
68. atgādina, ka apguves līmenis liecina par to, cik lielā mērā dalībvalstīm piešķirtie Savienības līdzekļi ir izlietoti attiecināmiem projektiem, un ir viens no priekšnoteikumiem un norādēm par efektīvu līdzekļu apguvi nākotnē; šajā sakarībā uzsver, ka kopš 2018. gada beigām projektu atlases rādītājs joprojām bija labāks nekā tajā pašā pārskata periodā 2007.–2013. gadā; turklāt uzsver, ka līdz 2020. gada jūnija beigām gandrīz visi (99,2 %) 350 miljardi EUR kopējās izmaksās tika piešķirti gandrīz 515 000 projektiem;
69. pauž nožēlu, ka daudzās valstīs netiek sniegts lielāks tehniskais atbalsts, lai palielinātu līdzekļu apguves līmeni un ļautu samazināt neizpildīto saistību (RAL) uzkrāšanos;
70. norāda, ka līdz 2019. gada sākumam, kad pašreizējā DFS jau bija darbojusies piecus gadus, līdz galasaņēmējiem bija nonākuši tikai aptuveni 17 % no kopējā ESI finansējuma, par kuru saistības uzņemtas ar dalīti pārvaldīto finanšu instrumentu (DPFI) starpniecību; tomēr norāda, ka līdz 2020. gada septembra vidum 42 % no finanšu instrumentiem piešķirtajām summām bija pieejami ieguldījumiem un ka turklāt 59 % no DPFI pieejamā kapitāla bija sasnieguši galasaņēmējus; šajā sakarībā atgādina par Parlamenta atkārtoti pausto skepticismu saistībā ar Komisijas stingro atbalstu finanšu instrumentiem;
71. pauž nožēlu par to, ka 2019. gada ziņojums par dalīti pārvaldītajiem finanšu instrumentiem (DPFI) tika publicēts pēc attiecīgajā regulā noteiktā termiņa⁽⁴⁾; piekrīt Revīzijas palātas viedoklim, ka Komisijas ziņošanai par DPFI ir ierobežota nozīme, jo tās gada ziņojums par DPFI tiek publicēts pārāk vēlu;

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. pants (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

72. pauž bažas, ka līdzīgi kā iepriekšējos gados galvenokārt īstenošanas kavējumu dēļ ievērojamas neizmantotā ikgadējā ESI fondu priekšfinansējuma summas (7,7 miljardi EUR 2019. gadā) tika atmaksātas Savienības budžetā kā piešķirtie ieņēmumi; norāda, ka 5,0 miljardi EUR no šīs summas tika izmantoti, lai veiktu maksājumus saistībā ar dalībvalstu pieprasījumiem, kas pārsniedza gada apstiprināto budžetu attiecīgajās ESI fondu budžeta pozīcijās, un minētais ir jāvis novērst to atcelšanu;
73. atzīst, ka dalīta pārvaldība ir būtiska ESI fondu īstenošanai, kura savukārt balstās uz efektīvu Komisijas un dalībvalstu administratīvo sadarbību; uzsver Revīzijas palātas konstatējumu, ka kļūdu risks ir augsts attiecībā uz izdevumiem, uz kuriem attiecas sarežģīti noteikumi; atzinīgi vērtē ievērojamos uzlabojumus šajā jomā pēdējo desmit gadu laikā cita starpā Komisijas centieni un Revīzijas palātas un Parlamenta ieteikumu dēļ; mudina Komisiju virzīties uz vienkāršošanu un orientāciju uz sniegumu;
74. uzsver, ka galvenie finanšu riski, kam ES budžets bija pakļauts 2019. gadā, bija saistīti ar finanšu operācijām, kas izpaudās kā aizdevumi, kurus sedz tieši no Savienības budžeta (53,7 %), un finanšu operācijām, kuras sedz no kāda Savienības garantiju fonda (46,3 %); ar nožēlu konstatē, ka Komisijas paziņotajā kopējā riskam pakļautajā summā nav iekļautas ar ESIF saistītās operācijas, tāpēc tā neatspoguļo patieso Savienības budžeta finanšu stāvokli; uzsver, ka, pieskaitot iespējamus turpmākos maksājumus, kas saistīti ar ESIF (Eiropas Stratēģisko investīciju fonda) garantiju, kopējais risks Savienības budžetam 2019. gada beigās sasniedza 90,5 miljardus EUR;
75. norāda, ka Savienība ir aizvien vairāk izmantojusi finanšu instrumentus un budžeta garantijas, kas paredzētas EIB grupai; atgādina, ka pašlaik uz EIB grupas darbībām, kuras netiek finansētas no Savienības budžeta, bet palīdz īstenot tos pašus Savienības mērķus, neattiecas Revīzijas palātas revīzijas pilnvaras; norāda, ka līdz ar to Revīzijas palāta nespēj sniegt pilnīgu priekšstatu par EIB grupas darbību saikni ar Savienības budžetu; prasa, lai EIB pārskatatbildības pastiprināšanas nolūkā starp EIB un Eiropas Parlamentu tiktu noslēgts saprašanās memorands ar mērķi uzlabot Parlamenta piekļuvi EIB dokumentiem un datiem par stratēģisko orientāciju un finansēšanas politiku;
76. atgādina, ka LESD 287. panta 3. punktā ir noteiktas Revīzijas palātas revīzijas pilnvaras attiecībā uz EIB; atgādina, ka Revīzijas palātas kompetencē ir revidēt EIB darbību Savienības izdevumu un ieņēmumu pārvaldības jomā; atgādina, ka EIB Revīzijas komiteja ir kompetenta revidēt EIB akciju kapitālu saskaņā ar 5. protokola (EIB Statūti) 12. pantu; atgādina, ka LESD 308. panta 3. punkts ļauj Padomei grozīt Protokolu par EIB statūtiem, pieņemot vienkāršu lēmumu bez pilnīgas Līguma pārskatīšanas; uzsver, ka jaunajā DFS palielinās EIB pārvaldīto Savienības garantiju un citu finanšu instrumentu nozīme; tādēļ aicina Padomi grozīt 5. protokola 12. pantu, lai piešķirtu Revīzijas palātai pilnvaras veikt EIB akciju kapitāla revīziju; norāda, ka pašreizējais trīspusējais nolīgums starp Komisiju, EIB un Revīzijas palātu par tādu darbību revīzijām, kuras finansē vai garantē no Savienības budžeta, zaudēja spēku 2020. gadā; stingri aicina Komisiju, Revīzijas palātu un EIB, tām atjaunojot trīspusējo nolīgumu, ar ko reglamentē iesaistes noteikumus, palielināt Revīzijas palātas lomu un vairāk stiprināt tās pilnvaras veikt revīziju attiecībā uz EIB darbībām; atbalsta Revīzijas palātas prasību revidēt EIB darbības, kas nav saistītas ar Savienības budžetu; turklāt aicina Revīzijas palātu izstrādāt ieteikumus par EIB ārējo aizdevumu darbību rezultātiem;
77. norāda, ka monetārās politikas rezultātā samazinoties un pirmo reizi kļūstot negatīvai ilgtermiņa procentu likmei, ko izmanto, lai novērtētu darbinieku pabalstu saistības (tā dēvētajai diskonta likmei), Savienības budžetā ievērojami – par 17,2 miljardiem EUR – palielinājās saistības gada beigās; paredz, ka šī tendence turpināsies, ECB turpinot īstenot stimulējošu monetāro politiku, un prasa veikt pienācīgus piesardzības pasākumus;
78. uzsver, ka ir svarīgi stingri uzraudzīt iespējamo korupcijas un krāpšanas risku saistībā ar plaša mēroga infrastruktūras projektiem; aicina veikt padziļinātus un neatkarīgus finansējamo projektu *ex ante* un *ex post* novērtējumus;
79. mudina Komisiju aicināt dalībvalstis uzlabot gan pārbaužu kvalitāti, gan skaitu, kā arī apmainīties ar paraugpraksi krāpšanas apkarošanā;

Ieteikumi

80. aicina Komisiju:

- cieši sekot līdzi maksājumu vajadzībām, sagatavot iespējamus scenārijus ar konkrētiem risinājumiem, paturot prātā to, ka Savienībai nedrīkst būt budžeta deficīts, un rīkoties atbilstīgi savām institucionālajām pilnvarām, lai nodrošinātu maksājumu apropriāciju pieejamību, ņemot vērā risku, ka šo apropriāciju varētu nepietikt, kā arī Covid-19 pandēmijas radītās ārkārtas vajadzības;
- nākamās DFS darbības laikā turpināt sagatavot ikgadēju ziņojumu par DPFI, tostarp atsevišķu finanšu instrumentu līmeni;
- gada pārskatā par garantijām, ko sedz no ES vispārējā budžeta, sniegt pilnīgu priekšstatu par Savienības budžeta pakļautību riskam, tostarp riskam, ko rada ESIF garantija, kā arī visas attiecīgās turpmākās finanšu operācijas;
- saistībā ar Covid-19 krīzi atkārtoti novērtēt, vai pastāvošie mehānismi, kas izmantojami, lai mazinātu Savienības budžeta pakļautību riskam, ir pietiekami un piemēroti, un pārskatīt mērķa nodrošinājuma likmes garantiju fondiem, kas sedz no Savienības budžeta piešķirtās garantijas;
- nākt klajā ar ikgadējiem ziņojumiem attiecībā uz to, kā Savienības budžetu varētu ietekmēt pastāvīgi zemas, īpaši zemas un negatīvas procentu likmes;

81. prasa Padomei, lai tā kopīgi ar Eiropas Parlamentu:

- aicinātu EIB katru gadu dot Revīzijas palātai atļauju revidēt to EIB finansēšanas darbību pareizību, kā arī snieguma aspektus, uz kurām neattiecas konkrētas Savienības pilnvaras; to varētu paralēli nodrošināt ar trīspusējā nolīguma atjaunošanu;

Savienības budžeta sniegums

82. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas pirmo reizi atsevišķi sagatavoto un pilnīgo pārskatu "Pārskats par ES budžeta sniegumu – stāvoklis 2019. gada beigās" un mudina Revīzijas palātu turpināt sagatavot un pilnveidot šo pārskatu arī turpmākajos gados; atkārtoti pauž viedokli, ka lielāka uzmanība ir jāpievērš sniegumam, nemazinot pašreizējo atbilstības un pareizības pārbaudes līmeni; uzsver, ka konstatējumiem par sniegumu nevajadzētu novest pie vispārīnāšanas, bet drīzāk pie konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem; norāda, ka pienācīga riska analīze un ieteikumi Savienības politikas veidotāju rīcībai ir svarīgs politisko lēmumu pieņemšanas pamats; uzskata, ka konkrētu darbību panākumu novērtēšanā rādītāji būtu jāizmanto aprakstošā un objektīvā veidā, nepaužot nekādas politikas prioritātes; aicina Revīzijas palātu snieguma novērtējumus koncentrēt uz Eiropas pievienotās vērtības sasniegšanu un Savienības nodokļu naudas efektīvu izmantošanu;
83. uzsver, ka informācijas par sniegumu mērķis ir sniegt priekšstatu, vai Savienības politikas virzienu un programmu mērķi tiek sasniegti efektīvi un lietderīgi; ierosina, ka gadījumā, ja ir vajadzīgi uzlabojumi, informācija par sniegumu būtu jāizmanto, lai izstrādātu nepieciešamos korektīvos pasākumus, un pastāvīgi jāuzrauga to īstenošana; uzsver, ka Savienības fondu un politikas jomu sniegumu ir ļoti grūti izmērīt un ka dažādām izdevumu jomām un naudas līdzekļiem ir vajadzīgas atšķirīgas definīcijas un mērķrādītāji; uzskata, ka ar galvenajiem snieguma rādītājiem būtu visaptveroši jānovērtē programmu rezultāti, izmantojot analītisku metodi un nenorādot politikas prioritātes; piekrīt Revīzijas palātas konstatējumiem, ka ir jāpilnveido kopējie rādītāji un labāk jālīdzsvaro ieguldījuma un iznākuma rādītāji un rezultātu un ietekmes rādītāji; aicina Komisiju saskaņot ziņošanu par sniegumu, samazinot mērķu un rādītāju skaitu līdz noteiktam atbilstīgu un piemērotu iznākuma un ietekmes rādītāju kopumam, ar ko var vislabāk izmērīt sasniegtos rezultātus no efektivitātes, lietderīguma un saimnieciskuma viedokļa, kā arī Savienības izdevumu ES pievienoto vērtību;
84. uzsver Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisijas īstenotās procedūras gada pārvaldības un snieguma ziņojuma un programmu snieguma pārskatu sagatavošanai ir apmierinošas; piekrīt Revīzijas palātai, ka Komisijai būtu jāturpina ziņot par programmu sniegumu pēc DFS perioda beigām vismaz tik ilgi, kamēr tiek veikti būtisku summu maksājumi saistībā ar konkrētu DFS periodu;
85. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija ir sākusi veikt sistēmiskus snieguma novērtējumus un analīzi, lai izdarītu secinājumus par programmu mērķu sasniegšanu; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta to uzskata par nozīmīgu pozitīvu soli ceļā uz skaidrāku, pārredzamāku un visaptverošāku gada ziņošanu par programmu sniegumu;

86. stingri mudina Komisiju turpināt uzlabot sniegumu raksturojošās informācijas ticamību un pieejamību, jo tā ir būtisks programmu panākumu novērtēšanas instruments; šajā sakarībā būtu jāizplata arī Regulējuma kontroles padomes darbā gūtās atziņas, jo īpaši attiecībā uz izstrādi un metodiku;
87. pauž bažas par Revīzijas palātas novērtējumu, ka dalībvalstu uzraudzības dati, kas ir Komisijas gada pārvaldības un snieguma ziņojuma un programmu pārskatu pamatā, nav pilnībā ticami;
88. stingri atbalsta ieteikumu, ka Komisijai būtu jāuzlabo skaidrojumi par mērķrādītāju noteikšanu un pamatojošiem datiem; mērķiem jābūt konkrētiem un vērienīgiem, bet realistiskiem, un vienlaikus ir jāvar tos izmērīt, pamatojoties uz ticamiem datiem; vienlaikus uzsver, ka snieguma novērtēšanas vajadzībām rezultātu un ietekmes rādītāji ir piemērotāki, jo ļauj veikt plašāku ietekmes novērtējumu nekā ieguldījuma un iznākuma rādītāji;
89. atzinīgi vērtē to, ka Komisija gada programmu pārskatos dokumentē rādītāju datus, kā arī atsaucies rādītājus, starpposma un galīgos mērķrādītājus, ar kuriem mēra sasniegto attiecībā uz programmu vispārīgajiem un konkrētajiem mērķiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka šie atsaucies rādītāji, starpposma un galīgie mērķrādītāji, kurus nebūtu bijis iespējams sasniegt bez ES finansējuma un kuri rada ES pievienoto vērtību, koncentrētos uz šādas ES pievienotās vērtības sasniegšanu;
90. aicina Komisiju ziņojumos par sniegumu plašāk analizēt programmu efektivitāti un saimnieciskumu (izmaksu lietderību), kad šāda informācija kļūst pieejama, un sistemātiskāk analizēt nozīmīgus ārējos faktorus, kuri ietekmē programmu sniegumu; skaidri novērtēt visus paziņotos snieguma rādītājus, raugoties, vai notiek virzība uz mērķrādītāju sasniegšanu; skaidri un līdzsvaroti novērtēt sniegumu, pietiekami detalizēti aptverot visus programmu mērķus; mudina Komisiju veikt šos pasākumus attiecībā uz nākamo 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanu saistībā ar visām programmām, kas pieņemtas Covid-19 krīzes sakarā;
91. uzsver, ka saskaņā ar Finanšu regulu pareiza finanšu pārvaldība nozīmē efektivitāti, lietderību un saimnieciskumu un ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka uzmanība tiek pievērsta visiem trijiem minētajiem elementiem; turklāt norāda, ka Starptautiskās revīzijas pamatnostādnes par sniegumu tagad ietver arī tādus elementus kā līdztiesība, vide un ētika, un aicina Komisiju paplašināt savus novērtējumus, pievēršoties arī šīm jomām;
92. atzīmē, ka Revīzijas palāta novērtēja, vai programmas visās galvenajās ES budžeta jomās tika īstenotas tā, lai sasniegtu to mērķus;
93. "Konkurētspēja": atzinīgi vērtē to, ka attiecībā uz ES pētniecības programmu "Apvārsnis 2020" nekas neliecina par apdraudētu sniegumu un ka ir daudzi sekmīgu projektu piemēri; atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju programma nodrošina Savienības pievienoto vērtību, ņemot vērā tās unikālās un Eiropas mēroga iezīmes;
94. "Kohēzija": pauž nožēlu, ka, lai gan Komisija un dalībvalstis jau bija pārskatījušas sākotnējos 2014.–2020. gada mērķrādītājus, tikai neliela daļa rādītāju attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Kohēzijas fondu liecina par savlaicīgu progresu; pirms Covid-19 krīzes sākuma šķita, ka lielākā daļa nodarbinātības un izglītības mērķrādītāju, visticamāk, būtu sasniegti līdz 2020. gadam, taču attīstība pētniecības un nodarbinātības, nabadzības un sociālās iekļaušanas jomā atpalika; pauž nožēlu par to, ka Komisijas pašas dati par sniegumu šajā politikas jomā liecina, ka programmas neatbilst sākotnējām cerībām;
95. "Dabas resursi": pauž nožēlu, ka galvenais trūkums ir tas, ka 2014.–2020. gada perioda snieguma rādītāji nav balstīti uz sīki izstrādātu intervences loģiku KLP finansiālā atbalsta sniegšanai, piemēram, tiešie maksājumi lauksaimniekiem ir samazinājuši lauksaimnieku ienākumu nestabilitāti, taču tie nav paredzēti, lai palīdzētu lauksaimniekiem sasniegt pietiekami augstu dzīves līmeni; pauž nožēlu par to, ka ir konstatēts, ka KLP pasākumiem nav pietiekamas ietekmes uz klimata pārmaiņu novēršanu;
96. "Drošība un pilsonība": norāda, ka Komisijas ziņojumos nav norādīts, vai Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda darbība nodrošina labus panākumus tā mērķa sasniegšanā, taču pieejamā informācija norāda uz tā nozīmīgumu un Savienības pievienoto vērtību; norāda, ka integrācijas un legālās migrācijas rādītāji liecina par tā pozitīviem sasniegumiem, cita starpā arī tāpēc, ka vēl nav iespējams novērtēt ilgtermiņa ietekmi (piemēram, atšķirības starp migrantu un Savienības valstspiederīgo nodarbinātības perspektīvām);

97. "Globālā Eiropa": norāda, ka Komisija nesniedz pietiekamu informāciju, lai varētu rūpīgi novērtēt sniegumu attiecībā uz diviem finansēšanas instrumentiem, t. i., instrumentu sadarbībai ar jaunattīstības valstīm un instrumentu attiecībā ar Savienības dienvidu un austrumu kaimiņvalstīm; atzinīgi vērtē to, ka rādītāji tomēr liecina par pozitīvas attīstības tendenci nabadzības samazināšanas, izglītības, dzimumu līdztiesības un tautas attīstības jomā, un pauž bažas par negatīvas attīstības tendenci demokrātijas, tiesiskuma un politiskās stabilitātes konsolidācijas jomā;

Gada ziņojums par pārvaldību un sniegumu

98. norāda, ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju 2019. gadā izpildīto saistību apropriāciju kopējais apjoms bija 161 miljards EUR, proti, 81 miljards EUR iedalīts 1. izdevumu kategorijai, apropriācijas sadalot starp 1.a apakškategoriju "Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai" (14 % no kopējā budžeta) un 1.b apakškategoriju "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" (35 % no kopējā budžeta), 59 miljardi EUR – 2. izdevumu kategorijai "Ilgtspējīga izaugsme: dabas resursi" (37 % no kopējā budžeta), 4 miljardi EUR – 3. izdevumu kategorijai "Drošība un pilsoniskums", 12 miljardi EUR – 4. izdevumu kategorijai "Globālā Eiropa" un 6 miljardi EUR – Komisijas administratīvajiem izdevumiem 5. izdevumu kategorijā;
99. norāda, ka Komisija savā 2019. gada AMPR minēja, ka risks maksājuma laikā ir 2,1 % apmērā, kas ir Revīzijas palātas aplēstā kļūdu līmeņa robežās; norāda, ka trijās nozīmīgākajās izdevumu jomās (DFS 1.a apakškategorija "Konkurētspēja"; 1.b apakškategorija "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" un 2. izdevumu kategorija "Dabas resursi") Komisijas pašas aplēses par kļūdu līmeni ir Revīzijas palātas aplēstā kļūdu līmeņa robežās;
100. norāda, ka 2019. gadā Savienības budžeta izdevumi bija 147 miljardi EUR un tos veidoja vairāk nekā 240 000 maksājumu; norāda, ka 71 % budžeta tika izpildīts dalītā pārvaldībā, savukārt pārējās daļas izpilde norisinājās vai nu tiešā Komisijas pārvaldībā (22 %), vai netiešā pārvaldībā, sadarbojoties ar pilnvarotajām struktūrām (7 %);
101. norāda, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm ar klimatu saistītie izdevumi 2019. gadā bija 35 miljardi EUR jeb 21 % no Savienības budžeta un ka kopumā laika periodā no 2014. gada līdz 2020. gadam klimata mērķu īstenošanā būs ieguldīti 211 miljardi EUR no Savienības budžeta, kas atbilst 19,8 % no kopējiem izdevumiem, t. i., nedaudz mazāk nekā sākotnēji izvirzītais 20 % mērķrādītājs, jo pirmajos minētā perioda gados iemaksas bija mazākas; aicina Komisiju darīt visu iespējamo, lai palielinātu ar klimatu saistītos izdevumus 2014.–2020. gadā nolūkā sasniegt daudz vērienīgākus mērķrādītājus 2021.–2028. gadā;
102. konstatē, ka 11 no 50 Komisijas ģenerāldirektoriem savos 2019. gada darbības pārskatos ir iekļāvuši deklarāciju ar iebildēm, kopumā formulējot 18 atrunas (salīdzinājumam: 2018. gadā atrunu skaits bija 40, un tās bija formulējuma 20 struktūrvienības); norāda, ka attiecībā uz 17 atrunām Komisija piemēroja jaunu *de minimis* noteikumu, šīs atrunas vairs neuzskatot par nozīmīgām;
103. konstatē, ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju 2019. gadā apstiprināto korektīvo pasākumu apmērs sasniedza 1,5 miljardus EUR (t. i., par 25 % vairāk nekā 2018. gadā); norāda, ka dažās dalībvalstīs korekciju summas bija daudz lielākas nekā citās; aicina Komisiju pieņemt tādu revīzijas izlasi, lai šīs valstis biežāk iekļautu regulārās pārbaudēs;
104. norāda, ka 2019. gadā Komisijas aplēstais kopējais risks slēgšanas laikā bija 0,7 % no attiecīgajiem izdevumiem (salīdzinājumam – 0,8 % 2018. gadā); norāda – tā kā kohēzijas izdevumiem risks maksājuma laikā ir augstāks, Komisijas aplēstais vispārējais risks maksājuma laikā bija augstāks nekā iepriekšējos gados, t. i., 2,1 % 2019. gadā (salīdzinājumā ar 1,7 % 2018. gadā), bet, tā kā augstāks bija arī aplēstās turpmākās korekcijas (1,4 % salīdzinājumā ar 0,9 % 2018. gadā), Komisija ir secinājusi, ka risks slēgšanas laikā ir stabils, un aplēsusi, ka tas ir mazāks par 2 %, līdz ar to Komisija uzskata, ka tās daudzgadu kontroles sistēmas nodrošina efektīvu Savienības budžeta aizsardzību; turklāt norāda, ka saskaņā ar pašas Komisijas aplēsēm to izdevumu apmērs, kuriem risks maksājuma laikā bija virs būtiskuma sliekšņa, bija ļoti augsts – 67 miljardi EUR;
105. norāda, ka Komisija uzskata, ka tās daudzgadu kontroles sistēmas nodrošina efektīvu Savienības budžeta aizsardzību; norāda, ka Komisija savu portfeli 2019. gadam ir sadalījusi zemāka riska un augstāka riska slāņos, izmantojot Revīzijas palātas atzītus kritērijus, kas saistīti ar finansējuma veidu, jo īpaši atšķirību starp diezgan sarežģītām izdevumu atļūdzināšanas shēmām (augstāka riska izdevumi ar risku maksājuma laikā virs 2 %) un uz maksājumtiesībām balstītiem maksājumiem ar mazāku kļūdu iespējamību (zemāka riska izdevumi ar risku maksājuma laikā zem 2 %); turklāt norāda, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm augstāka riska izdevumi veido 67 miljardus EUR (46 %), tādējādi ietekmējot mazāku budžeta daļu nekā zemāka riska izdevumi, kas veido 80 miljardus EUR (54 %); mudina Komisiju pieņemt vērienīgu rīcības plānu ar pasākumiem, kas ļautu ievērojami samazināt šos riskus;

106. prasa Komisijai nodrošināt, lai būtu iespējams pilnībā uzticēties AMPR un lai tas nebūtu balstīts uz prognozēm;
107. jo īpaši norāda, ka Revīzijas palātai atkal bija jāziņo par bažām attiecībā uz AMPR ticamību kohēzijas jomās, jo revīzijas iestāžu darbā ir nepilnības un ir konstatētas problēmas saistībā ar atlikušo kļūdu īpatsvaru, par ko ziņots DG EMPL un DG REGIO gada darbības pārskatos (AAR);
108. nepiekrīt Komisijas veiktajam kļūdu īpatsvara aprēķināšanas metodikas novērtējumam; lai gan ir atzīts, ka maksājumu riski, ko Komisija izmanto AMPR, ir vistuvāk Revīzijas palātas aplēstajam kļūdu līmenim, jāatzīmē, ka elementi, kam ir būtiska nozīme, liecina par milzīgām atšķirībām Revīzijas palātas un Komisijas aplēstajā kļūdu īpatsvarā; tādēļ atkārtoti prasa ātri saskaņot savu metodiku ar Revīzijas palātas izmantoto metodiku un sniegt budžeta kontroles iestādei tikai vienu kļūdu īpatsvaru, kas atbilst riskam maksājumu laikā (kļūdu īpatsvars maksājumu laikā); aicina Komisiju atsevišķi sniegt aplēsi par nākotnē veicamajām korekcijām (atlikušo kļūdu īpatsvars); mudina Komisiju, ziņojot par šīm divām aplēsēm, visos ģenerāldirektorātos izmantot saskaņotu terminoloģiju;
109. aicina Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai no dalībvalstīm iegūtu ticamus datus par kļūdu īpatsvaru maksājumu veikšanas laikā; aicina Komisiju savlaicīgi veikt atbilstošas korekcijas, ja dalībvalstu veiktajās pārbaudēs tiek konstatēti trūkumi;
110. ar bažām norāda, ka attiecībā uz Komisijas pašas aplēsi par risku maksājuma laikā Revīzijas palāta ir uzsvērusi dažus jautājumus, kas izklāstīti tālāk tekstā, attiecībā uz konkrētām DFS kategorijām, un mudina Komisiju reaģēt uz šiem konstatējumiem, veicot konkrētus pasākumus:
- “Konkurētspēja”: *ex post* revīzijās nebija iekļauti galvenokārt tādi maksājumi vai to klīrings, kuri veikti aplūkojamā ticamības deklarācijas gadā, un šīs revīzijas ne vienmēr tika atzītas par uzticamām;
 - “Dabas resursi”: dalībvalstu veiktā kontrole, kas atspoguļojas kontroles statistikā, neaptvēra visas kļūdas, un Komisijai nācās veikt pielāgojumus, kuri pārsvarā tiek veikti pēc vienotas likmes, un nebija iespējams neierobežoti paļauties uz sertifikācijas struktūru darba rezultātiem;
 - “Kohēzija”: revīzijas iestāžu pārbaudes ne vienmēr tika atzītas par uzticamām;
 - “Globālā Eiropa”: nepietiekams uz vietas veiktu pārbaužu skaits valstīs, kurās tiek īstenoti projekti, nepietiekami aptverti attiecīgie iepirkuma procedūru aspekti, plašs tvērums atsevišķu kļūdu ietekmes aplēšanai un nepietiekamas pašu veiktas padziļinātas pārbaudes attiecībā uz citu pārbaudītiem darījumiem; aicina Revīzijas palātu palielināt to izlases veida pārbaužu skaitu, kurās izmanto uz risku balstītu pieeju, lai ziņojumos par kļūdu īpatsvara rādītājiem vairāk uzmanības pievērstu jomām, kurās ir vislielākā problēmu rašanās iespējamība;
111. pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumu, ka Komisijas ziņošana par sniegumu kļūst līdzsvarotāka un ka gan AMPR, gan programmu pārskati papildina to ziņojumus par programmu sasniegumiem, tostarp informāciju par atpalikušajām jomām un programmu pastāvīgajām problēmām;
112. mudina Komisiju un palātu paātrināt budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru līdz N+1 gadam;
113. aicina Komisiju turpināt attiecībā uz piešķirtajiem līdzekļiem veicināt labāku dzimumu līdzsvaru un dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā;

Ieņēmumi

114. norāda, ka kopējie ieņēmumi 2019. gadā bija 163,9 miljardi EUR;
115. atgādina, ka ieņēmumu lielāko daļu (88 %) veido pašu resursi, kuri iedalās trīs kategorijās:
- no nacionālā kopienākuma (NKI) iegūtie pašu resursi veido 64 % no Savienības ieņēmumiem, un ar tiem Savienības budžetu līdzsvaro pēc tam, kad ir aprēķināti ieņēmumi no visiem pārējiem avotiem (katras dalībvalsts iemaksas ir proporcionālas tās NKI);
 - tradicionālie pašu resursi (TPR) veido 13 % no Savienības ieņēmumiem, un tajos ietilpst dalībvalstu iekasētie ievadmitas nodokļi (Savienības budžetā nonāk 80 % no kopējās summas, dalībvalstis patur atlikušos 20 % iekasēšanas izmaksu segšanai);
 - no pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iegūtie pašu resursi veido 11 % no Savienības ieņēmumiem (attiecībā uz šiem pašu resursiem dalībvalstu iemaksas tiek aprēķinātas pēc vienotas likmes, ko piemēro saskaņotajai PVN aprēķina bāzei);

116. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas darbs pie Savienības finanšu plānojuma un budžeta, kas tika uzsākts pirms 2019. gada un turpinājās tā gaitā, ļāva ieviest juridiski saistošu grafiku un jaunas Savienības mēroga ieņēmumu plūsmas vai "pašu resursus", kuri paredzēti kopējo Eiropas aizņēmumu atmaksāšanai; atgādina par nacionālā kopienākuma (NKI) iemaksu pārsvaru Savienības budžetā; uzsver, ka jaunie pašu resursi tiek ieviesti līdz ar tās ieņēmumu daļas samazināšanu Savienības gada budžeta finansēšanā, kas balstīta uz dalībvalstu iemaksām proporcionāli to NKI, un tādējādi neveicina Savienības budžeta vispārēju palielinājumu; mudina Komisiju ierosināt ieņēmumu avotu dažādošanu, lai nodrošinātu, ka Savienība kļūst patiesi neatkarīga no dalībvalstu iemaksām, vienlaikus ievērojami palielinot Savienības programmu budžetu;
117. norāda, ka ieņēmumos ietilpst arī no citiem avotiem saņemtās summas un ka nozīmīgākā šo ieņēmumu avotu daļa ir saistībā ar Savienības nolīgumiem un programmām veiktas iemaksas un atmaksājumi (8 % no Savienības ieņēmumiem), piemēram, ieņēmumi saistībā ar ELGF un ELFLA un trešo valstu dalību pētniecības programmās;
118. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas lēmumu iekšējās kontroles sistēmu pārbaudes laikā novērtēt Savienības rīcību, kas īstenota, lai samazinātu muitas nodokļu iztrūkumu, jo tas var ietekmēt dalībvalstu noteiktās nodokļu summas, un lai mazinātu risku, ka tradicionālie pašu resursi (TPR) nav pilnīgi;
119. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatētajām nepilnībām tajā, kā dalībvalstis iekasē TPR, jo īpaši valstu iestāžu īstenotajā aprēķināto, bet vēl neiekasēto nodokļu pārvaldībā; norāda, ka Revīzijas palātas apmeklētajās dalībvalstīs konstatēta īpaša kavēšanās muitas parādu paziņošanā, šādu parādu atgūšanas novēlota izpilde un nepietiekama dokumentācija, kas apstiprinātu kontos iegrāmatoto nodokļu pareizību;
120. pieņem zināšanai nepilnības dalībvalstu vēl neiekasēto nodokļu pārvaldībā, par kurām ziņots 15 pārbaudes ziņojumos no 27 TPR ziņojumiem, ar kuriem Komisija nāca klajā 2019. gadā; uzskata, ka no minētajiem 15 ziņojumiem konstatējumi 10 ziņojumos, kuros minētās nepilnības klasificētas kā sistemātiskas, būtu jādara pieejami Parlamenta attiecīgo komiteju locekļiem;
121. ar bažām norāda, ka Komisijas TPR pārbaudēs un Revīzijas palātas darbā tika konstatēti divi galvenie trūkumi kontroles pasākumos, ko dalībvalstis veic, lai samazinātu muitas nodokļu iztrūkumu; norāda uz ievērojamiem Savienības ieņēmumu zaudējumiem un mudina Komisiju un Padomi steidzami risināt šādus jautājumus:
- to, ka Savienības mērogā nav saskaņots to muitas kontroles pasākumu sniegums, kuru mērķis ir mazināt par zemu novērtēta importa risku visā muitas savienībā, un
 - to, ka dalībvalstis nespēj noteikt riskantākos ekonomikas dalībniekus Savienības līmenī pēczlaišanas revīziju vajadzībām;
122. ar bažām atzīmē, ka, pārbaudot iekšējās kontroles sistēmas gan Komisijā, gan dalībvalstīs, Revīzijas palāta konstatēja nepilnības atsevišķās pašu resursu kategorijās; pauž bažas, ka saskaņā ar Komisijas vērtējumu 24 dalībvalstīs no 28 dalībvalstīm kontroles stratēģijas attiecībā uz vērtības pazemināšanas riska novērtējumu bija daļēji apmierinošas vai neapmierinošas, tādēļ Revīzijas palāta konstatēja būtiskas nepilnības dalībvalstu kontroles pasākumos, ko veic, lai samazinātu muitas nodokļu iztrūkumu;
123. pauž lielas bažas par to, ka visā muitas savienībā ir ierobežotas rīcības iespējas riskantāko importētāju identificēšanai un atlasei pēczlaišanas revīziju vajadzībām, jo nav pieejamas Savienības mēroga datubāzes, kas aptvertu visus ekonomikas dalībnieku veiktos importa darījumus;
124. tomēr atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir iezīmējusi darījumus, kuri saskaņā ar finanšu riska kritērijiem uzskatāmi par tādiem, kas rada finanšu risku, atjauninājusi Muitas revīzijas rokasgrāmatu un tādējādi spērusi svarīgus soļus, lai palīdzētu ES līmenī identificēt riskantākos ekonomikas dalībniekus pēczlaišanas revīziju vajadzībām;
125. atzinīgi vērtē to, ka Komisija cieši sadarbojas ar dalībvalstīm, lai rastu risinājumus to importētāju apzināšanai, kuri darbojas dalībvalstīs, kas nav to galvenās mītnes valstis; aicina Komisiju panākt turpmāku progresu, līdz būs pilnībā pieejama Savienības mēroga datubāze, kas aptver visu importu;
126. konstatē, ka no visām PVN atrunām, kuru dēļ PVN bāzes aprēķins joprojām bija atvērts 10 vai vairāk gadu, un no visiem TPR jautājumiem, kuri bija neatrisināti vairāk nekā piecus gadus pēc Komisijas veiktās pārbaudes, ilgstoši spēkā esošas bija tikai 15 % no visām PVN atrunām un ilgstoši neatrisināti bija 34 % no neatrisinātajiem TPR jautājumiem;

127. norāda, ka, Revīzijas palātai pārbaudot astoņas Komisijas formulētās un ilgstoši spēkā esošās PVN atrunas, piecas no tām bija saistītas ar pārkāpuma procedūrām pret dalībvalstīm, pamatojoties uz iespējamu PVN direktīvas neievērošanu;
128. ar gandarījumu norāda, ka Komisija uzlabo savu riska novērtējumu pārbaudīto plānošanas vajadzībām un turpina centienus ātri slēgt ilgstoši neatrisinātus jautājumus, kas cita starpā ir atkarīgi arī no dalībvalstu sadarbības;
129. ar bažām norāda, ka Revīzijas palātas pārbaudītajos 54 (no 122) ilgstoši neatrisinātajos TPR jautājumos atklājās, ka Komisijas pēcpārbaude un šo jautājumu slēgšana bijusi pārāk ilga, kas liecina par nepilnībām pēcpārbaudē attiecībā uz dalībvalstīs konstatētajiem TPR trūkumiem; mudina Komisiju izveidot pēcpārbaudes sistēmu, kurā neatrisinātie TPR jautājumi būtu prioritizēti atkarībā no to nozīmīguma (finansiālās ietekmes vai – nefinansiālu trūkumu gadījumā – sistēmiskā nozīmīguma ziņā), un ziņot par to budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;
130. atgādina, ka NKI daudzgadu apstiprinājuma pārbaudes ciklā Komisija pārbauda, vai procedūras, ko dalībvalstis izmanto savu nacionālo kontu apkopošanai, atbilst EKS 2010 un vai NKI dati ir salīdzināmi, ticami un pilnīgi; pieņem zināšanai, ka pārbaudes cikla noslēgšanas rezultātā tika formulētas jaunas specifiskāka rakstura atrunas, piemēram, atruna, kas ļauj pārskatīt visu dalībvalstu NKI datus, lai iekļautu precīzākas aplēses par starptautisku uzņēmumu pētniecības un izstrādes (R&D) aktīviem; šīs aplēses noteikšanu sarežģī gan globalizācija, gan tas, ka šādi aktīvi tiek viegli pārvietoti pāri robežām (Komisija kopā ar dalībvalstīm līdz 2022. gada septembrim turpinās vērtēt, vai starptautisku uzņēmumu R&D aktīvi ir pienācīgi novērtēti dalībvalstu nacionālajos kontos);
131. pauž lielas bažas par *DG BUDG* skaitļos neizsakāmo atrunu, kas saglabāta par 2019. gadu, norādot, ka krāpšana saistībā ar vērtības pazemināšanu daļēji ir pārvietojusies uz citām dalībvalstīm un tās ietekmētās TPR iekasēšanas apmērs vēl nav izteikts galīgajos skaitļos; norāda, ka Komisija ir visās dalībvalstīs veikusi pārbaudes par vērtības pazemināšanu un pārbaudījusi, kā dalībvalstis organizē darbu, lai risinātu jautājumu saistībā ar vērtības pazemināšanu, jo īpaši attiecībā uz tekstilizstrādājumiem un apaviem no Ķīnas; norāda, ka šajās pārbaudēs un attiecīgajos ziņojumos ir skaidri aplūkota dalībvalstu finansiālā atbildība par TPR zaudējumiem; norāda, ka Komisija sekos līdzi jebkādiem iespējamiem TPR zaudējumiem un liks dalībvalstīm uzņemties finansiālu atbildību par TPR; pauž bažas par to, ka provizorisks aprēķini liecina, ka TPR zaudējumi 2019. gadā sasniegs 1 % no 2019. gada TPR, pamatojot atrunu 2019. gada darbības pārskatā; aicina Komisiju nekavējoties informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par pārbaudīto konstatējumiem un sekām, kā arī par skaitliskajiem aprēķiniem, tiklīdz tie būs pabeigti;
132. norāda, ka Budžeta ģenerāldirektorāts (*DG BUDG*) ceturto gadu pēc kārtas ir formulējis atrunu par Apvienotās Karalistes iekasēto TPR vērtību, jo šī valsts nenodeva Savienības budžetā nesamaksātos muitas nodokļus par tekstilizstrādājumu un apavu importu, turklāt ar vērtības pazemināšanu saistītā krāpšana kļuvusi plašāka, aptverot citas Savienības dalībvalstis, kā rezultātā arī turpmāk var būt iespējami TPR zaudējumi;
133. norāda, ka saskaņā ar *DG BUDG* 2019. gada AAR Apvienotā Karaliste 2017. gada 12. oktobrī sāka īstenot Komisijas ieteiktos pasākumus, kā rezultātā TPR zaudējumi 2018. gadā ievērojami samazinājās (kļūdas rādītājs zem 1 %);
134. pauž nožēlu par to, ka Apvienotā Karaliste joprojām atsakās nodot ES budžetā TPR summas, kas zaudētas laikposmā no 2011. gada līdz 2017. gadam 2,679 miljardu EUR apmērā (bruto); norāda, ka Apvienotās Karalistes iestādes sniedza Komisijai oficiālu atbildi, kas saņemta 2019. gada 11. februārī; norāda, ka pēc Apvienotās Karalistes atbildes analīzes Komisija 2019. gada 7. martā nodeva lietu izskatīšanai Eiropas Kopienų Tiesā; norāda, ka Apvienotā Karaliste 2019. gada 24. jūnijā iesniedza iebildumu rakstu, kam 2019. gada 29. augustā sekoja Komisijas replikas raksts un 2019. gada 20. decembrī – Apvienotās Karalistes atbildes raksts uz repliku; pēc iepazīšanās ar Komisijas rakstiskajām atbildēm attiecībā uz uzklauššanu CONT komitejā 2021. gada 11. janvārī norāda, ka mutiskā uzklauššana notika 2020. gada 8. decembrī un, lai gan galīgā sprieduma datums pilnībā ir Tiesas ziņā, Komisija rēķinās, ka nolēmums netiks sagatavots agrāk kā 2021. gada vasarā; ar gandarījumu norāda, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības negatīvi neietekmē pieprasīto summu atgūšanu, jo tās attiecas uz importu pirms pārejas perioda beigām;
135. norāda, ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju NKI ieņēmumi pēc korekcijām, kas tika veiktas attiecībā uz iepriekšējo gadu summām (galvenokārt par 2012.–2017. gadu), 2019. gadā palielinājās par 3 miljardiem EUR, jo NKI bāzes tika aktualizētas ar reāliem datiem;

Ieteikumi

136. aicina Komisiju:

- regulāri atbalstīt dalībvalstis riskantāko importētāju atlasē pēcnizlaišanas revīzijām,
 - a. Savienības līmenī vācot un analizējot attiecīgos importa datus un daloties analīzes rezultātos ar dalībvalstīm;
 - b. pēc *Surveillance III* darbības uzsākšanas sniedzot norādījumus par to, kā veikt datu analīzi šajā jaunajā sistēmā;
- pārskatīt procedūras, t. i.,
 - a. izveidojot sistēmu TPR neatrisināto jautājumu uzraudzībai, kuras pamatā būtu kvantitatīvi un kvalitatīvi kritēriji, ar ko dalībvalstīs konstatētos trūkumus sarindo prioritārā secībā;
 - b. nosakot termiņus, kuros dalībvalstīm jānovērs šādi trūkumi un jāveic turpmāki pasākumi, tostarp jāaprēķina procenti par kavētiem maksājumiem un jāatgūst summas, kas jādara pieejamas Savienības budžetā;
 - c. vienkāršojot procedūru, tostarp dokumentāciju, kas vajadzīga, lai piekļūtu finansējumam, neatstājot novārtā revīzijas un uzraudzības principus;

Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai

137. norāda, ka maksājumi 1.a izdevumu apakš kategorijā “Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai” veidoja 21,7 miljardus EUR un līdzekļi tika izmaksāti šādās programmās un politikas jomās:

- “Pētniecība” – līdz 55,2 % no izdevumu apakš kategorijas budžeta jeb 11,9 miljardi EUR;
- “Izglītība, apmācība, jaunatne un sports” – līdz 13,2 % no izdevumu apakš kategorijas budžeta jeb 2,8 miljardi EUR;
- “Transports un enerģētika” – līdz 11,3 % no izdevumu apakš kategorijas budžeta jeb 2,5 miljardi EUR;
- “Kosmos” – līdz 7,6 % no izdevumu apakš kategorijas budžeta jeb 1,7 miljardi EUR;
- “Citas darbības un programmas” – līdz 12,7 % no izdevumu apakš kategorijas budžeta jeb 2,8 miljardi EUR;

138. norāda, ka Komisijas galvenās programmas ir pētniecības un inovāciju pamatprogramma “Apvārsnis 2020” (“H2020”) un Septītā pētniecības un tehnoloģiju attīstības pamatprogramma (“FP7”) ⁽⁵⁾, programma *Erasmus+* izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā, “*Galileo*”, *EGNOS*, *ITER* un Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) lielo infrastruktūras projektu jomā un ESIF kā garantiju fonds;

139. ņem vērā, ka lielāko daļu šo programmu izdevumu tieši pārvalda Komisija, tostarp ar izpildaģentūru starpniecību, un tās ir dotācijas publiskiem vai privātiem saņēmējiem, kuri piedalās projektos; pieņem zināšanai, ka *Erasmus+* gadījumā izdevumus Komisijas uzdevumā pārsvarā pārvalda valstu aģentūras (tas attiecas uz aptuveni 80 % dotāciju);

140. uzsver, ka sniegumu pētniecības un inovācijas politikas jomā ir grūti novērtēt, jo pastāv ievērojama laika nobīde starp projektu finansēšanu un rezultātiem un ietekmi, kas nav novērojama uzreiz; turklāt norāda, ka ziņošana šajā jomā galvenokārt ir vērsta uz pozitīviem sasniegumiem, nevis uz rezultātu un ietekmes kritisku novērtējumu, kas nevar sniegt reālistisku priekšstatu par sniegumu kopumā; norāda, ka pētniecība kā disciplīna ietver riskus attiecībā uz rezultātiem un ka ne vienmēr var garantēt sekmīgu iznākumu;

141. pauž bažas par to, ka liels līdzekļu īpatsvars (dažās dalībvalstīs līdz pat 25 %) no darbības programmu līdzekļiem, kas paredzēti MVU atbalstam uzņēmējdarbības un inovāciju jomā, tiek izmaksāts lieliem uzņēmumiem; aicina Komisiju izstrādāt stingrākus kontroles mehānismus attiecībā uz ES finansējuma pieteikumu iesniedzēju deklarācijām, jo Augstākā revīzijas iestāde konstatēja, ka 2014.–2020. gadā iestādes paļāvās tikai uz tiesību aktos noteiktajām pašdeklarācijām par uzņēmumu īpašumtiesībām, lielumu un pārāsaistībām;

⁽⁵⁾ 2007.–2013. gadā.

142. pieņem zināšanai to, ka mobilitātes un transporta politikai 2019. gadā bija pieejami 4 973 miljoni EUR saistību apropriācijās un 2 725 miljoni EUR maksājumu apropriācijās, no kuriem 4 422 miljonus EUR saistību apropriācijās un 2 058 miljonus EUR maksājumu apropriācijās, kas apstiprinātas Eiropas transporta politikai (06 02. nodaļa) un pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" (ar transportu saistīta pētniecība un inovācija – 06 03. nodaļa), pārvaldīja Inovācijas un tīklu izpildaģentūra (INEA);
143. atkārtoti pauž atbalstu militārās mobilitātes pīlāra pievienošanai TEN-T politikai, kas palielinās mūsu spējas reaģēt ārkārtas situācijās, par ko 2018. gada martā tika pieņemts rīcības plāns; pauž nožēlu par to, ka ir krasi samazināts Komisijas un Parlamenta priekšlikums EISI budžetā 2021.–2027. gadam iekļaut jaunu finansējumu 6,5 miljardu EUR apmērā, kas būtu paredzēts militārās mobilitātes vajadzībām;
144. atzinīgi vērtē to, ka tika izsludināts 2019. gada EISI transporta sadaļas daudzgadu darba programmas uzaicinājums, kura budžets ir 1,4 miljardi EUR un kurā galvenā uzmanība pievērsta deviņu pamattīkla koridoru pabeigšanai līdz 2030. gadam;
145. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gadā tika uzsākts projekts par videi nekaitīgāku jūrniecību, kura mērķis ir samazināt emisijas un ražot efektīvākas dzinēju sistēmas, pateicoties salokāmu buru risinājumam; pieņem zināšanai, ka to finansēja Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds;
146. atgādina, ka 2019. gadā kopējais saistību apropriācijās pieejamais budžets Savienības programmām un darbībām Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta (DG EAC) politikas portfeli bija aptuveni 5,66 miljardi EUR (par 20 % vairāk nekā 2018. gadā), un uzskata, ka DG EAC 2019. gada finanšu pārvaldības novērtējuma rezultāti kopumā ir apmierinoši; pieņem zināšanai to, ka DG EAC kopējais risks maksājuma laikā 2019. gadā bija 24,88 miljoni EUR no kopējiem 2 147,18 miljonu EUR izdevumiem;
147. atzīst, ka programmas Erasmus+ īstenošana 2019. gadā lielā mērā bija sekmīga un lielākā daļa rezultātu rādītāju, piemēram, izmantoto mobilitātes programmas darbā iekārtošanas iespēju skaits, pārsniedza attiecīgos Komisijas mērķus minētajam gadam; pieņem zināšanai to, ka sakarā ar programmas novēloto uzsākšanu, nelielo izmantotumu finanšu iestādēs un studentu informētības trūkumu 2019. gadā varēja pabeigt tikai vienu studentu aizdevumu garantiju mehānisma darījumu, un atzinīgi vērtē lēmumu neiekļaut šo mehānismu nākamajā programmā Erasmus+ laikposmam pēc 2020. gada 31. decembra; atzinīgi vērtē to, ka par 20 % palielinājusies skolēnu mobilitāte, un mudina par programmas Erasmus+ galveno elementu paturēt fizisko, nevis virtuālo mobilitāti; uzsver to, ka sociālās iekļaušanas veicināšanas nolūkā ir svarīgi turpināt atbalstīt profesionālo izglītību un apmācību, kā arī mācīšanos darbavietā;
148. pauž bažas par to, ka ir ziņots par gadījumiem, kad programmas Erasmus+ Savienības finansējuma potenciālajiem saņēmējiem ir bijis pienākums ievērot valsts noteikumus, kas neatbilst Savienības principiem; uzsver, ka Komisijai būtu cieši jāuzrauga situācija un vajadzības gadījumā attiecīgi jārīkojas;
149. norāda, ka 2019. gadā daudzi jaunieši pieteicās dalībai Eiropas Solidaritātes korpusā un tika norīkoti dažādās darbībās, kas apliecina viņu lielo interesi iesaistīties solidaritātes darbā visā Eiropā; pauž bažas par milzīgo atšķirību starp pieteikumu skaitu (191 000) un faktisko darbā iekārtošanu skaitu (34 500); pauž nožēlu par to, ka Eiropas Solidaritātes korpusa programmā ir izmantots ļoti neliels skaits stažēšanās un darba iespēju, proti, no 2018. gada līdz 2020. gadam veikti tikai 72 norīkojumi, kas ir mazāk nekā 1 % no visiem norīkojumiem; uzsver, ka ir jāievieš līdzsvarotāks norīkojumu līmenis, lai nodrošinātu to, ka Eiropas Solidaritātes korpusss jauniešiem patiešām var piedāvāt bagātīgas iespējas;
150. aicina Komisiju un Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūru nolūkā uzlabot to pārvaldībā esošo programmu pieejamību samazināt birokrātisko slogu, vienkāršojot pieteikumu iesniegšanu un pielāgojot to mērķauditorijām; uzsver, ka ir jāpanāk labāka sinerģija un sadarbība ar DG EAC, lai panāktu racionalizētus pieteikšanās, izvērtēšanas un pārvaldības procesus, kas uzlabotu pieteikumu kvalitāti un daudzveidību;

Revīzijas palātas konstatējumi

151. pauž bažas par to, ka no 130 pārbaudītajiem darījumiem 51 darījumā (39 %) bija kļūdas;
152. pauž nopietnas bažas par to, ka Revīzijas palāta, pamatojoties uz 28 skaitliski izteiktajām kļūdām, ir aprēķinājusi kļūdu līmeni 2019. gadā 4,0 % apmērā, kas liecina par ievērojamu pieaugumu salīdzinājumā ar 2018. gadu, kad aplēstais kļūdu līmenis bija 2 %; atgādina, ka līdzīgu kļūdu līmeni Revīzijas palāta konstatēja 2015., 2016. un 2017. gadā;

153. uzsver, ka Septītās pamatprogrammas un “Apvārsnis 2020” izdevumi joprojām ir augstāka riska izdevumi un biežāko kļūdu avots un ka Revīzijas palāta konstatējusi skaitļos izsakāmas kļūdas saistībā ar neattiecināmām izmaksām 24 gadījumos no izlasē iekļautajiem 80 pētniecības un inovācijas darījumiem (3 darījumos no 10 saskaņā ar Septīto pamatprogrammu un 21 darījumā no 70 saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, kuri 2019. gadā veido 78 % no Revīzijas palātas aplēstā kļūdu līmeņa šajā apakš kategorijā);
154. pauž lielas bažas par to, ka 60 % kļūdu veidoja neattiecināmas tiešās personāla izmaksas; uzsver, ka, neraugoties uz centieniem pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” vienkāršot personāla izmaksu deklarēšanas noteikumus, to aprēķins joprojām ir nozīmīgs kļūdu avots izmaksu prasījumos; atbalsta Revīzijas palātas viedokli, ka personāla izmaksu aprēķina metodika pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” dažos aspektos kļuvusi sarežģītāka un tādēļ palielinājies kļūdu risks (no 24 darījumiem, kuros konstatētas skaitļos izsakāmas kļūdas, 23 gadījumos bija nepareizi piemērota personāla izmaksu aprēķina metodika);
155. uzskata, ka sarežģīti piemērošanas noteikumi un ilgstošas procedūras ir galvenie šķēršļi, jo īpaši MVU, jaunuzņēmumiem un pirmreizējiem pieteikuma iesniedzējiem, kuriem trūkst ievērojama resursu un pieredzes saistībā ar šīm pieteikšanās procedūrām;
156. ar bažām norāda, ka 16 % kļūdu cēlonis ir nelikumīgi/diskriminējoši atlases/piesūkiršanas kritēriji un ka 15 % kļūdu cēlonis ir citas neattiecināmas tiešās izmaksas (PVN, ceļa izdevumi, iekārtas);
157. ņem vērā, ka citu programmu un darbību gadījumā Revīzijas palāta konstatēja skaitļos izsakāmas kļūdas 4 darījumos no izlasē iekļautajiem 50 darījumiem (kļūdas attiecās uz programmas *Erasmus+* un EISI projektiem);
158. ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi nepilnības Komisijas revīzijas darba dokumentācijā, izlases veidošanas konsekvencē un ziņošanā, kā arī revīzijas procedūru kvalitātē dažās no pārbaudītajām lietām; norāda, ka Revīzijas palāta cita starpā konstatēja, ka nepietiekamas pārbaudes dēļ revidenti nebija pamanījuši neattiecināmas summas (galvenokārt saistībā ar personāla izmaksām), ka ir kļūdaini interpretēts noteikums par divkāršu maksimālo apjomu un ka nav pamanītas kļūdas personāla izmaksu aprēķinā; šajā sakarībā atbalsta Revīzijas palātas ieteikumus uzlabot minēto situāciju;
159. vērš uzmanību uz to, ka 22 no Revīzijas palātas revidētajiem pētniecības projektiem tika īstenoti, izmantojot citas valūtas, nevis euro, taču desmit projektos no minētajiem nebija izmantots noteikumos paredzētais valūtas kurss (šādu kļūdu finansiālā ietekme pati par sevi nav būtiska, bet to biežums liecina par noteikumu nepārziņošanu); aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai pievērstu lielāku uzmanību šim jautājumam;
160. uzsver – ja Komisija būtu pienācīgi izmantojusi visu tās rīcībā esošo informāciju, šai apakš kategorijai aplēstais kļūdu līmenis būtu bijis par 1,1 procentpunktu zemāks;
161. pauž bažas, ka MVU gadījumā kļūdu iespējamība ir lielāka nekā citiem saņēmējiem, jo vairāk nekā puse no konstatētajām skaitļos izsakāmajām kļūdām (17 no 28) bija saistītas ar finansējumu privātā sektora saņēmējiem, kaut gan runa ir tikai par 42 no izlasē iekļautajiem 130 darījumiem jeb 32 % (MVU veidoja 12 % no izlases, taču tiem konstatēja 21 % no skaitļos izsakāmajām kļūdām); uzsver, ka minētais atspoguļo MVU resursu trūkumu un zināšanu trūkumu par sarežģītajiem atbilstības noteikumiem;
162. norāda, ka pētniecības izdevumu atlīdzināšanas pamatā ir pieprasījumi, kas iesniegti par izmaksām, kuras radušās saņēmējiem; norāda, ka uz šiem pieprasījumiem bieži attiecas sarežģīti noteikumi un ka tie var izraisīt kļūdas, kā liecina Eiropas Revīzijas palātas minētie gadījumi;
163. tādēļ uzskata, ka kļūdu īpatsvara samazināšana ir atkarīga no pastāvīgiem vienkāršošanas centieniem; pauž gandarījumu par Revīzijas palātas pausto atzinību attiecībā uz Komisijas centieniem vienkāršot pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” administratīvās un finansiālās prasības;
164. šajā nolūkā atzinīgi vērtē to, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanas pēdējos posmos Komisija plašāk izmanto vienkāršotas izmaksu iespējas, piemēram, vienreizēju finansējumu, stiprina saziņu ar saņēmējiem un pastāvīgi uzlabo kontroles mehānismus; atzinīgi vērtē to, ka pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” šos pasākumus turpinās, pamatojoties uz pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” gūto pieredzi;
165. norāda, ka Komisija ir ieviesusi pareizu *ex ante* pārbaūžu sistēmu, kas ietver sīki izstrādātus automatizētus kontrolsarakstus, rakstiskus norādījumus un pastāvīgu apmācību ar mērķi samazināt administratīvo slogu, ļaujot atbalsta saņēmējiem koncentrēties uz savu mērķu sasniegšanu;

166. pauž nožēlu par to, ka trūkst konkrētu datu par to projektu pārņemšanu, kuriem ERAF programmās piešķirti izcilības zīmogi; norāda, ka Komisijai ir tikai daļēja informācija, kas balstīta uz vadošo iestāžu brīvprātīgiem ziņojumiem, un ka šādas shēmas paliek katras valsts ziņā; aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm attiecībā uz jauno DFS, uzlabot programmu uzraudzības sistēmas un labāk apkopot šāda veida informāciju;
167. pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) ir zems kļūdu risks; tomēr prasa Komisijai kopā ar Revīzijas palātu un OLAF cieši uzraudzīt Savienības transporta projektus, lai novērstu krāpšanu, jo tā īpaši bieži skar publiskos ieguldījumus infrastruktūrā; uzskata, ka tas ir būtiski arī tāpēc, lai lietotājiem nodrošinātu visaugstākos drošības standartus;
168. atgādina, ka Revīzijas palāta īpašajā ziņojumā Nr. 5/2017 "Jauniešu bezdarbs: vai ES politikas virzieniem ir bijusi nozīme?" konstatēja, ka, lai gan Garantijas jauniesiem īstenošanā ir gūti zināmi panākumi un ir sasniegti noteikti rezultāti, situācija nebūt neatbilst sākotnējām cerībām, kādas bija, sākot šīs garantijas īstenošanu;
169. atgādina, ka īpašajā ziņojumā Nr. 22/2018 ("Mobilitāte saskaņā ar programmu Erasmus+") Revīzijas palāta konstatēja, ka profesionālās izglītības un apmācības (PIA) sadaļu programmā Erasmus+ varētu vēl vairāk uzlabot, jo PIA iekļaušana tuvina programmu lielākam iedzīvotāju lokam;
170. ņem vērā īpašo ziņojumu Nr. 14/2016 ("ES politikas iniciatīvas un finansiālais atbalsts romu integrācijai"), kurā norādīts, ka pēdējā desmitgadē romu integrācijas jomā ir panākts ievērojams progress, tomēr joprojām pastāv šķēršļi; šajā sakarībā pauž nožēlu par to, ka ne vienmēr tika piemēroti paraugprakses kritēriji, kas veicina romu sekmīgu iekļaušanu, un bija grūti uzraudzīt īstenošanā panākto; atgādina, ka uzticamu un visaptverošu datu trūkums par romiem ir problēma uz gūtajām atziņām balstītas politikas veidošanā Savienības un valstu līmenī; pauž nožēlu par to, ka šī situācija, iespējams, nemainīsies, ja vien tā netiks strauji risināta;

Ieteikumi

171. aicina Komisiju:

- turpināt vienkāršot noteikumus un procedūras, sniegt praktiskus un pragmatiskus norādījumus, tostarp informatīvas un mācību nodarbības, jo īpaši jauniem pieteikumu iesniedzējiem, un uzlabot palīdzību MVU, jaunuzņēmumiem un citiem pirmreizējiem pieteikumu iesniedzējiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus pieteikumu iesniedzējiem ar atšķirīgu pieredzes un resursu līmeni;
- pastiprināt informācijas kampaņu par pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" finansēšanas noteikumiem attiecībā uz personāla izmaksu aprēķināšanu un deklarēšanu, īpašu uzmanību pievēršot galvenajiem kļūdu veidiem un pēc tam veicot mērķtiecīgas pārbaudes par to atbilstību noteikumiem;
- atgādināt visiem pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" atbalsta saņēmējiem personāla izmaksu aprēķina un deklarēšanas noteikumus, īpašu uzmanību pievēršot galvenajiem kļūdu veidiem;
- turpināt vienkāršot personāla izmaksu noteikumus nākamajā pētniecības pamatprogrammā ("Apvārsnis Eiropa");
- attiecībā uz pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" reaģēt uz apsvērumiem, kas formulēti pēc Revīzijas palātas veiktās *ex post* revīziju pārbaudes attiecībā uz dokumentēšanu, izlases veidošanas konsekvenci un revīzijas procedūru kvalitāti, kā arī attiecībā uz trešo revīzijas kārtu, par kuru noslēgti līgumi, veikt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka revidenti pilnībā pārzina pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" noteikumus, un pārbaudīt viņu darba kvalitāti;
- risināt akūto ģeogrāfiskās nelīdzsvarotības (koncentrācijas) problēmu, proti, ka lielākā daļa programmas "Apvārsnis 2020" līdzekļu tika piešķirta saņēmējiem dažās visvairāk attīstītajās dalībvalstīs, risinot problēmas cēloni mazāk attīstītajās valstīs, t. i., atbalstot pētniecību, rūpniecību un augstskolu sadarbību, universitāšu sadarbību ar valdībām sabiedriskās politikas veidošanā, jaunu universitāšu programmu izveidi, akadēmisko izcilību utt.;

Sniegums: pamatprogramma "Apvārsnis 2020"

172. norāda, ka attiecībā uz 5. konkrēto mērķi "Eiropas vadošā loma rūpniecībā, pateicoties pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai, demonstrējumiem un inovācijām vairāku pamattehnoloģiju un rūpniecisko tehnoloģiju jomā" programmas pārskats liecina, ka programma nav uz pareizā ceļa, lai sasniegtu attiecībā uz patentu pieteikumiem izvirzīto mērķrādītāju, turklāt programmas pārskatā ir sniegta arī informācija par piešķirtajiem patentiem, kas ir labāks snieguma vērtēšanas rādītājs, taču nav norādīti nekādi galīgie vai starpposma mērķrādītāji;

173. uzsver, ka attiecībā uz 5. konkrētā mērķa novērtēšanai paredzēto rādītāju "tādu uzņēmumu īpatsvars, kuri piedalās tirgum vai uzņēmumam jaunu inovāciju ieviešanā", programmas pārskatā šim rādītājam nav minēti ne starpposma mērķrādītāji, ne galīgais mērķrādītājs; tādēļ to nevar izmantot, lai novērtētu, vai programma ir uz pareizā ceļa; aicina Komisiju atjaunināt programmas pārskatu, lai tajā iekļautu konkrētus un izmērāmus mērķrādītājus, kas ļautu novērtēt efektivitāti un lietderību;
174. norāda, ka attiecībā uz 8. konkrēto mērķi "Visu iedzīvotāju veselības un labklājības uzlabošana visa mūža garumā" mērķrādītāja vērtība ir norādīta 2020. gada sadaļā, bet faktiski tā būtu jāuzskata par sasniegtu, "(...) kad būs pabeigtas pēdējās programmas "Apvārsnis 2020" finansētās darbības", turklāt programmas pārskatā ir minēts, ka "mērķvērtības attiecas uz visu sabiedrības problēmu risināšanas pilāru (8.–14. konkrētais mērķis), nevis uz katru atsevišķo konkrēto mērķi", un līdz ar to faktiskās vērtības un mērķrādītāja vērtības salīdzinājumam nav nozīmes;
175. pieņem zināšanai Revīzijas palātas secinājumus par pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" sniegumu, jo īpaši to, ka
- pieejamā informācija ir pārāk ierobežota, lai būtu iespējams pilnvērtīgi novērtēt programmas "Apvārsnis 2020" sniegumu 2019. gada beigās; nav nekādu norāžu, kas liecinātu, ka sniegums būtu apdraudēts, un ir daudzi sekmīgu projektu piemēri;
 - atšķirībā no jautājuma par efektivitāti informācija par programmas atbilstību, saskaņotību un ES pievienoto vērtību ir plaši pieejama; programmas "Apvārsnis 2020" atbilstību noteikti apliecina tas, ka tā risina vajadzības, kuras tai ir paredzēts risināt;
 - gada pārvaldības un snieguma ziņojumā 1.a izdevumu kategorijas sniegums ir aplūkots tikai ļoti vispārīgi;
176. pauž nožēlu par atšķirībām investīcijās pētniecībā un inovācijā dažādās dalībvalstīs un pauž nožēlu par no tā izrietošo, proti, pētnieki dažādās dalībvalstīs gūst atšķirīgu labumu no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020"; atgādina, ka tas atspoguļo atšķirības valstu izdevumos pētniecībai un izstrādei; mudina dalībvalstis uzlabot savu valsts pētniecības un inovācijas sistēmu pārvaldību, stimulēt un atbalstīt savu valsts pētniecības organizāciju dalību starptautiskā sadarbībā; aicina Komisiju palīdzēt izcilības izplatīšanā, veicinot sadarbību starp valstu pētniecības organizācijām un vadošajām Eiropas pētniecības organizācijām, sniegt tehnisko atbalstu un izveidot papildu programmas, kuru mērķis būtu veicināt izcilību;
177. aicina Komisiju:
- īstenot labāku komunikāciju ar pieteikumu iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem (izveidot labākas procedūras un kontroles attiecībā uz palīdzības dienesta funkciju izpildi, jo īpaši RES, un palielināt informētību par rīkiem, kurus atbalsta saņēmēji var izmantot, lai ziņotu par nekonsekventu attieksmi pieteikšanās procesā vai projektu īstenošanas laikā; novērst atlikušās tehniskās problēmas, kas skar dalībnieku portālu, uzlabot tā dizainu, navigāciju un meklēšanas funkciju);
 - intensīvāk testēt fiksētu summu maksājumus (analizēt pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" jau izsludināto uzaicinājumu iznākumu un ziņot par tiem, tiklīdz būs pieejami pirmie rezultāti, uzsākt jaunas plašāka mēroga izmēģinājuma iniciatīvas, lai noteiktu vispiemērotākos projektu veidus, izvērtētu iespējamus trūkumus un izstrādātu piemērotus līdzekļus problēmu risināšanai);
 - izvērtēt iespēju vairāk izmantot divos posmos īstenotus priekšlikumu novērtējumus (apzināt lielāku skaitu tematu, kuru gadījumā divu posmu novērtējuma izmantošana varētu samazināt administratīvo slogu noraidīto pieteikumu iesniedzējiem, vienlaikus nodrošinot pēc iespējas īsāku laiku dotācijas piešķiršanai, ja svarīgs ir tirgus apguves ātrums);
 - izvērtēt to, vai Komisijas izstrādātie un no ES budžeta (līdz)finansētie projekti saistībā ar Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā (2010–2020) ir izpildījuši prasības, kas noteiktas attiecīgajā ANO konvencijā (UNCRPD) attiecībā uz personām ar invaliditāti, īpašu uzmanību pievēršot programmas "Apvārsnis 2020" projektiem;
 - nodrošināt, ka projektu izstrādes un īstenošanas posmos dotācijas pilnībā sedz papildu izmaksas, kas radušās personām ar invaliditāti, un garantēt, ka ir ieviesti pienācīgi uzraudzības pasākumi un ka tiek nodrošināta to izpilde;
 - pārskatīt novērtēšanas ekspertu atlīdzības nosacījumus (atjaunināt dienas atlīdzības likmi un atkārtoti izvērtēt laiku, kas ekspertiem vajadzīgs, lai veiktu uzticamu projektu priekšlikumu novērtēšanu);

- nodrošināt noteikumu un dalībniekiem sniegto norādījumu stabilitāti (kad vien iespējams, saglabāt nemainīgus dalības noteikumus pārejā no vienas pamatprogrammas uz nākamo; pamatprogrammas īstenošanas laikā līdz minimumam samazināt koriģējošas izmaiņas norādījumos; vienkāršot laika uzskaites lapas, atsakoties no nevajadzīgas ziņošanas par paveikto pa darba paketēm; izskatīt iespēju plašāk pieņemt parasto izmaksu uzskaites praksi, jo īpaši attiecībā uz personāla izmaksām);
- uzlabot ārštata *ex post* revīziju kvalitāti (uzlabot mehānismus ārštata *ex post* revīziju kvalitātes pārbaudei un paātrināt šādas revīzijas);
- turpināt vienkāršot MVU paredzētos instrumentus un norādījumus (lai to radītais slogs MVU, it īpaši jaunuzņēmumiem, kuriem nav tik daudz resursu un darbinieku sarežģīto prasību izpildīšanai, būtu minimāls);

Sniegums: Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF)

178. atgādina, ka ESIF vispārīgais mērķis ir “Atbalstīt izaugsmi veicinošas investīcijas saskaņā ar Savienības prioritātēm”, savukārt konkrētais mērķis – “Palielināt EIB grupas finansēšanas un investīciju operāciju apjomu prioritārajās jomās”;
179. konstatē, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju ESIF ir vērojama virzība uz savu mērķrādītāju sasniegšanu, jo īpaši attiecībā uz galveno mērķrādītāju, proti, mobilizēt investīcijas 500 miljardu EUR apmērā;
180. ir nobažījies, ka pieejamā informācija par sniegumu detalizēti ataino mobilizētās investīcijas apstiprinātajās darbībās, apstiprināto projektu skaitu, palielinošo ietekmi un aptvertās dalībvalstis, taču neviens no pieciem rādītājiem nepievēršas vispārējā mērķī izklāstīto galveno jomu riska līmenim vai izplatībai;
181. norāda, ka ar šiem rādītājiem netiek mērīts progress paša konkrētā mērķa sasniegšanā, proti, vai palielinās EIB operāciju apjomi, jo īpaši riskantākas operācijas;
182. atgādina, ka ESIF bija efektīvi piesaistījis finansējumu, lai atbalstītu ievērojamas papildu investīcijas, bet dažos gadījumos par augstu bija novērtēts tas, kādā mērā ESIF bija faktiski nodrošinājis papildu investīcijas reālajā ekonomikā (arī ESIF izvērtējumā un Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā ⁽⁶⁾ ir uzsvērts, ka visu finansējuma apjomu nevar attiecināt tikai uz ESIF);
183. pauzē nožēlu, ka Komisija nav pienācīgi novērtējusi liekās palīdzības efekta risku gadījumos, kad vajadzīgās investīcijas būtu bijis iespējams finansēt no citiem avotiem, neiesaistot ESIF līdzekļus;
184. konstatē, ka paziņotajā mobilizēto investīciju aplēsē nav ņemts vērā fakts, ka dažas ESIF operācijas aizstāja citas EIB operācijas un Savienības finanšu instrumentus, vai fakts, ka daļa no ESIF atbalsta tika novirzīta projektiem, kurus būtu varēts finansēt no citiem avotiem, lai gan ar atšķirīgiem nosacījumiem;
185. uzsver, ka saskaņā ar EIB 2019. gada ziņojumu par ESIF lielākā daļa ESIF darījumu ir tā sauktās “īpašās darbības”, kas pēc definīcijas ir saistītas ar augstāku risku nekā EIB parastie darījumi (jaunu šāda veida parakstīto darbību apjoms 2019. gadā bija 15 miljardi EUR jeb aptuveni 25 % no EIB kopējiem aizdevumiem minētajā gadā, savukārt pirms ESIF šis rādītājs bija zem 10 %);
186. uzsver, ka Komisijas neatkarīgajā izvērtējumā ir norādīts, ka kopš ESIF uzsākšanas ir ieviesti vairāki jauni augstāka riska produkti, piemēram, pašu kapitāla un riska dalīšanas instrumenti ar finanšu starpniekiem Infrastruktūras un inovāciju logā;
187. konstatē, ka Komisija un EIB nav izmantojušas iespēju izmantot ESIF līdzekļus, lai vairāk veicinātu pāreju no investīcijām liela apjoma infrastruktūras projektos uz investīcijām mazākos, modernos un ilgtspējīgākos projektos, bet gan lielākoties centušās atjaunot ES ekonomisko izaugsmi, maz domājot par šo investīciju turpmāko potenciālu; norāda uz konkrētiem labiem šādu investīciju piemēriem mazāka apjoma projektos, kurus EIB ir atbalstījusi ārpus Savienības;
188. ņem vērā Revīzijas palātas izvērtējumu, ka ESIF nostiprināja dažas Savienības programmas, bet uz laiku pārklājās ar citām;

⁽⁶⁾ Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 3/2019 “Eiropas Stratēģisko investīciju fonds: jārikojas, lai ESIF darbotos pilnīgi sekmīgi”, 81. punkts.

189. pauž bažas par ģeogrāfisko sadalījumu (2019. gada beigās 80 % no parakstītajām darbībām attiecās uz ES-15 dalībvalstīm, tādējādi pārsniedzot šo valstu ekonomisko ietekmi Savienībā, ko mēra IKP un bruto pamatkapitāla veidošanas izteiksmē, savukārt ES-13 dalībvalstis saņēma tikai 10 %, un atlikusi daļa attiecās uz kategoriju "citi", it īpaši projektiem, kuros iesaistītas vairākas valstis);
190. atgādina, ka EIB ir jānodrošina skaidra un pieejama informācija par ESIF finansēto projektu radīto ekonomisko un sociālo ietekmi, ietekmi uz vidi un pievienoto vērtību; uzsver, ka būtu pienācīgi jādokumentē visu ESIF atbalstīto projektu papildināmības novērtējums;
191. aicina Komisiju un EIB:
- pārskatīt EIB augstāka riska produktu izmantošanu ESIF ietvaros (attiecībā uz ESIF operācijām ar valstu attīstību veicinošām bankām EIB būtu jāmeklē iespējas palielināt plašāka subordinētā aizņēmuma finansējuma izmantošanu, ja to var pienācīgi pamatot; tas palīdzētu nodrošināt, ka ESIF finansējums papildina valstu attīstību veicinošo banku sniegto finansējumu; EIB būtu arī jāveicina piemērotu riska dalīšanas produktu izmantošana visām valstu attīstību veicinošajām bankām, īpaši tām, kas pašlaik ESIF operācijās ir nepietiekami pārstāvētas); uzdot veikt pētījumu par riskiem, kas saistīti ar ESIF ietvaros piedāvāto EIB augstāka riska produktu vidēja termiņa un ilgtermiņa riska profilu;
 - stingri veicināt papildināmību starp Savienības finanšu instrumentiem un Savienības budžeta garantijām (saisītībā ar jaunajām DFS programmām Komisijai būtu jāerosina, ka no attiecīgi sasniedzamo politikas mērķu viedokļa Savienības finanšu instrumenti ir saskaņoti un papildinoši, lai tādējādi izvairītos no konkurences starp instrumentiem);
 - uzlabot novērtējumu par to, vai iespējamās ESIF projektus būtu varēts finansēt no citiem avotiem, kā tas ir gadījumā, kad ir radušies zaudējumi tā dēvētā liekās palīdzības efekta dēļ (projekta novērtēšanas posmā EIB būtu jānovērtē citu finansējuma avotu iespējamā aizstāšana un jāizmanto šī informācija, novērtējot ESIF operāciju attiecināmību);
 - labāk aplēst mobilizētās investīcijas (ESIF multiplikatora aprēķināšanas metodikai, ko kopīgi izstrādā Komisija un EIB, jāizmanto samērīgi pasākumi, lai savlaicīgi tiktu konstatēti gadījumi, kad EIB atbalsta kādu investīciju pasākumu gan tieši, gan arī netieši ar dažādu ESIF operāciju starpniecību, un lai savlaicīgi tiktu veiktas attiecīgās korekcijas nolūkā izvairīties no divkāršas uzskaites);
 - uzlabot ESIF atbalstīto investīciju ģeogrāfisko izplatību (Komisijai un EIB ar ESIF valdes starpniecību būtu jāizvērtē konstatētās ģeogrāfiskās izplatības pamatcēloņi un jāsniedz ieteikumi, kā rīkoties atlikušajā ESIF īstenošanas periodā; ESIF valdei būtu jānovērtē veikto pasākumu ietekme);

Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija

192. norāda, ka maksājumi 1.b izdevumu apakšskategorijā "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" veidoja 53,8 miljardus EUR un līdzekļi tika izmaksāti šādās programmās un politikas jomās:
- "ERAF un citas reģionālās darbības" – līdz 54,9 % no izdevumu apakšskategorijas budžeta jeb līdz 29,6 miljardiem EUR;
 - "Kohēzijas fonds" – līdz 16,4 % no izdevumu apakšskategorijas budžeta jeb līdz 8,8 miljardiem EUR;
 - "Eiropas Sociālais fonds" – līdz 25,9 % no izdevumu apakšskategorijas budžeta jeb līdz 13,9 miljardiem EUR;
 - "Citas programmas" – līdz 2,8 % no izdevumu apakšskategorijas budžeta jeb līdz 1,5 miljardiem EUR;
193. atgādina par svarīgo lomu, kāda ir DFS 1.b apakšskategorijas "Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija" izdevumiem, kuru mērķis ir samazināt dažādu Savienības dalībvalstu un reģionu attīstības līmeņa atšķirības un pastiprināt visu reģionu konkurētspēju;
194. atgādina, ka izdevumu apakšskategorijā "Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" dalībvalstis katra plānošanas perioda sākumā parasti iesniedz daudzgadu darbības programmas (DP) visam DFS darbības laikam un ka pēc tam, kad Komisija ir devusi savu apstiprinājumu, atbildību par DP īstenošanu dalīti uzņemas Komisija (Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts (DG REGIO) un Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (DG EMPL)) un dalībvalstis;

195. norāda, ka DG REGIO 2019. gadā īstenotie preventīvie pasākumi sniedza pozitīvus rezultātus un 2019. gadā nevajadzēja apturēt ERAF un KF maksājumus, jo programmu iestādes laicīgi piemēroja vajadzīgos korektīvo pasākumu plānus un tika atcelta prasība pārtraukt 16 maksājumus 1,1 miljarda EUR apmērā (no 20 maksājumiem 1,2 miljardu EUR apmērā); turklāt norāda, ka DG REGIO varēja slēgt 12 no 19 brīdinājuma vēstulēm par korektīvajiem pasākumiem sistēmas nepilnību gadījumos, jo tika īstenoti vajadzīgie izejas punkti;
196. atzinīgi vērtē Komisijas veiktos turpmākos pasākumus, lai īstenotu Revīzijas palātas 2018. gada ziņojumā sniegtos ieteikumus, un to, ka ir sāta slēgšanas pamatnostādņu izstrāde ar mērķi nodrošināt, ka slēgšanas noteikumi 2014.–2020. gada laikposmam būs pieejami laicīgi un jebkurā gadījumā labu laiku pirms slēgšanas 2025. gadā;
197. ar gandarījumu atzīmē, ka pēc Komisijas jaunās stratēģijas krāpšanas apkarošanai pieņemšanas 2019. gada 29. aprīlī DG EMPL ir veicis krāpšanas riska analīzi un kopā ar DG REGIO un DG MARE pārskatījis un atjauninājis "Kopējo stratēģiju krāpšanas apkarošanai", kā arī tā stratēģiju krāpšanas apkarošanai tiešās pārvaldības jomā; pieņem zināšanai, ka DG EMPL ir turpinājis palīdzēt izstrādāt riska novērtēšanas rīku *Arachne*, kas cita starpā palīdz valstu iestādēm apzināt krāpšanas risku;
198. norāda, ka 2019. gada beigās kopējais notiekošo OLAF izmeklēšanu skaits attiecībā uz EMPL darbības jomām un visiem plānošanas periodiem ir 20 lietas saistībā ar ESF, 1 lieta attiecībā uz EAFVP un 2 lietas saistībā ar tiešajiem izdevumiem, savukārt galvenās (iespējamās) krāpšanas jomas šajos gadījumos ir pareizas finanšu pārvaldības principu neievērošana, pārāk augstas cenas un iepirkuma noteikumu un procedūru neievērošana;
199. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gadā tika pabeigta 10 OLAF ziņojumu pēcpasākumu īstenošana, saskaņā ar kuriem ar dažādiem līdzekļiem un veidiem tika aizsargāts Savienības budžets, atgūstot gandrīz EUR 55,3 miljonus;

Uzraudzības un kontroles sistēmas: datu uzglabāšana un reģistrēšana un ziņošanas digitalizācija

200. atgādina par Eiropas Parlamenta un Padomes iestāžu nolīgumu; lai palielinātu Savienības budžeta un Eiropas Atveseļošanas instrumenta aizsardzību pret pārkāpumiem, tostarp krāpšanu, aicina ieviest standartizētus pasākumus, ar kuriem kontroles un revīzijas vajadzībām vāc, salīdzina un apkopo informāciju un datus par Savienības līdzekļu galasaņēmējiem;
201. norāda, ka, lai nodrošinātu efektīvas kontroles un revīzijas, ir jāvāc dati par tiem, kas tieši vai netieši beigās gūst labumu no Savienības finansējuma dalītā pārvaldībā no projektiem un reformām, kuri tiek atbalstīti ar Atveseļošanas un noturības mehānismu, tostarp dati par finansējuma saņēmēju faktiskajiem īpašniekiem; noteikumiem par šādu datu vākšanu un apstrādi būtu jāatbilst piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem;
202. ņem vērā, ka Revīzijas palāta pašlaik notiekošajā revīzijā analizē izdevumu gada līmeņa atbilstību, ticamību un konsekvenci kategorijā "Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija", ko Komisija aprēķina savu revīziju rezultātā, un gaida šīs revīzijas secinājumus;

Revīzijas palātas konstatējumi

203. pauž nopietnas bažas par to, ka 236 pārbaudītajos darījumos bija 29 kļūdas, ko revīzijas iestādes nebija atklājušas, un 64 kļūdas, kuras revīzijas iestādes bija atklājušas iepriekš un par kurām programmu iestādes bija piemērojušas korekcijas (to kopējais apmērs, summējot abus plānošanas periodus, ir 334 miljoni EUR) un, pamatojoties uz to, Revīzijas palātas aplēstais kļūdu līmenis ir 4,4 %;
204. pauž vilšanos, ka, neraugoties uz *Omnibus* regulā paredzētajiem vienkāršošanas pasākumiem, kļūdu īpatsvaru neizdevās samazināt līdz 2017. gadā reģistrētajam 3 % rādītājam; pauž pārliecību, ka šim jautājumam būtu cītīgi jāpievēršas nākamajā plānošanas periodā;
205. norāda, ka saskaņā ar Komisijas gada pārvaldības un snieguma ziņojumu un attiecīgo ģenerāldirektorātu gada darbības pārskatiem šajā izdevumu jomā risks slēgšanas laikā tika lēsts 1,1 % apmērā (1,3 % 2018. gadā) un risks maksājuma laikā ir palielinājies no 1,7 % 2018. gadā līdz 2,2–3,1 % 2019. gadā, kas atbilst Revīzijas palātas aprēķinātajam kļūdas intervālam;
206. norāda, ka ERAF risks maksājuma laikā ir palielinājies no 2 % 2018. gadā līdz 2,7–3,8 % 2019. gadā un ESF risks maksājuma laikā tika lēsts 1,7–2,4 % apmērā; norāda uz Komisijas konstatējumu, ka šajā politikas jomā galvenie revīzijas konstatējumu un atklāto pārkāpumu iemesli ir neattiecināmi izdevumi, publiskā iepirkuma pārkāpumi un revīzijas izsekojamības problēmas;

207. ņem vērā, ka DG EMPL savā 2019. gada darbības pārskatā ziņoja par GSR zem 2 % būtiskuma sliekšņa (kopējais atlikušais kļūdu īpatsvars – 1,7 %) un ka tas arī ziņoja par “maksimālo īpatsvaru” (līdz 2,4 %), kas ļautu ņemt vērā iespējamās turpmākās kļūdas izdevumos par darbībām, kuras nebija iekļautas Komisijas revīzijās; turklāt pieņem zināšanai Revīzijas palātas viedokli, ka šāds īpatsvars ir piemērotāks, jo tajā ir ņemta vērā vēl nepabeigtā revīzija darba iespējamā ietekme;
208. norāda, ka, pārbaudot Revīzijas palātas izlasē iekļauto 236 darījumu apliecinājuma/slēgšanas dokumentu paketes, revīzijas iestādes bija ziņojušas par skaitļos izsakāmām 64 kļūdām, kuras attiecās uz neattiecināmām izmaksām (39), publisko iepirkumu (24) un būtisku apliecinājošu dokumentu neesamību (viena kļūda);
209. ar bažām norāda, ka lielākā daļa kļūdu ir saistīta ar trīs galvenajām kategorijām:
- 55 % kļūdu pamatā bija neattiecināmi projekti, proti, piecos 2014.–2020. gada plānošanas perioda ERAF - projektos atbalsts bija piešķirts saņēmējiem vai darbībām, kas neatbilda attiecīgajā regulā un darbības programmās izvirzītajiem attiecināmības nosacījumiem;
 - 24 % kļūdu pamatā bija iekšējā tirgus noteikumu pārkāpumi (piemēram, 9 % – valsts atbalsta noteikumu pārkāpumi un 15 % – nopietna neatbilstība publiskā iepirkuma noteikumiem);
 - 12 % kļūdu pamatā bija neattiecināmi izdevumi;
210. pieņem zināšanai to, ka 2019. gadā Revīzijas palāta joprojām atklāja daudz kļūdu saistībā ar publisko iepirkumu, valsts atbalsta noteikumiem un dotāciju piešķiršanas procedūrām, galvenokārt kategorijās “Kohēzija” un “Dabas resursi”; pieņem zināšanai to, ka šīs kļūdas veidoja 20 % no Revīzijas palātas aplēstā kļūdu līmeņa augsta riska izdevumiem (2018. gadā – 16 %), tādēļ Komisijai būtu jāapzina veidi, kā kļūdas samazināt;
211. uzsver, ka sarežģītu noteikumu dēļ palielinās kļūdu risks; atzīst, ka Komisija pastāvīgi cenšas vienkāršot noteikumus un panākt, ka vairāk tiek izmantoti vienkāršāki īstenošanas mehānismi, piemēram, vienkāršotu izmaksu iespējas;
212. uzskata, ka Revīzijas palātas aplēstais kļūdu līmenis 2019. gada izdevumiem šajā jomā būtu jānovērtē, ņemot vērā programmu daudzgadu raksturu, kas nozīmē, ka turpmākas korekcijas būtu jāveic vēlākā posmā, kas varētu ievērojami samazināt risku programmas slēgšanas brīdī; aicina Revīzijas palātu sagatavot ziņojumu, kurā norādīts aplēstais kļūdu īpatsvars pēc 2007.–2013. gada kohēzijas politikas programmu slēgšanas;
213. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir izstrādājusi publiskā iepirkuma rīcības plānu, kas kopš 2014. gada ir vairākas reizes atjaunināts;
214. ar bažām konstatē, ka visbiežākā kļūda ESF izdevumos ir svarīgu apliecinājošu dokumentu trūkums; turklāt norāda, ka 2019. gadā Revīzijas palāta atklāja vienu ESF projektu, ar kuru tika pārkāpti Savienības valsts atbalsta noteikumi;
215. ar bažām pieņem zināšanai Revīzijas palātas pārskatā par 2019. finanšu gadu norādīto, ka lielākā daļa dalītā pārvaldībā īstenoto programmu izdevumos konstatēto kļūdu ir saistītas ar valstu revīzijas iestāžu veiktajās revīzijās pieļautajām kļūdām; tādēļ atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisija ir izveidojusi tehniskās palīdzības programmas sadarbībai ar vadošajām iestādēm un apmācības programmas, kā arī palielinājusi valstu ekspertiem piedāvāto programmu skaitu, lai tādējādi palīdzētu uzlabot zināšanas par instrumentiem un izvairīties no iepriekš minēto kļūdu pieļaušanas; šajā sakarībā norāda uz nepieciešamību uzraudzīt Eiropas Komisijas krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kā arī sniegt nepieciešamo atbalstu un palīdzību dalībvalstīm krāpšanas apkarošanas pasākumu īstenošanā, tostarp analizējot pārkāpumus, par kuriem dalībvalstis ziņojušas saistībā ar ESI fondiem, jo, lai nostiprinātu iedzīvotāju uzticēšanos Savienības izdevumiem un Savienības iestādēm, būtu jāizskauž jebkāda veida krāpšana saistībā ar Savienības finansējumu;
216. ar bažām norāda, ka, neraugoties uz daudzajiem pārkāpumiem, par kuriem valstu revīzijas iestādes jau ziņojušas saistībā ar Revīzijas palātas pārbaudītajiem projektiem, daudzas kļūdas jebkuros iepriekšējos iekšējās kontroles posmos joprojām paliek neatklātas un nelabotas; iesaka Komisijai ņemt par pamatu Revīzijas palātas konstatējumus un secinājumus par 2019. gadu un analizēt neatklāto kļūdu galvenos avotus, turklāt kopā ar revīzijas iestādēm izstrādāt vajadzīgos pasākumus, lai uzlabotu paziņotā atlikušo kļūdu īpatsvara ticamību;
217. pauž bažas par nepilnībām, kuras konstatētas, no 116 dalībvalstu revīzijas iestādēm Revīzijas palātas izlasē izvērtējot 18 dalībvalstu revīzijas iestāžu darbu, un kuras pašlaik neļauj pienācīgi paļauties uz šo darbu (deviņās no 20 apliecinājumu paketēm, kas attiecās uz 2014.–2020. gada periodu, pārrēķinātais kļūdu īpatsvars pārsniedza 2 % būtiskuma sliekšni; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka Komisija ieguva līdzīgus rezultātus astoņām apliecinājuma paketēm un koriģēja atlikušo kļūdu īpatsvaru, nosakot to virs 2 %); pauž nožēlu, ka Revīzijas palāta nevar iekļaut analīzi par to, kādēļ joprojām šajā darbā tiek konstatētas nepilnības; pauž nožēlu,

ka arī Komisija nav spējusi sniegt jēgpilnu ieskatu par šādiem iemesliem un jebkādām konkrētām valsts mēroga atšķirībām starp dalībvalstu iestādēm; pauž nožēlu, ka informācijas trūkums par to, kādēļ dažu dalībvalstu revīzijas iestāžu darbā ir pastāvīgas sistēmiskas nepilnības, traucē lietderīgi un efektīvi pievērsties šīm problēmām un tās risināt;

218. norāda, ka attiecībā uz 120 izlasē iekļautajiem darījumiem (55 %) Revīzijas palāta varēja izdarīt secinājumus, pamatojoties uz tās veikto revīzijas iestāžu darba pārbaudi; pauž dziļas bažas par to, ka Revīzijas palāta 100 darījumos (45 %) konstatēja trūkumus saistībā ar šā darba apjomu, kvalitāti un/vai dokumentēšanu, un ka tādēļ Revīzijas palātai nācās no jauna veikt attiecīgās revīzijas procedūras;
219. uzsver, ka 2019. gadā Komisija 11 dalībvalstīs veica 26 atbilstības revīzijas (14 revīzijas veica *DG REGIO* un 12 revīzijas – *DG EMPL*) un ziņojumu projektos par visām šīm atbilstības revīzijām secināja, ka atlikušie kļūdu īpatsvari, kas bija paziņoti revīzijas iestāžu gada kontroles ziņojumos par 2017./2018. grāmatvedības gadu, bija novērtēti par zemu (un tāpēc Komisija šos īpatsvarus paaugstināja);
220. norāda, ka līdz 2020. gada maijam bija pabeigtas 13 atbilstības revīzijas (5 *DG REGIO* revīzijas un 8 *DG EMPL* revīzijas), taču pusē šo revīziju iegūtajiem atlikušo kļūdu īpatsvaram vēl nebija noteikta galīgā vērtība;
221. atzinīgi vērtē to, ka no 2020. gada Komisija plāno strukturētās diskusijās ar attiecīgajām revīzijas iestādēm iekļaut detalizētu analīzi par papildu kļūdām, kas konstatētas Savienības revīzijās, un reģistrēt revīzijas iestāžu pasākumus, kuru mērķis ir novērst šo kļūdu neatklāšanu;
222. pievienojas Revīzijas palātas atzinīgajam vērtējumam par Komisijas un revīzijas iestāžu kopīgo iniciatīvu un koordinētajiem centieniem uzlabot revīzijas iestāžu darba dokumentēšanu un 2019. gada decembrī sagatavoto "Pārdomu dokumentu par revīzijas dokumentēšanu", kas, lai arī nav obligāts, ir pirmais solis, lai uzlabotu to, kā revīzijas iestādes veic un dokumentē savu darbu;
223. atzinīgi vērtē centienus vienkāršot projektu vadītājiem un dalībvalstu vadošajām iestādēm izvirzītās Kopīgo noteikumu regulas un DSF fondu prasības 2021.–2027. gada plānošanas periodā; uzsver, ka galvenais faktors šīs problēmas risināšanā ir valstu attiecināmības noteikumu vienkāršošana, kas varētu palīdzēt samazināt administratīvo slogu un kļūdu iespējamību, tādējādi nodrošinot augstu pārredzamības līmeni; mudina plašāk izmantot vienkāršoto izmaksu iespējas, ko arī Revīzijas palāta uzskata par lielu atvieglojumu pieteikumu iesniedzējiem, turklāt tās atvieglo kontroli; ir vienprātis ar Revīzijas palātas secinājumiem, ka izmaiņas noteikumos par Eiropas strukturālo un investīciju fondu jeb ESI fondu īstenošanu varētu vēl vairāk paātrināt īstenošanas procesu; norāda, ka ir jāuzlabo revīzijas darba metodes valstu līmenī; aicina Komisiju strukturētā dialogā ar dalībvalstīm izanalizēt administratīvo praksi un procedūras, lai novērstu efektivitātes trūkumus un visām kompetentajām iestādēm darītu zināmus efektīvas administratīvās prakses un procedūru piemērus;
224. pēc iepazīšanās ar *DG EMPL* 2019. gada darbības pārskatu norāda, ka tam bija pamatota pārliecība un tas secināja, ka darbības programmu pārvaldības un kontroles sistēmas 2019. gadā darbojās paredzētajā veidā, izņemot 29 ESF/JNI un 1 EAFVP programmu, kurās bija būtiskas nepilnības dažos sistēmu galvenajos elementos;
225. pēc iepazīšanās ar *DG EMPL* 2019. gada darbības pārskatu ar gandarījumu norāda, ka *DG EMPL* ir veicis nepieciešamos pēcpasākumus saistībā ar visiem Revīzijas palātas paziņotajiem 2015.–2018. gada ticamības deklarācijas ieteikumiem un ka līdz 2020. gada marta beigām neizpildītu Revīzijas palātas ieteikumu vairs nebija;
226. norāda, ka praksē lielākā daļa 2019. gada darbības pārskatos iekļauto atrunu galvenokārt bija balstītas uz 2018./2019. gada pārskatu kļūdu īpatsvaram, kas vēl nebija apstiprināti, tādēļ abi ģenerāldirektorāti ir ziņojuši, ka 2018./2019. gada kļūdu īpatsvari būs apstiprināti agrākais 2020. gada darbības pārskatos;
227. uzskata, ka organizētā noziedzība apdraud ES finanšu intereses un visu nodokļu maksātāju naudu un aicina Komisiju veikt vajadzīgos pasākumus, lai cīnītos pret noziedzīgajiem tīkliem, kas mēģina piekļūt Savienības finansējumam;
228. atkārtoti pauž neapmierinātību ar to, ka Revīzijas palāta un Komisija katra lieto atšķirīgu metodiku, izstrādājot attiecīgo atzinumu par finanšu darījumu likumību un pareizību;

229. pauž nožēlu, ka Komisija neievēro attiecīgajā regulā ⁽⁷⁾ noteiktos termiņus, publicējot gada ziņojumu par ESI fondu finanšu instrumentiem; atkārtoti Parlamenta prasību minēto ziņojumu publicēt līdz oktobrim, lai tā konstatējumus varētu iekļaut budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā; sagaida, ka Komisija pozitīvi reaģēs uz šo konkrēto prasību, lai palielinātu pārredzamu;

ERP apskats Nr. 04/2020 – ES rīcība plastmasas atkritumu problēmas risināšanā

230. norāda, ka šajā apskatā, lai arī tas nav revīzijas ziņojums, tika analizēta 2018. gada Plastmasas stratēģijā izklāstītā Savienības pieeja sauszemes plastmasas atkritumu problēmai;

231. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatējumiem, ka Savienības tiesiskajā regulējumā, kas paredzēts ar atkritumiem saistītu noziedzīgu nodarījumu apkarošanai, ir nepilnības, jo trūkst datu par piesārņotajām vietām, sankcijām un kriminālvajāšanas rādītājiem, tādas juridiskās nenoteiktības dēļ kā, piemēram, atkritumu un atkritumu stadijas beigu definīcijas, ir grūtības noteikt, kura rīcība ir noziegums pret vidi, ar Savienības tiesību aktiem netiek risināts jautājums par aizvien lielāku organizēto noziedzīgo grupu iesaistīšanos noziegumos pret vidi, kas pēc tam tiek saistīts ar citiem noziegumiem, piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, Savienības noteikumi nav saskaņoti attiecībā uz sankciju (administratīvo sankciju/kriminālsodu/civiltiesisko sankciju) kombināciju, trūkst specializētu policijas spēku, prokuratūru un tiesnešu, kas izskatītu noziegumus pret vidi;

232. norāda, ka ķīmiskā reciklēšana var būt daudzas un dažādas tehnoloģijas, kas pagaidām vēl nav tehnoloģiski vai ekonomiski īstenojamas atkritumu apstrādes iespējas, savukārt atkritumu apglabāšana poligonos ir ievērojami jāsamazina; uzskata, ka ir krasi jāpalielina reciklēšanas spējas, lai uzlabotu reciklēšanas tehnoloģisko un ekonomisko īstenojamību; pauž pārliecību, ka, palielinot iespējas likumīgi likvidēt plastmasas atkritumus, lai plastmasas iepakojuma ražotāji varētu pildīt paplašināta ražotāja atbildības shēmās paredzētos pienākumus, tiks mazināta nelikumīgas atkritumu tirdzniecības un citu ar atkritumiem saistītu noziedzīgu nodarījumu problēma;

233. atzinīgi vērtē pašu resursu, kas pamatojas uz izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, kā labu instrumentu, ar ko stimulēt dalībvalstis uzlabot reciklēšanu; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāveic pienācīga ziņošana;

Nopietni pārkāpumi un neatbilstīga līdzekļu izmantošana dalībvalstīs

234. pauž nožēlu par to, ka ir ļoti maza vai neesoša saikne starp darba ņēmējiem sniegtā EGF atbalsta summu par personu un reintegrācijas rādītājiem; piemēram, Spānijā izmaksas ir 2 422,74 EUR par darba ņēmēju un reintegrācijas rādītājs ir 48 %, savukārt Somijā šīs izmaksas ir 2 289,81 EUR par personu un reintegrācijas rādītājs ir 83 %; integrācijas rādītāji un izmaksas ievērojami atšķiras starp dalībvalstīm, tomēr nav iespējams noteikt, vai lielāka uz personu iztērētā summa nozīmēs augstākus reintegrācijas rādītājus; aicina Komisiju uzmanīgi analizēt un risināt šo neatbilstību;

235. uzskata, ka ES Garantija jauniešiem neattaisno uz to liktās cerības; aicina Komisiju nodrošināt, lai jauniešiem paredzētas palīdzības programmas nedotu solījumus, kurus pēc tam nevar izpildīt; stingri prasa Komisijai ierobežot iecerēs, nosakot reālus un sasniedzamus mērķus un uzdevumus;

236. norāda, ka 2019. gadā DG EMPL sagatavoja 16 brīdinājuma vēstules, kurās tika norādīts uz ievērojamām nepilnībām pārvaldības un kontroles sistēmā; tika pieņemti 12 lēmumi pārtraukt maksājumu termiņus (4 Itālijai, 3 Ungārijai, 2 Apvienotajai Karalistei un Francijai un 1 Spānijai) un viens lēmums apturēt maksājumus (Apvienotajai Karalistei – Skotijai);

237. norāda, ka būtiskas atrunas tika formulētas attiecībā pret Itāliju (15 atrunas 50,26 miljonu EUR apmērā) un Franciju (9 atrunas 47,95 miljonu EUR apmērā); Itālijas gadījumā lielākoties bija vainojams fakts, ka valsts tiesību sistēmā bija nepareizi transponēta publiskā iepirkuma direktīva un līdz ar to radās publiskā iepirkuma sistēmiskas nepilnības, savukārt Francijā reģionālajām kontroles iestādēm nebija pietiekami daudz laika, lai noteiktajā termiņā pabeigtu 5 programmu darbību revīziju;

238. norāda, ka 2018.–2019. grāmatvedības gadā dalībvalstis bija veikušas finanšu korekcijas 3,41 miljardu EUR apmērā, no kuriem finanšu korekcijas 912 miljonu EUR apmērā veica Ungārija, 578 miljonu EUR apmērā – Spānija, 368 miljonu EUR apmērā – Slovākija un 236 miljonu EUR apmērā – Polija; finanšu korekciju, par kurām dalībvalstis ir ziņojušas kopš 2014.–2020. gada perioda sākuma, kopējais apjoms ir 6,10 miljardi EUR, no kuriem finanšu korekcijas 2,15 miljardu EUR apmērā ir veikusi Ungārija, 668 miljonu EUR apmērā – Spānija, 647 miljonu EUR apmērā – Polija un 459 miljonu EUR apmērā – Slovākija;

(7) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris) 46. pants (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

239. ar bažām norāda, ka Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorātam (DG REGIO) 2019. gada darbības pārskatā bija jāformulē divas atrunas par 67 ERAF/KF programmām 2014.–2020. gada plānošanas periodā un 9 ERAF/KF programmām un vienu IPA-CBC programmu 2007.–2013. gada plānošanas periodā; norāda, ka būtiski trūkumi pārvaldības un kontroles sistēmās izdevumus daudzgadu finanšu shēmā 2014.–2020. gadam pakļāva riskam, ko lēsa lielāku par 10 %; atzinīgi vērtē to, ka atjauninātajā Finanšu regulā ir sīkāk precizēts jēdziens par interešu konfliktu dalītā pārvaldībā;
240. pauž bažas par to, ka Nodarbinātības ģenerāldirektorātam (DG EMPL) 2019. gada darbības pārskatā bija jāformulē atruna par ESF/Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu (JNI) un Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (EAFVP) (30 programmas ESF/JNI un EAFVP) 2014.–2020. gada periodā; atzīmē, ka tā kā abi ģenerāldirektori norādīja savos 2019. gada darbības pārskatos, ka atrunas netiek formulētas, ja iepriekšējā grāmatvedības gada apstiprinātais atlikušais kļūdu īpatsvars ir lielāks par 2 %, jo tādos gadījumos nākotnē piemēros papildu finanšu korekcijas, Komisijas atrunas lielākoties ir balstītas uz pagaidu īpatsvaram un, iespējams, neaptver visus būtiskos riska faktoros;
241. pauž īpašas bažas par ziņojumiem, ka Komisija ir noslēgusi revīzijas procedūru, kurā tika apstiprināts interešu konflikta tiesību aktu būtisks pārkāpums Čehijā;
242. ar bažām norāda uz ziņojumiem, ka DG REGIO revīzijas ziņojumā tika identificētas trīs ERAF dotācijas, ar kurām pārkāpti Čehijas tiesību akti un ES regula, ar ko paredz kopīgus noteikumus par ERAF; pauž bažas, ka interešu konflikts tika atrasts Eiropas struktūrfondu izmaksas pārvaldībā;
243. sagaida, ka Komisija informēs Parlamentu un Budžeta kontroles komiteju par Čehijas valdības atbildi uz ziņojumā sniegtajiem ieteikumiem; pauž sašutumu par to, ka ir pagājuši vairāk nekā 2 gadi kopš Komisijas revīziju sākuma, tomēr joprojām nav atrisināta situācija par Čehijas premjerministra Andreja Babiša iespējamo interešu konfliktu; mudina Komisiju pastiprināt centienus, lai visaptveroši un ātri noslēgtu šo procedūru, pēc iespējas ātrāk publicētu revīzijas ziņojumu, paziņotu Parlamentam tā secinājumus un vajadzības gadījumā apturētu un/vai atgūtu nepareizi izlietoto finansējumu; atgādina par Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Čehijas premjerministra interešu konfliktu, kurā ir norādīts, ka gadījumā, ja tiek apstiprināts A. Babiša interešu konflikts, tas būtu vai nu jāatrisina, vai arī viņam būtu jāatkāpjas no publiska amata pienākumu pildīšanas⁽⁸⁾;

Ieteikumi

244. aicina Komisiju:

- veikt rūpīgu analīzi par pamatā esošiem iemesliem un iespējamām strukturālām problēmām, kas rada pastāvīgas sistēmiskas nepilnības, ko Revīzijas palāta ik gadu atklāj savās revīzijās, un īpašu uzmanību pievērst jebkādam iespējamam atšķirībām konkrētās valstīs; aicina Komisiju iekļaut arī novērojumus par labāko praksi valstu iestādēs, kurās kļūdu līmenis ir zems un kuru darbu Revīzijas palāta uzskata par uzticamu; aicina Komisiju veikt šo analīzi ciešā sadarbībā ar Revīzijas palātu un aktīvi iesaistīt valstu iestādes gan attiecībā uz problēmas aprakstu, gan iespējamiem risinājumiem;
- dalīties ar šīs analīzes rezultātiem ar Revīzijas palātu, budžeta izpildes apstiprinātājiestādi un dalībvalstīm;
- pamatojoties uz šo analīzi, sagatavot valstu iestādēm skaidrus, praktiskus un viegli īstenojamus horizontālus, kā arī konkrētām valstīm adresētus ieteikumus; aicina Komisiju izveidot strukturētu dialogu ar valstu iestādēm un Revīzijas palātu, lai pastāvīgi strādātu pie spēju veidošanas un paraugprakses apmaiņas nolūkā uzlabot valstu revīzijas iestāžu darba uzticamību; budžeta izpildes apstiprinātājiestādi pastāvīgi informēt par šā dialoga gaitu;
- nekavējoties precizēt attiecināmības nosacījumus (tostarp definēt, kad darbības tiek uzskatītas par “fiziski pabeigtām” un/vai “pilnībā īstenotām”, lai tādējādi palīdzētu dalībvalstīm pārbaudīt, vai darbības atbilst KNR 65. panta 6. punktam, un nepieļaut, ka netiek atklātas neattiecināmas darbības);
- rīkoties, lai palielinātu revīzijas iestāžu paziņotā atlikušo kļūdu īpatsvara ticamību (jāanalizē neatklāto kļūdu galvenie avoti un kopā ar revīzijas iestādēm jāizstrādā vajadzīgie pasākumi, lai uzlabotu paziņotā atlikušo kļūdu īpatsvara ticamību);
- katru gadu sniegt Parlamentam ziņojumu, kurā sīki izklāstīts katra budžeta posteņa ieguldījums klimata politikas integrēšanas mērķrādītājā un bioloģiskajai daudzveidībai paredzētajos izdevumos, lai atvieglotu šo jomu uzraudzību;

⁽⁸⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0164_LV.html

- attiecīgā gadījumā un saskaņā ar nozaru tiesību aktiem steidzami sākt darbu pie efektīvas metodikas klimata izdevumu un to izpildes uzraudzībai, lai sasniegtu vispārējo mērķrādītāju, proti, vismaz 30 % no 2021.–2027. gada Savienības budžeta un *Next Generation EU* (NGEU) izdevumu kopējās summas paredzēt klimata mērķu atbalstam;
- kopā ar dalībvalstīm ieviest vienotu integrētu un sadarbībspējīgu informācijas un uzraudzības sistēmu, tostarp vienotu datizrāces un riska noteikšanas instrumentu, ar ko varētu piekļūt attiecīgajiem datiem un analizēt tos, lai nodrošinātu vispārēju piemērošanu, tostarp izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu;
- ierosināt īpašu Savienības mēroga mehānismu to līdzekļu saņēmēju sūdzību izskatīšanai, kuri saskaras, piemēram, valsts iestāžu pārkāpumiem vai noziedzīgu struktūru vai organizētās noziedzības izdarītu spiedienu, tādējādi dodot viņiem iespēju ātri iesniegt sūdzību Komisijai;
- arī turpmāk konsekventi un plaši sadarboties ar revīzijas iestādēm, lai nodrošinātu stabilu kontroles satvaru, vajadzības gadījumā uzlabotu pārliecības gūšanas darba kvalitāti un nodrošinātu vajadzīgo atklāšanas spēju un koriģētspēju;
- pieprasīt vadošajām iestādēm rīkoties, lai novērstu biežākās kļūdas un mazinātu jebkuru turpmāko izdevumu risku, kā arī vajadzības gadījumā uzlabotu gan pārvaldības pārbaudi, gan revīziju atklāšanas spējas;
- norādīt kļūdu īpatsvaru maksājumu veikšanas brīdī, nevis atlikušo kļūdu īpatsvaru, lai uzlabotu veiktās pārbaudes izvērtēšanu;
- turpināt sadarbību ar Revīzijas palātu, tiecoties vēl vairāk saskaņot revīzijas metodiku un juridisko aktu interpretāciju;
- pievērst lielāku uzmanību un piešķirt lielāku tehnisko atbalstu dalībvalstīm, uz kuru pārvaldības un kontroles sistēmām var paļauties tikai daļēji vai nevar paļauties ar līdzekļiem saistītas krāpšanas un korupcijas riska dēļ;
- pievērst īpašu uzmanību publiskā iepirkuma procedūru ietvaros piešķirtajiem pamatlīgumiem, jo ar tiem saistīta krāpšana un korupcija Savienības finanšu intereses pakļauj lielākam riskam;
- pēc iespējas ātrāk samazināt uzkrājušās neizpildītās saistības;
- gada darbības pārskatos norādīt, kā tikuši atkārtoti izmantoti līdzekļi, kas atgūti, veicot dalībvalstu un Komisijas noteiktās *ex post* finanšu korekcijas, jo īpaši gadījumos, kas saistīti ar krāpšanu, korupciju vai citām noziedzīgām darbībām;
- nekavējoties un ne vēlāk kā līdz 2021. gada oktobrim publicēt 2020. gada ziņojumu par ESI fondu finanšu instrumentiem, lai tā konstatējumus varētu iekļaut budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā;
- izstrādāt spēcīgu stratēģiju augsta līmeņa politiku interešu konflikta novēršanai; kopā ar dalībvalstīm izstrādāt efektīvus juridiskos instrumentus, lai nepieļautu, ka tiek veicināta iespēja oligarhiskām struktūrām izmantot Savienības kohēzijas fondu līdzekļus;
- informēt Parlamentu par turpmāko notikumu attīstību interešu konflikta lietā, kas izklāstīta DG REGIO revīzijas ziņojumā par Čehiju;
- izmantot Revīzijas palātas konstatējumus par plastmasas atkritumiem, pārskatot Direktīvu 2008/99/EK, jo īpaši attiecībā uz minimālajiem standartiem un dažādu ar atkritumiem saistītu noziedzīgu nodarījumu skaidrām definīcijām;
- risināt reciklēšanas un incinerācijas spēju trūkuma problēmu, lai mazinātu ar atkritumiem saistītus noziedzīgus nodarījumus, palielinot iespējas likumīgi likvidēt plastmasas atkritumus un šo iespēju izdevīgumu plastmasas atkritumu ražotājiem;
- uzlabot reciklēšanas definīciju un reciklēšanas ziņošanas prasības, jo īpaši attiecībā uz pašu resursu, kas pamatojas uz nepārstrādāta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu; izvērtēt iespēju digitalizēt ziņošanu un uzraudzību attiecībā uz atkritumu plūsmu starp operatoriem, lai palielinātu spēju atklāt pārkāpumus un pazīmes, ka notiek nelikumīga atkritumu tirdzniecība;

- ciešā sadarbībā ar atbildīgajām valstu iestādēm analizēt iemeslus, kādēļ netiek pietiekami apgūti atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrai pieejamie līdzekļi, un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par konstatējumiem; informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par to, kā Komisija palīdz dalībvalstīm palielināt minēto apguves rādītāju un izmantot citas palīdzības sniegtās iespējas;
- informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par to, ja Covid-19 pandēmijas dēļ citām jomām ir pārdalīts kohēzijas finansējums no fondiem, kas ir paredzēti, lai atbalstītu reciklēšanu un atkritumu apsaimniekošanu;
- steidzami piešķirt prioritāti iepakošanas pamatprasību pārskatīšanai, lai paātrinātu reciklējamāku un ilgtspējīgāku plastmasas iepakošanas projektēšanu un ražošanu un laicīgi palīdzētu sasniegt 2025. gada plastmasas iepakošanas reciklēšanas mērķrādītāju;

245. kopumā prasa Komisijai pēc iespējas drīzāk īstenot visus neizpildītos Revīzijas palātas ieteikumus, sagatavot konkrētus īstenošanas ziņojumus un ilgtermiņā ņemt vērā Revīzijas palātas ieteikumus, no 2021. gada veicot īstenošanas pasākumus jaunās ESF+ satvarā;
246. pauž pārsteigumu, ka saskaņā ar *DG REGIO* 2019. gada darbības pārskatu 2019. gadā netika sāktas procedūras, lai ar neto korekcijām mazinātu programmu piešķirumus; aicina Komisiju sistemātiski paredzēt neto finanšu korekcijas, ja ir izpildīti Kopīgo noteikumu regulas 145. panta 7. punktā minētie nosacījumi;
247. aicina Komisiju arī turpmāk sniegt norādes un atbalstu, kā arī apzināt paraugpraksi un dalīties tajā ar dalībvalstīm;

Sniegums: Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds (KF)

248. atgādina, ka ERAF un KF atbalsta ES ekonomikas, sociālās un teritoriālās kohēzijas politiku (ES kohēzijas politiku), kuras mērķis ir stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju Eiropas Savienībā, samazinot attīstības līmeņa atšķirības starp dažādiem reģioniem;
249. atgādina, ka ERAF atbalsta visas dalībvalstis un koncentrējas uz vairākām lielām prioritārajām jomām, piemēram, inovāciju un pētniecību, atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un mazoglekļa ekonomiku; norāda, ka Komisija 2019. gadā ERAF budžetam piešķīra 31,1 miljardu EUR; atgādina, ka KF sniedz atbalstu dalībvalstīm, kuru nacionālais kopienākums (NKI) uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par 90 % no Savienības vidējā rādītāja, tas galvenokārt finansē projektus, kas saistīti ar Eiropas transporta tīkliem un vidi, un 2019. gada budžeta piešķirums tam bija 11,5 miljardi EUR;
250. ar bažām norāda, ka vairākus gadus pēc 2014.–2020. gada plānošanas perioda sākuma tikai nedaudz vairāk nekā trešdaļa no 72 kopējiem programmu rādītājiem attiecībā uz ERAF un KF bija virzībā uz mērķrādītāju sasniegšanu, lai gan vairāki mērķrādītāji tika pārskatīti un samazināti; atgādina par ieteikumu labāk formulēt galvenos darbības rādītājus; tomēr norāda, ka ierobežotie dati neļauj revidentiem visaptveroši novērtēt sniegumu šajā politikas jomā, jo ir grūti novērtēt, vai šie fondi ir sasnieguši vai visdrīzāk sasniegs izvirzītos vispārīgos un konkrētos mērķus, lai arī var novērtēt atsevišķu rādītāju progresu attiecībā pret izvirzītajiem starposma un galīgajiem mērķrādītājiem; aicina Komisiju izstrādāt konsekventu novērtēšanas sistēmu, ar kuru varētu novērtēt, vai ir sasniegti ERAF un KF starposma un galīgie mērķrādītāji;
251. pauž bažas par Revīzijas palātas konstatētajām problēmām par iekšējās kontroles trūkumu dalībvalstīs vai datu neuzticamību;
252. pamatojoties uz faktu, ka lielākā daļa no visām atrastajām kļūdām bija saistītas ar neattiecināmiem projektiem, uzsver nopietnās bažas par to, vai var uzticēties un ticēt Komisijas ziņojumiem par panāktajiem rezultātiem, jo visi šie projekti un arī pārējie (vēl neatklātie) šāda veida projekti nekādā gadījumā nebūtu jāņem vērā, vispārēji izvērtējot plašākos rezultātus, kas panākti ar Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju; iesaka Komisijai pārskatīt procedūru, kurā tā ziņo par panāktajiem faktiskajiem rezultātiem;
253. atzīst, ka korupcijas un Savienības līdzekļu nepareizas lietošanas apkarošanā svarīgi ir tādi digitālie rīki kā *Arachne*; aicina visas dalībvalstis bez liekas kavēšanās ieviest šos rīkus; pauž nožēlu, ka ne visas dalībvalstis izmanto *Arachne* datizraces rīku, lai uzlabotu krāpšanas atklāšanu; norāda, ka gan Komisija, gan dalībvalstis ir atbildīgas par krāpšanas novēršanu kohēzijas izdevumos; tām ir jāpalielina centieni, lai sadarbībā ar *EPPO* un *OLAF* novērstu un atklātu krāpšanu, uzsver, ka Komisijai būtu nopietni jāapsver *Arachne*, lielo datu un citu IT rīku izmantošana ne tikai izmeklēšanā, bet arī uzraugot tendenci izmaiņas un novēršot citus veidus, kā tiek nepareizi izmantoti Savienības līdzekļi;

254. norāda, ka šos divus fondus kopīgi pārvalda Komisija un dalībvalstis un tie tiek īstenoti, izmantojot darbības programmas (DP), ko izstrādā dalībvalstis un apstiprina Komisija;
255. pauž gandarījumu par to, ka pirmajā ziņojumā par sniegumu līdz 2019. gada beigām Revīzijas palāta ir minējusi ERAF programmas snieguma pārskatu kā pozitīvu piemēru skaidri formulētiem secinājumiem par vispārīgo mērķi; mudina DG REGIO arī turpmāk sniegt skaidrus secinājumus par sniegumu gan vispārīgo, gan konkrēto mērķu sadaļā un aicina citus ģenerāldirektorātus sekot šim labajam piemēram un uzlabot savus secinājumus, tos padarot informatīvākus un skaidrākus;
256. norāda, ka no iznākuma un rezultātu rādītājiem izrietošo informāciju papildina vairāku novērtējumu un pētījumu rezultāti, kuros analizēti 2007.–2013. gada perioda rezultāti un 2014.–2020. gada kohēzijas politikas programmu plānošanas un īstenošanas agrīnie posmi; piekrīt Revīzijas palātas konstatējumam, ka tiesību aktos paredzētais minēto novērtējumu vēlinais veikšanas laiks nozīmē, ka gūtā pieredze tiek apkopota pārāk vēlu, lai tai būtu ietekme uz pašreizējo vai nākamo plānošanas periodu (piemēram, ir paredzams, ka 2014.–2020. gada *ex post* novērtējumu rezultāti tiks darīti pieejami līdz 2025. gada beigām, kā to paredz KNR, taču tad jau būs pienācis 2021.–2027. gada plānošanas perioda piektais gads un Komisija, visticamāk, būs krietni pavirzījusies uz priekšu tiesību aktu priekšlikumu izstrādē laikposmam pēc 2027. gada);
257. ar bažām norāda, ka sestā īstenošanas gada beigās ERAF un KF apguves līmenis ir par 6,6 % zemāks nekā iepriekšējā plānošanas perioda attiecīgajā brīdī; uzsver, ka tas daļēji ir skaidrojams ar kavējumiem plānošanas perioda sākumā; tomēr norāda, ka ESI fondu līdzekļu apguves līmenis 2019. gadā bija augstāks nekā jebkurā citā 2014.–2020. gada DFS gadā; turklāt vērš uzmanību uz to, ka, tuvojoties attiecināmības perioda beigām un ņemot vērā Covid-19 krīzes apstākļus, pastāv risks, ka dalībvalstis par savu prioritāti varētu izvirzīt līdzekļu apguves līmeni, nevis kohēzijas mērķus, sniegumu un izdevumu pareizību; uzsver, ka uzmanības novirzīšana uz atbilstību, nevis sniegumu kavētu kohēzijas mērķu sasniegšanu un radītu veltīgus izdevumus, tādēļ aicina Komisiju izstrādāt pasākumus procedūru vienkāršošanai, kas minētajos apstākļos palīdzētu veicināt atbildīgus un adekvātus līdzekļu tēriņus un tādējādi arī atveseļošanu dalībvalstīs, paturot prātā to, ka dalībvalstu mērķiem 2021.–2027. gada plānošanas periodā, reaģējot uz Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, ir jābūt krietni vērienīgākiem, lai aizsargātu iedzīvotājus, saglabātu darbvietas un veicinātu investīcijām labvēlīgu vidi, iesaistot atveseļošanas plānu izstrādē un īstenošanā visus pārvaldes līmeņus;
258. aicina Komisiju apzināt reģionus, kuros ir zems finansējuma apguves līmenis, un palīdzēt tiem to kāpināt, noskaidrojot, kādi noteikumi varētu uzlabot kohēzijas fondu lietderību un efektivitāti;
259. uzsver, ka kohēzijas politikā, kurai raksturīgi liela mēroga infrastruktūras projekti, var būt laika nobīde starp programmas sākumu, īstenošanu un iznākumu un rezultātu sasniegšanu; pauž satraukumu par to, ka progresu, visticamāk, ietekmēs arī salīdzinoši zemais kohēzijas politikas īstenošanas līmenis, ja to salīdzina ar pārējo Savienības budžetu; norāda, ka pēc Revīzijas palātas sniegtās informācijas šie faktori, kā arī tas, ka jaunākie pieejamie dati attiecas uz 2018. gada beigām (īstenošanas periodā, kas ilgst līdz 2023. gada beigām), šajā posmā traucē izdarīt secinājumus par mērķu sasniegšanu; aicina Komisiju samazināt laika nobīdi starp programmas sākumu, īstenošanu un iznākumu un rezultātu sasniegšanu; norāda, ka ir jāpastiprina tīkla pabeigšanas uzraudzība; mudina Komisiju izveidot ekspertu grupu, kas sniegtu dalībvalstīm atbalstu šādu lielu projektu virzīšanā;
260. pauž lielas bažas par mediju ziņojumiem, ka vienā dalībvalstī ERAF līdzfinansēja ieguldījumus infrastruktūrā arodniecību vajadzībām un minētās ēkas pēc 3 gadiem, kas ir minimālais laika periods, sāka izmantot citiem mērķiem; pauž nožēlu par iespējamu krāpšanu un iedzīvošanas saistībā ar šādu izmantojuma maiņu; pauž nožēlu, ka Komisija nav spējusi sniegt papildu informāciju, kas kļiedētu visas atlikušās šaubas; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu pienācīgi izmeklēt šīs apsūdzības; uzskata, ka noturības jēdziens ir svarīga garantija, ka kohēzijas politikā Savienības līdzekļi tiks izlietoti efektīvi un lietderīgi;
261. uzskata, ka minimālā juridiskā prasība par noturību ir trīs līdz piecu gadu ilga izmantošana, kas ir pārāk īss periods, ņemot vērā ieguldītos ievērojamos līdzekļus un šādu projektu ilgumu; pauž nožēlu, ka likumdevējstādes, pārskatot [Kopīgo noteikumu regulu], nenolēma ieviest prasības par garāku noturības termiņu; norāda, ka dalībvalstu noteikumi ievērojami atšķiras par infrastruktūras ieguldījumu noturību un pārāgru izmantošanas mērķu maiņu;

262. pauž bažas par to, ka netiek pienācīgi kontrolēti un uzraudzīti uzņēmējiem paredzētais finansējums; aicina Komisiju izstrādāt detalizētu finansējuma kontroles stratēģiju; aicina Komisiju novērtēt ar šo finanšu mehānismu finansēto projektu rezultātus; mudina Komisiju publicēt savas novērtēšanas rezultātus;
263. ņem vērā citus faktorus, kas ir svarīgi Revīzijas palātas veikto snieguma analīzē, kura izskaidro to, ka tādas kohēzijas politikas mērķus kā tie, kas ir saistīti ar nodarbinātības līmeni, ekonomikas attīstību, klimatu un enerģiju, Eiropā un pasaulē būtiski ietekmē daudzi un dažādi valsts mēroga un ārēji faktori, un ka daudzās dalībvalstīs kohēzijas politikas finansējums parasti ir maza daļa no šiem jautājumiem piešķirtajiem līdzekļiem, līdz ar to, ja nav īpaši pielāgotas valsts politikas un programmu, kas arī būtu vērstas uz kohēzijas politikas mērķu īstenošanu, šim finansējumam var būt tikai ļoti ierobežota ietekme uz minēto dalībvalstu virzību uz minēto mērķu sasniegšanu;
264. turklāt norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu par papildu faktoriem, piemēram, to, ka Savienības rīcībā ir virkne politikas instrumentu, kas izmantojami, lai sasniegtu vērienīgos kohēzijas politikas mērķus, un daļa no minētajiem instrumentiem ir ERAF un KF, taču šo mērķu sasniegšanai ir paredzēti arī citi fondi un likumdošanas iniciatīvas, tādēļ bieži vien nav iespējams nošķirt, kā dažādie politikas instrumenti ietekmē virzību uz mērķrādītāju sasniegšanu;
265. ar bažām uzsver, ka Revīzijas palātas analīze, kas pamatojas uz nepilnīgiem pieejamiem datiem no 2018. gada beigām, liecina, ka no kopumā 72 rādītājiem tikai trešdaļai rādītāju ir vērojama virzība uz mērķrādītāju sasniegšanu un ka aptuveni pusei rādītāju šāda virzība nav vērojama, savukārt par pārējiem rādītājiem Revīzijas palātai nebija iespējams izdarīt secinājumus; pauž nožēlu, ka no 9 rādītājiem, kas saistīti ar vispārīgajiem mērķiem, tikai diviem ir vērojama vēlām virzība, tomēr norāda uz Revīzijas palātas secinājumu, ka no aptuveni vienas trešdaļas rādītāju, kuriem ir noteikts vidusposma mērķa mērķrādītājs 2018. gadam, 70 % ir vai nu sasniegti, vai arī tik sasniegti drīzumā;
266. lai arī ERAF un KF līdzekļus vēl var izmaksāt līdz 2023. gadam, ar bažām uzsver, ka kopumā virzība uz mērķrādītāju sasniegšanu ir vērojama 40 % no iznākuma rādītājiem un tikai 10 % no rezultātu un ietekmes rādītājiem;
267. atgādina, ka stratēģija "Eiropa 2020" ir Savienības augsta līmeņa stratēģija 2010.–2020. gada periodam; norāda, ka 2014.–2020. gada periodam Komisija ir definējusi deviņus rādītājus, ar kuriem novērtēt progresu šīs stratēģijas mērķu sasniegšanā tādās jomās kā nodarbinātība, pētniecība un izstrāde, klimata pārmaiņas un enerģētika, izglītība, nabadzība un sociālā atstumtība; norāda, ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju, pamatojoties uz 2018. gada datiem, nodarbinātības un izglītības mērķrādītāji, visticamāk, tiks sasniegti, savukārt virzība uz pētniecības un izstrādes, nabadzības mazināšanas un sociālās iekļaušanas mērķrādītāju sasniegšanu atpaliek, un ir maz ticams, ka tie tiks sasniegti;
268. ar lielām bažām uzsver, ka no visiem programmu pārskatos iekļautajiem 10 rādītājiem, kas saistīti ar mērķi atbalstīt pāreju uz mazoglekļa ekonomiku visās nozarēs, virzība uz mērķrādītāja sasniegšanu ir vērojama tikai vienam rādītājam – "Mājsaimniecību skaits ar uzlabotu enerģijas patēriņa klasifikācijas rādītāju"; prasa, lai Komisija, arī ņemot vērā zaļā kursa mērķrādītājus, padarītu saistībā ar šo mērķi veicamos uzlabojumus par absolūtu prioritāti;
269. uzsver, ka, reaģējot uz Covid-19 slimības uzliesmojumu, Savienība ieviesa pasākumus, kas ļauj dalībvalstīm elastīgāk izmantot Eiropas strukturālo un investīciju fondu finansējumu (piemēram, tika atcelta prasība atvēlēt noteiktu daļu no ESI finansējuma galvenajām tēmām, tomēr priekšlikumā piedāvātā elastība var ietekmēt Savienības spēju sasniegt darbības programmās sākotnēji noteiktos mērķus);
270. atzīst, ka Covid-19 krīze ir radījusi jaunu un negaidītu izaicinājumu, uz kuru Savienībai un tās dalībvalstīm ir apņēmīgi jāreaģē un jāpiedāvā risinājumi Savienības un valstu līmenī;
271. atzinīgi vērtē arvien lielāku finansiālo elastīgumu kohēzijas līdzekļu izlietošanā, kas ļauj dalībvalstīm izmantot šos līdzekļus ar krīzi saistītu projektu finansēšanai; uzsver, ka ir jāveicina nepārtrauktība un ciešāka sadarbība starp visām ar kohēzijas politiku saistītajām ieinteresētajām personām, galvenokārt MVU, pašvaldībām un reģioniem, kuriem turpmākajos mēnešos nāksies cīnīties ar bezdarbu un veselības aprūpes grūtībām;
272. uzsver problēmas, ar kurām pacienti Savienībā saskaras, izmantojot Direktīvu par pārrobežu veselības aprūpi, kā norādīts Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā Nr. 7/2019, jo īpaši jāmin tādas problēmas kā potenciālo pacientu informētība par viņu tiesībām, problēmas un kavējumi elektroniskā pacientu veselības datu apmaiņā starp dalībvalstīm un pacientu ar retām slimībām piekļuve veselības aprūpei;

273. pauž bažas par Revīzijas palātas atzinumu, ka ir vērojamas pārliecinošas pazīmes tam, ka Savienība nerasniegs 2030. gada mērķus klimata un enerģētikas jomā; norāda, ka saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju ir gūts tikai neliels progress virzībā uz to, lai samazinātu dabas resursu izmantošanas negatīvo ietekmi uz vidi; vērš uzmanību uz Revīzijas palātas apsvērumu, ka pusē Savienības dalībvalstu pastāv risks, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas apjoms nebūs pietiekams, lai sasniegtu 2020. gadam izvirzītos mērķrādītājus; norāda, ka Revīzijas palātas sagatavotajā vispārējā stāvokļa apskatā par Savienības rīcību enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā Revīzijas palāta ir ziņojusi, ka dalībvalstu prognozētais siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums nav pietiekams, lai sasniegtu 2030. gadam izvirzīto 40 % mērķrādītāju; aicina Komisiju atkārtoti izvērtēt rezultātus, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi un zaļā kursa pasākumu kopumu;
274. pauž bažas, ka tikai pusei no 16 rādītājiem, kuri saistīti ar mērķi veicināt ilgtspējīgu transportu un novērst trūkumus tīkla pamatinfrastruktūrā, vērojama virzība uz mērķrādītāju sasniegšanu; pauž nožēlu, ka jaunākajā ziņojumā, ko apstiprinājusi Komisija, dalībvalstis ir samazinājušas lielāko daļu no 2023. gadam noteiktajiem mērķrādītājiem, dažos gadījumos ievērojamā apmērā (piemēram, kopējā ERAF un KF mērķvērtība rādītājam “Jaunu dzelzceļa līniju kopējais garums” tikusi samazināta no 947 km līdz 579 km (39 %) un kopējā ERAF un KF mērķvērtība rādītājam “Jaunu vai uzlabotu tramvaja un metro līniju kopējais garums” tikusi samazināta no 680 km līdz 441 km (35 %));
275. atkārtoti pauž Parlamenta prasību izveidot jaunu budžeta pozīciju tūrismam, lai atbalstītu šo nozari, ko smagi skārusi Covid-19 krīze; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palāta ir sākusi revīziju, lai novērtētu tūrisma projektus, kas 2007.–2013. gadā līdzfinansēti 6,4 miljardu EUR apmērā un līdz šim 2014.–2020. gadā – 4 miljardu EUR apmērā no ERAF un KF līdzekļiem, jo tas palīdzēs uzlabot Savienības tūrisma politiku;
276. pieņem zināšanai to, ka, apritot pašreizējā 2014.–2020. gada plānošanas perioda sestajam gadam, līdz 2020. gada janvārim faktiski bija izmaksāts tikai aptuveni 31 % no sākotnēji piešķirtajiem līdzekļiem, un tas liek apšaubīt iespējamību, ka EISI tiks izmantots visā pilnībā; aicina dalībvalstis ievērojami paātrināt investīcijas un aicina Komisiju pastiprināt uzraudzību, ņemot vērā steidzamo vajadzību pēc investīcijām infrastruktūrā, lai ātri atgūtos no ekonomikas lejupslīdes, kas saistīta ar Covid-19;
277. vēlreiz uzsver, ka visi rādītāji šajā politikas jomā ir iznākuma rādītāji (tie galvenokārt sniedz datus par programmas īstenošanu, raugoties uz uzbūvēto infrastruktūru), taču nav rādītāju par projektu rezultātiem; mudina Komisiju plānot minēto politiku, lai tā paredzētu rezultātu un plašākas panāktās ietekmes pienācīgu pastāvīgu un vidusposma novērtēšanu;
278. atgādina, ka Revīzijas palāta 2019. gada revīzijā jo īpaši norādīja uz KF nepietiekamo izmantošanu jaunu dzelzceļa līniju finansēšanai; uzsver, ka ir ļoti svarīgi investēt ilgtspējīgos transporta tīklos, un aicina dalībvalstis, kuras nav sasniegušas apmierinošus rezultātus, pastiprināt centienus šajā sakarā;
279. uzsver, ka nesēn veiktā revīzijā par transporta pamatinfrastruktūru⁽⁹⁾ Revīzijas palāta norādījusi – ir maz ticams, ka Savienības transporta pamattīkla pilna jauda tiks sasniegta līdz 2030. gadam, turklāt vispārējā stāvokļa apskatā Revīzijas palāta minējusi, ka, tā kā salīdzinājumā ar vispārējām vajadzībām Savienības finansējuma mērogs ir ierobežots, galvenā uzmanība ir jāpievērš prioritātēm ar vislielāko Savienības pievienoto vērtību;
280. aicina Komisiju arī turpmāk pilnveidot mehānismu un instrumentus, kas iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām nodrošinātu izpratni un informāciju par tūrisma un transporta projektiem, kurus tā finansē no ERAF un KF līdzekļiem;
281. uzskata – kā jau minēts Revīzijas palātas veiktajā revīzijā par transporta pamatinfrastruktūru, ir jāpilnveido un labāk jākoordinē satiksmes prognozes; norāda, ka satiksmes prognozēs būtu jāņem vērā pamatoti ekonomiskie novērtējumi un izmaksu un ieguvumu analīzes un tās būtu periodiski jāpārskata, lai ņemtu vērā iespējamās kavējumus; uzsver, ka nebūtu pieļaujama slikta plānošana, jo īpaši klimata pārmaiņu jomā, un ka ir jāuzlabo Komisijas plānošanas process, jo īpaši attiecībā uz prasību īstenošanu vides aizsardzības un resursu izmantošanas jomā;
282. pauž nožēlu, ka Komisijas tiesību akta priekšlikumā par ESI fondiem 2021.–2027. gadam ir atceltas visas novērtēšanas prasības, kas attiecas uz lielajiem projektiem, tostarp izmaksu un ieguvumu analīzes prasība; lai gan tiek atzīts, ka tādējādi tiek samazināts vispārējais administratīvais slogs, to atsver palielinātais risks, ka līdzfinansētās investīcijas nepiedāvās vislabāko cenas un vērtības attiecību; stingri prasa Komisijai atkārtoti izvērtēt šo priekšlikumu;

⁽⁹⁾ Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 10/2020 “ES transporta infrastruktūra: lai savlaicīgi nodrošinātu tīkla ietekmi, megaprojekti jāīsteno ātrāk”.

283. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gadā ir beidzot pieņemts Eiropas Piekļūstamības akts, uzsver, ka tas ir pirmais šāda veida tiesību akts Eiropas Savienībā, aicina Komisiju cieši uzraudzīt dalībvalstu progresu visu nepieciešamo tiesību aktu, noteikumu un administratīvo procesu pieņemšanā un publicēšanā, lai Eiropas Piekļūstamības akta prasības tiktu īstenotas līdz 2022. gada 28. jūnijam;
284. uzskata, kas tas, ka tikai 3 no 9 programmu pārskatos iekļautajiem rādītājiem, kas saistīti ar ERAF konkrēto mērķi "Uzlabot MVU konkurētspēju", ir vērojama virzība uz mērķrādītāja sasniegšanu, liecina par nepietiekamu sniegumu; uzsver, ka minētie trīs rādītāji ir saistīti ar iznākumu, proti, ar tiem mēra ERAF atbalstīto uzņēmumu skaitu, savukārt citiem rādītājiem, piemēram, tiem, ar kuriem mēra, vai privātās investīcijas atbilst uzņēmumiem sniegtajam publiskajam atbalstam un vai atbalstītajos uzņēmumos palielinājusies nodarbinātība, progress nav vērojams; mudina Komisiju plānot minēto politiku, lai tā paredzētu rezultātu un plašākas panāktās ietekmes pienācīgu pastāvīgu un vidusposma novērtēšanu, tostarp ilgtermiņa bezdarba novēršanas politikas ietekmes novērtēšanu;
285. norāda, ka ERAF finansējums tika izmantots kopā ar valstu MVU atbalsta avotiem, vai nu papildinot esošos valsts pasākumus, vai novēršot atbalsta sistēmas nepilnības, tomēr tika konstatēts⁽¹⁰⁾, ka sinerģija starp ERAF un ESF atbalstu kopumā bijusi zema, neraugoties uz to, cik svarīgi ir saglabāt nodarbinātību;
286. ņem vērā, ka Revīzijas palātai veicot ar 2019. gada ticamības deklarācijas sniegšanu saistīto revīziju, bija pabeigti tikai 11 no 121 ERAF un KF līdzfinansētajiem projektiem, kurus vadīja 12 dalībvalstis; norāda, ka mērķus pilnībā sasniedza 7 projekti, daļēji – 2 projekti, bet divi projekti tos nesasniedza;
287. ar bažām norāda, ka trūkst skaidras informācijas par kohēzijas līdzekļu galasaņēmējiem, un aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek ievākta visa vajadzīgā informācija par šo finansējumu, un tas nebūtu jāpiemēro tikai finanšu starpniekiem – jo īpaši būtu jākoncentrējas uz galasaņēmējiem;
288. uzsver, ka ar piekto Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu ieviestajam galīgo faktisko īpašnieku publiskajam reģistram ir liels potenciāls korupcijas, Savienības līdzekļu nepareizas lietošanas un interešu konfliktu apkarošanā; aicina Komisijai nodrošināt, ka dati par uzņēmumu faktiskajām īpašumtiesībām ir apkopoti un darīti pieejami plašai sabiedrībai;
289. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas piemēroto preventīvo pasākumu ietvaros DG EMPL tupina piemērot stingru maksājumu pārtraukšanas un apturēšanas politiku, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses; šajā sakarībā norāda, ka attiecībā uz ESF/JNI un EAFVP 2019. gadā tika pieņemti 12 pārtraukšanas lēmumi un viens apturēšanas lēmums un ka attiecīgajām dalībvalstīm tika nosūtītas arī 16 brīdinājuma vēstules un piecas iepriekšējas apturēšanas vēstules;
290. pauž dziļas bažas par diskriminējošiem pasākumiem, ko kopš 2019. gada ir veikušas vairākas Polijas pašpārvaldes, kuras ir pieņēmušas tā dēvētās "no LGBTI brīvās zonas" rezolūcijas vai "reģionālās ģimenes tiesību hartas", ar kurām jo īpaši tiek diskriminētas viena vecāka ģimenes un LGBTI ģimenes; norāda, ka šīs pašpārvaldes saņem ESI fondu līdzekļus un ietekmē šo līdzekļu pārvaldību; stingri norāda, ka saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013 Savienības līdzekļu izmantošanai ir jāatbilst nediskriminēšanas principam; uzskata, ka ir nopietns risks, ka šie noteikumi ir pārkāpti iepriekšminētajās pašvaldībās un reģionos; aicina Komisiju nodrošināt, ka kohēzijas līdzekļi tiek izmaksāti atbilstīgi Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā paredzētajām pamattiesībām, kā arī Kopīgo noteikumu regulai par ESI fondiem; aicina Komisiju izmeklēt, vai šajos reģionos ESI fondu līdzekļi tiek izmantoti atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, jo īpaši diskriminācijas apkarošanas noteikumiem, ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šīs izmeklēšanas konstatējumiem un izmantot visus tās rīcībā esošos rīkus, tostarp finanšu korekcijas, ja tā atrod skaidras liecības par līdzekļu nepareizu izmantošanu minēto iemeslu dēļ;

Sniegums: Eiropas Sociālais fonds (ESF) un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva (JNI)

291. pieņem zināšanai Komisijas secinājumu, ka Savienības budžeta snieguma ziņā lielākā daļa programmu virzās uz plānošanas perioda sākumā noteikto mērķrādītāju sasniegšanu un ka, neraugoties uz kavēšanos 2014.–2020. gada kohēzijas programmu uzsākšanā, šobrīd šī virzība paātrinās; tomēr norāda, ka Komisija var izdarīt konkrētus galīgus secinājumus par sniegumu, tikai pamatojoties uz detalizētiem izvērtējumiem pēc pašreizējo programmu slēgšanas;

⁽¹⁰⁾ Eiropas Komisija, 2007.–2014. gada *ex post* novērtējums "Atbalsts MVU – pētniecības un inovācijas izvērsšana MVU un MVU attīstība" ("Support to SMEs – Increasing Research and Innovation in SMEs and SME Development"), 2016. gada februāris.

292. atgādina Eiropas Sociālā fonda (ESF) lielo lomu un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (JNI) būtisko nozīmi augsta līmeņa nodarbinātības veicināšanā, kvalitatīvu darbvietu radīšanā, izglītībā un apmācībā, kā arī cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību; uzsver nepieciešamību sniegt ESF un JNI Savienības, valstu un reģionālo iestāžu pastāvīgu finansiālu un politisku atbalstu, lai turpmākajos gados tās varētu sasniegt savus mērķrādītājus; ņem vērā, ka ESF, kas veido 94,7 % no DG EMPL 2019. gada budžeta, galvenais raksturīgais risks ir saistīts ar finansēto pasākumu un darbību sarežģītību, saņēmēju tipoloģiju un daudzveidību, kā arī ar ikgadējo iejaukšanos lielo skaitu;
293. norāda, ka Revīzijas palāta nav izvēlējusies iekļaut ESF un EAFVP pirmajā gada ziņojumā par Savienības budžeta sniegumu 2019. gada beigās;
294. atzinīgi vērtē konstatējumus Komisijas izvērtējumā (2021. gada februāris) par 2014.–2018. gadā sniegto ESF atbalstu nodarbinātībai un darba mobilitātei, sociālajai iekļaušanai un izglītībai un apmācībai; ar gandarījumu norāda, ka 2014.–2018. gada periodā ESF pasākumos piedalījās aptuveni 23 miljoni cilvēku, no kuriem 52 % bija sievietes; turklāt norāda, ka gandrīz 3,2 miljoni dalībnieku jau ir atraduši darbu un 3,9 miljoni dalībnieku ir veiksmīgi ieguvuši kvalifikāciju;
295. norāda, ka laikā līdz 2018. gadam ir iztērēti 10,4 miljardi EUR ESF un JNI līdzekļu, 3,8 miljoni cilvēku vecumā līdz 30 gadiem ir piedalījušies jauniešu nodarbinātības atbalsta projektos un 1,4 miljoni cilvēku ir uzsākuši darba gaitas uzreiz pēc piedalīšanās;
296. turklāt norāda, ka līdz 2018. gada beigām sociālās iekļaušanas jomā ir investēti 33,8 miljardi EUR ESF līdzekļu un gandrīz 6,2 miljoni cilvēku ir piedalījušies sociālās iekļaušanas pasākumos, un ka gandrīz 700 000 no šiem cilvēkiem ir atraduši darbu un gandrīz 400 000 – ieguvuši kvalifikāciju;
297. pauž gandarījumu par to, ka vienkāršotu izmaksu iespējas ieviešana ESF ietvaros ir samazinājusi administratīvo slogu un atvieglojusi īstenošanu gan programmas iestādēm, gan atbalsta saņēmējiem;
298. norāda, ka *EaSI* 2019. gada darba programmā tika finansēti 44 projekti, izmantojot 5 uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus 29,3 miljonu EUR; pieņem zināšanai, ka 2019. gada oktobrī DG EMPL veica pirmo parakstīšanos uz daļām *EaSI* finansētajā instrumentā, kas ir aizdevumu fonds 200 miljonu EUR apmērā ar mērķi atbalstīt aizdevumus mikrouzņēmumiem un sociālajiem uzņēmumiem;
299. uzsver, ka ir vēl vairāk jāpalielina līdzekļi Eiropas Sociālajam fondam Plus (ESF+), lai nodrošinātu iekļaušanu darba tirgū un pielāgotas mācības, jo Covid-19 krīze ir nesamērīgi skārusi sieviešu nodarbinātību, jo īpaši sievietes, kas strādā neoficiālajā ekonomikā, ar nestabiliem darba nosacījumiem, kā arī dažās smagi skartās nozarēs, kurās pārsvarā nodarbinātas sievietes;
300. norāda, ka Savienībā vēl arvien vidēji vairāk nekā katru piekto cilvēku un katru ceturto bērnu apdraud nabadzība vai sociālā atstumtība; atgādina par Savienības apņemšanos sniegt atbalstu vistrūcīgākajām personām, izmantojot EAFVP, mazinot nabadzības smagākās formas Savienībā, piemēram, nenodrošinātību ar pārtiku, bezpajumtniecību un bērnu nabadzību; norāda, ka ar EAFVP katru gadu atbalsta aptuveni 13 miljonus cilvēku, tostarp aptuveni 4 miljonus bērnu vecumā līdz 15 gadiem;

Ieteikumi

301. aicina Komisiju:

- izskatīt iespējamo krāpšanu saistībā ar arodmaģistrāciju centru izmantošanas mērķu maiņu; analizēt, vai arī citās dalībvalstīs ir līdzīgas problēmas saistībā ar Savienības līdzfinansētu infrastruktūras projektu izmantošanas mērķu maiņu;
- nekavējoties informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par konstatējumiem un iespējamu turpmāku darbību pēc šīs analīzes;
- visaptveroši analizēt dažādus valstu noteikumus par infrastruktūras ieguldījumu noturību un pāragru izmantošanas mērķu maiņu un dalīties šajā analīzē ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādi;
- mudināt dalībvalstis izstrādāt savus tiesību aktus par pienācīgiem noturības periodiem, kas pārsniedz minimālās prasības, – šādi tiesību akti jau ir pieņemti daudzās dalībvalstīs;
- nodrošināt, ka ieguldījumu ilgspēja tiek garantēta uz ilgāku laiku;

Dabas resursi

302. norāda, ka maksājumi kategorijā “Dabas resursi” veidoja 59,5 miljardus EUR un līdzekļi tika izmaksāti šādās programmās un politikas jomās:
- tiešie maksājumi no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) – līdz 69,5 % jeb līdz 41,4 miljardiem EUR;
 - ar tirgu saistītie izdevumi no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) – līdz 4,0 % jeb līdz 2,4 miljardiem EUR;
 - Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) – līdz 23,9 % jeb līdz 14,2 miljardiem EUR;
 - Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) – līdz 1,4 % jeb līdz 0,8 miljardiem EUR;
 - “Citas programmas” – līdz 1,2 % jeb līdz 0,7 miljardiem EUR;
303. pieņem zināšanai, ka pastāv divi galvenie rādītāju kopumi, kas paredzēti KLP snieguma uzraudzībai un ir balstīti galvenokārt uz dalībvalstu ziņojumiem un *Eurostat* savāktajiem datiem, proti,
- kopīgā uzraudzības un novērtēšanas sistēma (KUNS), kas ietver 210 rādītājus – 45 konteksta rādītājus, 84 iznākuma rādītājus, 41 rezultātu rādītāju, 24 mērķrādītājus un 16 ietekmes rādītājus;
 - KLP programmu pārskati, kuros iekļauti 63 galvenokārt no KUNS iegūti rādītāji – 6 ir paredzēti, lai novērtētu ar trim vispārīgajiem mērķiem saistīto ietekmi, bet pārējie ir ar konkrētajiem mērķiem saistīti iznākuma/ieguldījuma, rezultātu un ietekmes rādītāji;
304. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumu, ka ELGF tiešajos maksājumos, kas veido 70 % no dabas resursu izdevumiem, joprojām nav būtisku kļūdu un ka attiecībā uz visu nodaļu aplēstais kļūdu līmenis ir zem būtiskuma sliekšņa, kas liecina, ka dalībvalstu pēdējos gados īstenotie korektīvo pasākumu plāni ir snieguši rezultātus;
305. norāda, ka attiecībā uz abiem KLP fondiem kļūdu līmenis pastāvīgi samazinās, pateicoties piemērotām efektīvām pārvaldes un kontroles sistēmām, jo īpaši integrēto administrācijas un kontroles sistēmu (IAKS);
306. pauž gandarījumu par to, ka tiešo maksājumu izdevumu līmenis salīdzinājumā ar Regulā (ES) Nr. 1307/2013 noteiktajiem neto maksimālajiem apjomiem kopš 2017. gada ir sasniedzis 99 %; norāda, ka ELFLA izpilde līdz 2019. gada beigām bija apmierinoša – vidēji 50 % no kopējā finansējuma; prasa Komisijai publicēt informāciju par izdevumiem tiešajos maksājumos un par ELFLA līdzekļu izlietojuma līmeni katrā dalībvalstī;
307. uzsver, ka nepareiza KLP līdzekļu, jo īpaši tiešo maksājumu, piešķiršana rada nevēlamu ietekmi uz sadali, piemēram, subsīdiju koncentrāciju dažu personu rokās, lauksaimniecības zemes cenas kapitalizāciju un to finanšu “zaļo ieguldītāju” labuma meklēšanu, kuri tiešos maksājumus uzskata par pievilcīgām dividendēm par lauksaimniecības zemi, tādējādi paaugstinot zemes cenu un kaitējot mazajiem un vidējiem aktīvajiem lauksaimniekiem; pauž nožēlu par to, ka pašreizējie KLP noteikumi pieļauj šādu likumīgu, bet nevēlamu sadali, un uzsver, ka attiecībā uz fiziskām personām ir steidzami jāparedz efektīvi un izpildāmi ierobežojumi, kas mazinātu šo nevēlamo ietekmi attiecībā uz KLP 2021.–2027. gadam; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt attiecīgos Parlamenta priekšlikumus;
308. uzsver, ka ir jālikvidē nevajadzīgs administratīvais slogs, jo īpaši saistībā ar nākamo DFS, kas kavē ieguldījumu īstenošanu ar KLP starpniecību, un pēc iespējas jāvienkāršo pienākumi, kas izriet no jaunās zaļās arhitektūras;
309. uzsver, ka pašreizējā KLP kontroles un revīzijas sistēma ir izrādījusies ļoti efektīva, nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību, regulatīvo stabilitāti un vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un citiem labuma guvējiem; uzsver, ka KLP intervenču pareiza īstenošana ir cieši saistīta ar to, kā labuma guvēji pilda Savienības līmeņi noteiktās saistības;
310. pauž bažas par to, ka palielinātais elastīgums, kas ierosināts saskaņā ar jauno īstenošanas modeli un jāpiešķir dalībvalstīm, izstrādājot to valsts kontroles sistēmas un noteikumus, varētu radīt atšķirības valstu praksē un vēl vairāk pastiprināt Savienības līdzekļu nepareizu un ļaunprātīgu izmantošanu, un tādēļ mudina Komisiju izvairīties no KLP “renacionalizācijas”; pauž nopietnas bažas arī par to, ka šis jaunais īstenošanas modelis var nepalīdzēt ne KLP vienkāršošanā, ne KLP snieguma palielināšanā un ka tas varētu apdraudēt vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un dalībvalstīm; turklāt uzskata, ka tas varētu radīt papildu sarežģītību un maksājumu samazinājumus, kas saistīti ar nepietiekamu budžeta plānošanu un papildu administratīvo slogu, tādējādi apdraudot KLP finansiālo uzticamību; tādēļ uzskata, ka būtu jāievieš pietiekami aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu KLP īstenošanas modeļa noturību finanšu pārvaldības ziņā;

311. vienlaikus pauž bažas par to, ka jaunās prasības par ilgtspējīgu lauksaimniecību, jo īpaši attiecībā uz 2030. gada klimata un vides mērķiem, kā arī kopējā KLP budžeta samazināšana 2021.–2027. gadam var kavēt ELFLA satvarā iekļautā budžeta izpildi, jo īpaši tā īstenošanas sākumposmā, un var jo īpaši apdraudēt mazo lauku saimniecību rentabilitāti; uzsver, ka jaunu KLP prasību ieviešana ir jāpapildina ar atbilstošu finansējumu Savienības līmenī;
312. norāda, ka pagājušajā gadā Covid-19 uzliesmojums īpaši skāra lauksaimniecības nozari, palielinot lauksaimnieku pamatienākumu nestabilitātes risku; tādēļ uzskata, ka turpmākajos gados jaunajā KLP īstenošanas modelī īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai KLP galasaņēmējiem nodrošinātu maksājumu regularitāti;
313. brīdina par to, ka Eiropas nodokļu maksātāji var nepareizi uztvert KLP izdevumu riskus, ja vien vieni un tie paši Savienībā spēkā esošie vides un pārtikas nekaitīguma tiesību akti neattiecas arī uz produktiem, kas importēti no trešām valstīm; aicina Komisiju pārskatīt tirdzniecības nolīgumos iekļauto drošības klauzulu darbību, lai atvieglotu un paplašinātu to piemērošanu, kas pārsniedz pagaidu tirgus situācijas;
314. aicina Komisiju arī turpmāk cieši uzraudzīt pašreizējos un turpmākos tirdzniecības nolīgumus ar trešām valstīm attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu un vides un dzīvnieku labturības standartiem; mudina Komisiju nodrošināt to, ka visos tirdzniecības nolīgumos ir sadaļa par stabilu ilgtspēju un ka tirdzniecības partneri pilnībā ievēro tajā noteiktās prasības; norāda, ka ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi arī attiecībā uz vides standartiem un dzīvnieku labturību, un aicina Komisiju turpināt izstrādāt tiesību aktus par pienācīgu pārbaudi piegādes ķēdē, lai nodrošinātu, ka Savienības lauksaimniecības standarti netiek vājināti vai apdraudēti;
315. atkārtoti pauž nopietnas bažas par to, ka Klimata politikas ģenerāldirektorāta 2019. gada darbības pārskatā atkal ir iekļauta ar reputāciju un juridiskiem, finansiāliem un institucionāliem apsvērumiem saistītā atruna, kas attiecas uz būtiskiem drošības riskiem, kuri konstatēti ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas Savienības reģistra uzturēšanas un darbības sistēmā un par kuriem gada darbības pārskatos tiek ziņots jau kopš 2010. gada, tam apstiprinoties jaunākajā riska novērtējuma procedūrā; pauž nožēlu par šīs atrunas nesamērīgi ilgo izmantošanu; aicina Komisiju ātri atrisināt šo situāciju;
316. uzsver, ka Klimata politikas ģenerāldirektorāts un Budžeta ģenerāldirektorāts uzrauga, kā tiek īstenots 20 % mērķrādītājs attiecībā uz klimata politikas aspektu integrēšanu DFS, un ka Klimata politikas ģenerāldirektorāts palīdz citiem ģenerāldirektorātiem to darbībās integrēt klimata politikas aspektus; atzinīgi vērtē to, ka 20,9 % no Savienības 2019. gada budžeta tika tērēti ar klimatu saistītām darbībām, taču pauž nožēlu par to, ka aplēses liecina, ka šāda tendence joprojām nodrošinās tikai 19,7 % visā pašreizējās DFS darbības periodā;
317. norāda, ka 2019. gadā Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta budžets tā politikas jomās bija 502,85 miljoni EUR un šajā ģenerāldirektorātā bija 772 darbinieki; norāda, ka saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija attiecīgi 95,85 % un 94,63 %;

Revīzijas palātas konstatējumi

318. atgādina, ka kopējā lauksaimniecības politika (KLP) veido 98 % no izdevumiem kategorijā “Dabas resursi”; norāda, ka, ņemot vērā Revīzijas palātas aplēsto kļūdu līmeni (1,9 %), kļūdu līmenis kategorijā “Dabas resursi” ir zemāks par būtiskuma sliekšni; norāda, ka tiešie maksājumi, kas veido 70 % no izdevumiem kategorijā “Dabas resursi”, bija ievērojami zemāki par būtiskuma sliekšni;
319. norāda uz pozitīvo tendenci politikas jomā “Dabas resursi”, kurā Revīzijas palātas konstatētais kopējais kļūdu līmenis turpina samazināties un ir samazinājies līdz aplēstajam kļūdu līmenim 1,9 %, kas ir zem būtiskuma sliekšņa; atzinīgi vērtē to, ka Revīzijas palātas konstatētais kļūdu īpatsvars ir ļoti tuvs DG AGRI 2019. gada darbības pārskatā norādītajam kopējam KLP kļūdu īpatsvaram;
320. pauž bažas par to, ka no 251 Revīzijas palātas pārbaudītā darījuma kļūdas bija 44 darījumos (18 %), bet kļūdu nebija 207 darījumos (82 %); norāda, ka, tāpat kā iepriekšējos gados, 70 % kļūdu pamatā bija neattiecināmi saņēmēji/darbības/projekti/izdevumi;
321. norāda, ka no 136 pārbaudītajiem lauku attīstības darījumiem 114 darījumos kļūdu nebija, 5 gadījumos konstatēto kļūdu ietekme pārsniedza 20 % un 15 darījumos – mazāk nekā 20 % no pārbaudītās summas, savukārt 2 maksājums tika konstatēta noteikumu neievērošana, kam nebija finansiālas ietekmes;

322. norāda, ka, pārbaudot 68 maksājumus tādiem investīciju projektiem kā, piemēram, lauku saimniecību modernizācija, atbalsts pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos, investīcijas mežu apsaimniekošanā un atbalsts sabiedrības virzītai vietējai attīstībai, kļūdas bija pieļautas 9 maksājumos, tostarp 2 gadījumos atbalsta saņēmēji un/vai projekti neatbilda attiecināmības nosacījumiem;
323. norāda, ka no 68 lauku attīstības maksājumiem, kuri veikti, pamatojoties uz lauksaimnieku deklarēto platību vai dzīvnieku skaitu, kā arī prasībām ievērot ar vidi un klimatu saistītus kritērijus, 8 darījumos bija pieļautas nelielas kļūdas, kas attiecās uz mazāk par 5 % no pārbaudītās summas, 1 gadījumā kļūda attiecās uz 5 % līdz 20 %, savukārt vēl 2 gadījumos saņēmēji bija pārkāpuši ar vidi un klimatu saistītos attiecināmības nosacījumus, kā rezultātā kļūdas attiecās uz vairāk nekā 20 % no abos gadījumos pārbaudītās summas;
324. konstatē, ka augsta riska izdevumi galvenokārt attiecas uz atlīdzinājuma maksājumiem, piemēram, kohēzijas un lauku attīstības jomā, kurās Savienības izdevumus pārvalda dalībvalstis; apzinās, ka uz augsta riska izdevumiem bieži vien attiecas sarežģīti noteikumi un atbilstības kritēriji;
325. ar lielām bažām norāda, ka 14 darījumos, kas saistīti ar tirgus pasākumiem, 5 gadījumos (36 %) maksājumu aģentūras bija atlīdzinājušas neattiecināmas izmaksas, tostarp 3 gadījumos attiecināmības noteikumu neievērošanas rezultātā kļūdas pārsniedza 20 % no pārbaudītās summas;
326. ar lielām bažām norāda, ka no 6 darījumiem, kas saistīti ar zivsaimniecību, vidi un rīcību klimata politikas jomā, 2 projektos (33 %) atlīdzinātajās izmaksās bija neattiecināmi elementi;
327. uzskata, ka pārredzamība ir svarīgs elements, kā saglabāt vai iegūt pilsoņu/nodokļu maksātāju uzticību un arī KLP labu reputāciju; norāda uz Revīzijas palātas un ombuda bažas raisošajiem secinājumiem un budžeta izpildes apstiprinātājiestādes vairākkārtējiem aicinājumiem labāk apkarot korupciju un nepārredzamību; norāda, ka Komisija šajā jautājumā nav panākusi īpašu progresu; uzskata, ka datizraces rīks *Arachne* šīs problēmas palīdz risināt, tomēr tās neaizpilda pilnībā, un būtu turpmāk jāattīsta, pievienojot citus digitālos rīkus, kas palīdzētu Komisijai veikt efektīvu kontroli; atbalsta Revīzijas palātas ieteikumu izplatīt *Arachne* izmantošanas paraugpraksi, lai vēl vairāk mudinātu maksājumu aģentūras to izmantot; pauž dziļu nožēlu, ka *Arachne* sistēmu neizmanto visas valstis, un cer, ka tiks īstenotas iniciatīvas, lai to panāktu; uzsver, ka Komisijai būtu jāizmanto *Arachne* kā kopēja datu bāze un aktīvi jāveicina tās izmantošana visās dalībvalstīs;
328. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā Nr. 18/2019 ⁽¹¹⁾ sniegto konstatējumu, ka Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju datu paziņošana atbilst starptautiskajām prasībām un ka emisiju uzskaitē laika gaitā ir uzlabojusies; uzsver, ka ir nepieciešams labāks ieskats tādās nozarēs kā lauksaimniecība un mežsaimniecība; aicina Komisiju ņemt vērā ierosinātos turpmākos uzlabojumus ziņošanā par to, kā Savienības un valstu klimata pārmaiņu mazināšanas politika palīdz sasniegt emisiju samazināšanas mērķus;
329. norāda, ka Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta 2019. gada darbības pārskatā vidējais atlikušais kļūdu īpatsvars bija 0,4 %, kas ir krietni zem būtiskuma sliekšņa, proti, 2 %;
330. norāda, ka to maksājumu īpatsvars, kas ir saistīti ar Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta laikus veikto dotāciju pārvaldību, 2019. gadā palielinājās līdz 92 % (2018. gadā – 83 %), lai gan tas joprojām nesasniedz 95 % mērķrādītāju;
331. norāda uz problēmām, kas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta gada darbības pārskatā atkal ir konstatētas saistībā ar kopējās finanšu shēmas īstenošanu pārtikas aprites jomā; norāda, ka krīzes rezerves mehānisma neesamība nozīmē to, ka ārkārtas situācijās ir jāpārdala līdzekļi no citām svarīgām darbībām, bet nav vispārattīstītas vērtēšanas metodes attiecībā uz dzīvniekiem, augiem un produktiem, kas ir jānokauj vai jāiznīcina, veicot slimību ierobežošanas pasākumus;

KLP izdevumu pareizība

332. norāda uz Revīzijas palātas atzinumu, ka, 2015. gadā paplašinot sertifikācijas struktūru lomu un piešķirot tām uzdevumu sniegt atzinumu par izdevumu pareizību, tika panākta pozitīva virzība, un to, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi dažas jomas, kurās ir iespējami turpmāki uzlabojumi, kas ir līdzīgi Komisijas konstatējumiem; aicina Komisiju veikt vajadzīgos pasākumus, lai pārvarētu to, ka sertifikācijas struktūru darba rezultātiem var ticēt ierobežoti, jo Revīzijas palāta konstatējusi nepilnības dažu sertifikācijas struktūru veiktajās pārbaudēs un paraugu ņemšanas metodoloģijā;

⁽¹¹⁾ Īpašais ziņojums Nr. 18/2019 "ES siltumnīcefekta gāzu emisijas: par tām ziņo pienācīgi, taču vajadzīgs labāks priekšstats par samazinājumiem nākotnē" (OV C 400, 26.11.2019., 16. lpp.).

333. pauž nožēlu, ka Revīzijas palāta nevar savā darbā iekļaut analīzi par to, kādēļ joprojām dalībvalstīs ir šīs konstatētās nepilnības; atzinīgi vērtē to, ka Komisija apmeklēja visas sertifikācijas struktūras, lai pārbaudītu to darba likumību un pareizību un palīdzētu tām uzlabot savu darbu līdz 2019. gada beigām, tomēr pauž nožēlu, ka Komisija nav spējusi sniegt jēgpilnu ieskatu par šādiem iemesliem un jebkādam konkrētām valstīm raksturīgām atšķirībām starp dalībvalstu sertifikācijas struktūrām; pauž nožēlu, ka informācijas trūkums par to, kādēļ dažu sertifikācijas struktūru darbā ir pastāvīgas sistēmiskas nepilnības, traucē lietderīgi un efektīvi pievērsties šīm problēmām un tās risināt; aicina Komisiju analizēt neatklāto kļūdu galvenos avotus, turklāt kopā ar revīzijas iestādēm izstrādāt vajadzīgos pasākumus, lai uzlabotu paziņotā atlikušo kļūdu īpatsvara ticamību, jo īpaši ņemot vērā jauno KLP īstenošanas modeli, kurā sertifikācijas struktūrām būs nozīmīgākas funkcijas, aicina Komisiju vairāk koncentrēties uz to sniegto rezultātu ticamību;
334. norāda, ka saskaņā ar *DG AGRI* aplēsēm risks maksājuma laikā, vērtējot KLP 2019. gada izdevumus kopumā, ir aptuveni 1,9 %, risks maksājuma laikā tiešajiem maksājumiem ir apmēram 1,6 %, lauku attīstības maksājumiem – 2,7 % un tirgus pasākumiem – 2,8 %;
335. norāda, ka 2019. gadā Vides ģenerāldirektorāta budžets sasniedza 505,58 miljonus EUR un šajā ģenerāldirektorātā bija 476 darbinieki; norāda, ka gan saistību, gan maksājumu apropriāciju izpildes līmenis gada beigās pārsniedza 99 %;
336. atzinīgi vērtē to, ka ir samazinājies to Vides ģenerāldirektorāta veikto maksājumu īpatsvars, kuri 2019. gadā neiekļāvās tiesību aktos noteiktajos termiņos (3,23 % salīdzinājumā ar 8,20 % 2018. gadā);
337. norāda, ka Vides ģenerāldirektorāta 2019. gada darbības pārskatā norādītais vidējais atlikušais kļūdu īpatsvars ir 0,80 %, kas nepārsniedz būtiskuma sliekšni, proti, 2 %;
338. norāda, ka 2019. gadā Klimata politikas ģenerāldirektorāts pārvaldīja 140,3 miljonus EUR no Savienības budžeta sadaļas "Klimata politika" un tajā bija aptuveni 225 darbinieki; norāda, ka saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija attiecīgi 99,98 % un 96,41 %;
339. norāda, ka 1,59 % no visiem Klimata politikas ģenerāldirektorāta 2019. gada maksājumiem tika veikti vēlāk nekā tiesību aktos noteiktajos termiņos;

KLP krāpšanas apkarošanas politika un procedūras

340. uzsver, ka krāpšana ir darbība vai bezdarbība ar nolūku maldināt, kā rezultātā tiek veikti nepamatoti maksājumi;
341. pieņem zināšanas Revīzijas palātas metodiku, ar kuru tā pārbauda, vai revidētajos darījumos nav pieļauti būtiski pārkāpumi krāpšanas vai netišas kļūdas dēļ, un atgādina, ka tā katru gadu konstatē gadījumus, kuros ir aizdomas par krāpšanu KLP izdevumu jomā, un ka risks, ka krāpšanai ir būtiska ietekme, ir lielāks attiecībā uz tirgus atbalsta maksājumiem, ieguldījumiem lauku attīstībā un citiem maksājumiem, uz kuriem parasti attiecas līdzfinansējums uz atlīdzināšanas pamata;
342. atgādina, ka tā kā KLP piemēro dalītas pārvaldības principu, par krāpšanas problēmu risināšanu ir atbildīga gan Komisija, gan dalībvalstis; no Komisijas puses pieņem zināšanai, ka *DG AGRI* nodrošina apmācību un norādījumus dalībvalstu vadošajām un kontroles iestādēm, savukārt Komisijas paspārnē esošais OLAF sadarbībā ar valstu izmeklēšanas struktūrām izmeklē gadījumus, kad ir aizdomas par krāpšanu;
343. pieņem zināšanai, ka *DG AGRI* savu atjaunināto krāpšanas apkarošanas stratēģiju pieņēma 2020. gada oktobrī;

KLP līdzekļu taisnīga piešķiršana

344. uzstāj, ka svārstīgu ienākumu krīzes laikos lielākām lauku saimniecībām ne vienmēr ir nepieciešams tāda paša līmeņa atbalsts saimniecības ienākumu stabilizēšanai kā mazākām saimniecībām, jo lielās saimniecības, iespējams, var gūt labumu no apjomradītiem ietaupījumiem, kas var būt noturīgi; uzskata, ka Komisijai būtu jāveic pasākumi, lai nodrošinātu KLP līdzekļu sadalījumu līdzsvarotā veidā, proti, lai maksājumi par hektāru samazinātos apgriezti proporcionāli uzņēmuma vai saimniecības lielumam ⁽¹²⁾;

⁽¹²⁾ 258. punkts rezolūcijā par Eiropas Savienības 2018. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras

345. mudina Komisiju nodrošināt, ka KLP līdzekļi tiek taisnīgi piešķirti aktīvajiem lauksaimniekiem un ka rezultātā nenotiek darījumi ar zemi, no kuriem labumu gūst politikā iesaistījušos izredzētu personu kopums, ko bieži dēvē par oligarhiem; aicina Komisiju izvērtēt KLP pašreizējo piešķiršanas noteikumu pārskatīšanu, apiešanu un neparedzētās sekas; norāda, cik svarīga ir pārredzama un spēcīga pārvaldības sistēma, un aicina Komisiju pastiprināt centienus novērst un atklāt krāpšanu ⁽¹³⁾;

Interesu konflikts, zemes sagrābšana un zemes koncentrācija

346. ar bažām norāda uz Komisijas 2019. gada datiem par tiešo maksājumu sadalījumu maksājumu grupās, kas liecina, ka lielākā daļa tiešo maksājumu (58 %) tiek piešķirta 15 % no visiem saņēmējiem, savukārt lielākajai daļai saņēmēju (75 %) tiek piešķirta vēl mazāka daļa tiešo maksājumu (15 %) nekā tiem 0,5 % visu saņēmēju, kuri saņem vairāk nekā 100 000 EUR, kas atbilst 16,3 % no kopējā tiešo maksājumu finansējuma;
347. pauž dziļas bažas, ka KLP subsīdijas stimulē lauku saimniecības, investorus, riska ieguldījumu fondus, citus fondus un ļoti bagātas personas iegādāties aizvien vairāk zemes un tādējādi vēl vairāk palielina zemes īpašumtiesību koncentrāciju; ar lielām bažām norāda, ka tas palielina lauksaimniecības zemes cenu, līdz ar to mazajiem un vidējiem lauksaimniekiem zemi iegādāties kļūst aizvien grūtāk; vēlreiz uzsver, ka lauksaimniecības subsīdijas nav paredzētas tam, lai būtu drošas kompensācijas par zaļajām investīcijām;
348. atkārtoti aicina ieviest maksājumu maksimālo summu, proti, cik daudz fiziska persona var saņemt no KLP pirmā un otrā pīlāra; uzskata, ka fiziskām personām noteiktas maksimālās summas ir daudz grūtāk apiet nekā juridiskām personām uzliktas maksimālās robežvērtības; atgādina, ka saņēmēji var mākslīgi sadalīt savus uzņēmumus vai izveidot papildu uzņēmumus, kas visi var saņemt maksimālo finansējuma apjomu, tādējādi apejot juridiskām personām noteiktās maksimālās robežvērtības; atzinīgi vērtē priekšlikuma nodomu visus vienai grupai piederošos uzņēmumus uzskatīt par vienu saņēmēju, tomēr uzskata, ka ar to ir par maz, jo tādu nepārredzamu un ļoti sarežģītu uzņēmuma struktūru dēļ, kas bieži vien aptver vienības vairākās dalībvalstīs un/vai trešās valstīs, ir ārkārtīgi grūti nodrošināt, ka visus vienai grupai piederošos uzņēmumus identificē kā vienai grupai piederošus un patiesi uzskata par vienu saņēmēju;
349. atkārtoti pauž bažas par to, ka KLP subsīdijas joprojām veicina zemes sagrābšanu, ko veic noziedzīgas un oligarhiskas struktūras; atkārtoti steidzamo aicinājumu Komisijai izveidot mehānismu tādu sūdzību izskatīšanai, kuras iesniedz lauksaimnieki un MVU, kas saskaras ar zemes sagrābšanu, smagiem valsts iestāžu pārkāpumiem, neatbilstīgu vai neobjektīvu piedāvājumu konkursā vai subsīdiju sadalē, noziedzīgu struktūru, organizētās noziedzības vai oligarhisku struktūru izdarītu spiedienu, vai personas, kas pakļautas piespiedu darbam vai paverdzināšanai, vai citiem smagiem viņu pamattiesību pārkāpumiem, dodot viņiem iespēju ātri iesniegt sūdzību Komisijai; atzinīgi vērtē to, ka šādu sūdzību izskatīšanas mehānismu ir ierosināts iekļaut jaunajā KLP regulai;
350. norāda, ka DG AGRI 2017. un 2019. gadā veiktajās revīzijās tika atklātas nepilnības zemes gabalu identifikācijas sistēmas darbībā, ģeotelpiskā atbalsta pieteikumā, uz vietas veikto pārbaužu kvalitātē, kā arī pārmērīgas kavēšanās maksājumu apstrādē, jo īpaši attiecībā uz prasībām, kas pārklājas; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir pārtraukusi maksājumus un noteikusi maksājumu aģentūrai pārbaudes laiku; norāda, ka trūkumi maksājumu aģentūras pārvaldības un kontroles sistēmā tiek risināti DG AGRI pieprasītajā rīcības plānā, kas 2019. gadā tika pastiprināts; norāda, ka riskam pakļautie izdevumi ir 3,271 miljoni EUR tiešajiem maksājumiem un 21,596 miljoni EUR lauku attīstībai un ka notiek atbilstības pārbaude;
351. pauž dziļas bažas par Slovērijas Augstākā kontroles biroja nesen publicēto ziņojumu par Slovērijas Lauksaimniecības maksājumu aģentūras darbu, kurā konstatēts pārredzamības trūkums tiešo subsīdiju pārvaldībā un subsīdiju pieteikumu iesniedzēju un subsīdiju saņēmēju sistemātiskā kontrolē ⁽¹⁴⁾; pauž bažas par to, ka sertifikācijas struktūru darba rezultātiem var ticēt ierobežoti, jo Revīzijas palāta konstatējusi nepilnības dažu sertifikācijas struktūru veiktajās pārbaudēs un paraugu ņemšanas metodoloģijā;
352. norāda, ka OLAF 2020. gadā ir noslēdzis trīs administratīvās izmeklēšanas par lauksaimniecībai paredzēto Savienības līdzekļu iespējamu nepareizu izmantošanu Slovērijā attiecībā uz 2013.–2019. gada periodā iesniegtajiem tiešo maksājumu pieteikumiem; pauž nožēlu par konstatējumu, ka kāds uzņēmums apzināti pieprasīja Savienības maksājumus par neattiecināmu zemi, kuru lielākoties izmantoja ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām; uzskata par satraucošu, ka OLAF ir arī atklājis, ka par dažu uzņēmumu gadiem ilgi norādītajām zemes platībām īstenībā nav noslēgti juridiski derīgi nomas līgumi;

⁽¹³⁾ 260. punkts rezolūcijā par Eiropas Savienības 2018. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras

⁽¹⁴⁾ https://www.nku.gov.sk/web/sao/news/-/asset_publisher/FaxZbYV7OqJp/content/direct-aid-in-agriculture-without-targeted-control-with-holes-in-legislation.

353. turklāt norāda, ka OLAF izmeklēšanās ir atklātas arī vairākas nepilnības Slovērijas tiešo maksājumu kontroles un pārvaldības sistēmā; pauž nožēlu, ka ļoti maz tiek kontrolēti, vai pieteikuma iesniedzēji likumīgi izmanto attiecīgo zemi, un ka verifikācijas pārbaudes tiek veiktas tikai pieteikumiem, kas pārklājas; norāda uz OLAF konstatējumu, ka būtu jāuzlabo pārredzamība un juridiskā noteiktība iekšējās pārbaudes procedūrām, ko pieņēmusi Slovērijas valsts iestāde, kas ir atbildīga par valsts īpašumā un bez zināma privātīpašnieka esošas lauksaimniecības zemes apsaimniekošanu; norāda uz OLAF atzinumu, ka pārbaudes procesu nepilnību dēļ pārmaksātie maksājumi var pārsniegt vienu miljonu euro;
354. joprojām pauž lielas bažas par ziņojumiem, ka lauksaimniecības finansējums nonāk autokrātisko vadītāju un viņiem pietuvinātu personu rokās; atkārtoti uzsver, ka tā ir dziļa netaisnība pret ES nodokļu maksātājiem un jo īpaši pret mazajiem lauksaimniekiem un lauku kopienām; uzskata, ka KLP politikā noteikti būtu jāiekļauj arī korupcijas un krāpšanas apkarošana;
355. uzsver, ka, ņemot vērā izplatītās interešu konflikta problēmas Savienības lauksaimniecības finansējuma sadalē, nav vēlams, ka Eiropadomes locekļi, lauksaimniecības ministri, amatpersonas vai viņu ģimenes locekļi pieņemtu lēmumus par ienākumu atbalstu;
356. pauž pārsteigumu par Komisijas novērtējumu, ka Čehijas lauksaimniecības ministram nav interešu konflikta, lai gan viņš saņem ievērojamas KLP subsīdiu summas un vienlaikus ir atbildīgs par lauksaimniecības programmu plānošanu saskaņā ar KLP; kritizē šķietami atšķirīgo Finanšu regulas 61. panta interpretāciju un piemērošanu; aicina Komisiju sniegt visaptverošu ziņojumu, kurā būtu norādīts, vai patlaban tiek veiktas jebkādas revīzijas attiecībā uz kādas dalībvalsts valdības locekļiem, un sniegt pārskatu par to, kuri visu dalībvalstu valdību locekļi saņem subsīdijas no KLP un/vai kohēzijas fondiem;
357. norāda uz budžeta izpildes apstiprinātājiestādei piedāvāto pētījumu par KLP finansējuma tiešo un galīgo saņēmēju noteikšanu⁽¹⁵⁾; atkārtoti minētā pētījuma konstatējumu, ka joprojām nav iespējams sniegt visaptverošu un pieejamu pārskatu par šiem saņēmējiem; tādēļ prasa Komisijai sadarbībā ar valstu aģentūrām nākt klajā ar standartizētu un publiski pieejamu veidu, kā atklāt KLP galīgos saņēmējus;
358. mudina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai pielāgotu valstu iestāžu pieņemtos nosacījumus par subsīdiu saņemšanu lielāku projektu gadījumā, jo patlaban lielāko daļu KLP finansējuma saņem lieli uzņēmumi; aicina Komisiju sniegt ieteikumus un pielāgot šos nosacījumus, lai tie būtu labāk saskaņoti ES mērogā, tomēr ņemtu vērā valstu īpatnības;
359. aicina Komisiju ziņot Parlamentam par DG AGRI revīzijas procedūru attiecībā uz interešu konflikta gadījumu Čehijā; prasa pievērst īpašu uzmanību maksājumiem, kurus saņēmuši uzņēmumi, kas tieši vai netieši pieder Čehijas premjerministram vai citiem Čehijas valdības locekļiem;
360. norāda, ka attiecībā uz tirgus pasākumiem 6 maksājumu aģentūras ir klasificētas kā tādas, kas sniedz "ierobežotu pārliecību ar augstu risku": Bulgārijas, Spānijas, Apvienotās Karalistes, Grieķijas, Itālijas (par 2 atbalsta shēmām) un Portugāles maksājumu aģentūra; augstākais koriģētais kļūdu īpatsvars tika konstatēts Bulgārijā (11,52 %), Polijā (7,15 %) un Itālijā (6,12 %); DG AGRI ir formulējis 7 atrunas augļu un dārzeņu pasākumu līmenī: ražotāju organizācijām paredzētās darbības programmas (Apvienotā Karaliste, Itālija un Portugāle), olīveļļa (Grieķija), vīna nozare (Bulgārija, Itālija), ES skolu apgādes programma (Spānija); pauž īpašas bažas par vīna nozari, kurai ir ļoti augsts koriģētais kļūdu īpatsvars Bulgārijā (15,7 %) un Itālijā (9,6 %) un riskam pakļautie izdevumi pārsniedz 30 miljonus EUR Itālijā un 2,3 miljonus EUR Bulgārijā;
361. norāda, ka attiecībā uz tiešajiem maksājumiem 18 maksājumu aģentūrām kļūdu īpatsvars bija 2–5 % robežās, savukārt vienai tas pārsniedza 5 % (5,2 % Austrijai); DG AGRI ir formulējis 17 atrunas maksājumu aģentūru līmenī Austrijai, Kiprai, Dānijai, Spānijai (3 maksājumu aģentūras), Grieķijai, Itālijai (7 maksājumu aģentūras), Portugālei, Rumānijai un Zviedrijai;
362. atrunas var iedalīt šādās kategorijās: nepilnības maksājumtiesībās (AT, DK, IT, PT, SE), nepilnības dzīvniekbāzētos brīvprātīgos atbalsta pasākumos (AT, GR, RO), augsts ziņoto kļūdu īpatsvars (CY), sertifikācijas struktūras novērtējums (ES06), nepilnības uz vietas veikto pārbaudu kvalitātē (ES09, ES15, GR, PT, SE), nepilnības zemes gabalu identifikācijas sistēmā (ZGIS) (IT) un nepilnības zemes gabalu veida noteikšanā (RO, SE);
363. 2019. gadā veiktie samazinājumi skāra 17 dalībvalstis un tika veikti kopumā par 67 764 269,48 EUR, no kuriem 36 miljoni EUR attiecās uz Itāliju, 15 miljoni EUR uz Apvienoto Karalisti un 8 miljoni EUR uz Spāniju;

⁽¹⁵⁾ https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/plmrep/COMMITTEES/CONT/DV/2021/01-25/Study_Largest50Beneficiaries_EN.pdf

364. norāda, ka attiecībā uz lauku attīstību 30 maksājumu aģentūrām no 71 koriģētais kļūdu īpatsvars bija lielāks par 2 % (no kurām 8 maksājumu aģentūrām koriģētais kļūdu īpatsvars bija lielāks par 5 %): Kiprai, Vācijai (viena maksājumu aģentūra), Igaunijai, Spānijai (viena maksājumu aģentūra), Francijai (viena maksājumu aģentūra), Apvienotajai Karalistei (viena maksājumu aģentūra), Portugālei, Slovākijai; DG AGRI ir formulējis 21 atrunu maksājumu aģentūru līmenī: Austrijai, Kiprai, Vācijai (viena maksājumu aģentūra), Dānijai, Igaunijai, Spānijai (divas maksājumu aģentūras), Somijai, Francijai (divas maksājumu aģentūras), Apvienotajai Karalistei (viena maksājumu aģentūra), Horvātijai, Ungārijai, Īrijai, Itālijai (divas maksājumu aģentūras), Lietuvai, Portugālei, Rumānijai, Zviedrijai un Slovākijai; augstākais koriģētais kļūdu īpatsvars tika konstatēts Slovākijā (10,31 %), Kiprā (7,63 %) un Polijā (5,94 %);
365. atrunas var iedalīt šādās kategorijās: bioloģiskās lauksaimniecības pasākuma nepilnību dēļ (AT, HU); apmežošanā (ES02, PT); un attiecībā uz *Leader* un privāto investīciju neintegrēto administrācijas un kontroles sistēmu (*non-IACS*) pasākumu (DE19), jo pārbaudēs uz vietas ir nepilnības (CY, DK, FR18, FR19, IT10, SK); izmaksu pamatotība (ES09, FR19); kontrolpārbaudēs (ES09, SK); neattiecināmība (ES09, CY, RO, SK) un aktīvs lauksaimnieks (GB07) sakarā ar nepilnībām dažu pasākumu uzraudzības procedūrās (IT10); kā arī reģistrējot maksimālo attiecināmo platību (MEA) zemes gabalu identifikācijas sistēmā (ZGIS) integrētās administrācijas un kontroles sistēmas (IACS) pasākumiem (IT10, IT26) investīciju pasākuma nepilnību dēļ (HR); privātas investīcijas (LT); mežsaimniecība, agrovīdes saistības, ražotāju grupu izveide un riska pārvaldības pasākumi (HU); publiskā iepirkuma procedūru nepilnību dēļ (HU, RO, SK) augsto paziņoto kļūdu īpatsvara dēļ (CY, DK, EE, ES02, ES09, FR18, FR19 HR, IE, LT, PT), pamatojoties uz sertifikācijas struktūras novērtējumu (FI, GB07, HR, IT26, SE);

Ieteikumi

366. aicina Komisiju:

- veikt rūpīgu analīzi par pamatā esošiem iemesliem un iespējamām strukturālām problēmām, kas rada pastāvīgas sistēmiskas nepilnības sertifikācijas struktūru darba uzticamībā un kvalitātē, ko Revīzijas palāta ik gadu atklāj savās revīzijās, un īpašu uzmanību pievērst jebkādam iespējamam atšķirībam konkrētās valstīs; aicina Komisiju iekļaut arī novērojumus par labāko praksi valstu iestādēs, kurās kļūdu līmenis ir zems un kuru darbu Revīzijas palāta uzskata par uzticamu; aicina Komisiju veikt šo analīzi ciešā sadarbībā ar Revīzijas palātu un aktīvi iesaistīt valstu iestādes gan attiecībā uz problēmas aprakstu, gan iespējamiem risinājumiem;
- dalīties ar šīs analīzes rezultātiem ar Revīzijas palātu, budžeta izpildes apstiprinātājiestādi un dalībvalstīm;
- pamatojoties uz šo analīzi, sagatavot skaidrus, praktiskus un viegli īstenojamus horizontālus, kā arī konkrētām valstīm adresētus ieteikumus valstu iestādēm; aicina Komisiju izveidot strukturētu dialogu ar valstu iestādēm un Revīzijas palātu, lai pastāvīgi strādātu pie spēju veidošanas un paraugprakses apmaiņas nolūkā uzlabot valstu revīzijas iestāžu darba uzticamību; budžeta izpildes apstiprinātājiestādi pastāvīgi informēt par šā dialoga gaitu;
- turpināt uzlabot revīzijas un pareizības pārbaudi un ES lauksaimniecības politikas rezultātu kvalitāti un paplašināt to aptvērumu gan valstu, gan Eiropas līmenī, jo tas ir galvenais nosacījums ES finanšu interešu aizsardzībai;

KLP sniegums

367. uzskata, ka, tā kā nav konkrētu KLP instrumentu pārtikas piegādes ķēdes darbības līdzsvarošanai, steidzama prioritāte ir turpināt tiesību aktu izstrādi, lai lauksaimnieki vairs nebūtu vājākais posms šajā ķēdē;
368. uzsver, ka investīcijas, kas veicina noturīgu, ilgtspējīgu un digitālu ekonomikas atveseļošanu saskaņā ar Eiropas zaļā kursa agrovīdes un klimata mērķiem, ir būtiskas lauku apvidu sociālajai un ekonomiskajai attīstībai;
369. uzsver ienākumu pamatbalsta nozīmi KLP un tā ieguldījumu lauksaimniecības un lopkopības darbību uzturēšanā, lauku iedzīvotāju aizplūšanas ierobežošanā un aktīvas un dinamiskas lauku vides veicināšanā;
370. uzsver to, ka KLP atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem ir izrādījies būtisks instruments un tas būtu vēl vairāk jānostiprina; uzskata, ka digitalizācija un inovācija, kā arī investīcijas īsu piegādes ķēžu izveidē un tieša pārdošana patērētājiem varētu būt izšķiroši instrumenti lauku apvidu atdzīvināšanai, padarot tos pievilcīgākus gados jauniem lauksaimniekiem; uzskata, ka dalībvalstīm, veicot stratēģisko plānošanu, par prioritāti būtu jānosaka pietiekams un pieejams atbalsts un procesa vienkāršošanas galasaņēmējiem, jo īpaši gados jauniem lauksaimniekiem un nozares jaunpieņacējiem; uzsver, ka valstu stratēģisko plānu īstenošanas posmā ir jāievieš konkrētām vajadzībām pielāgotas procedūras;

371. uzsver to, cik labi brīvprātīgie saistītie maksājumi parasti darbojas, lai atbalstītu nozares, kurās pastāv nopietns pamešanas risks;
372. uzsver, ka veicināšanas fondi ir būtiski jaunu tirgu atvēršanai un konsolidācijai; aicina Komisiju nodrošināt to, ka ekoloģiskais modelis tiek popularizēts tāpat kā citi vienlīdz ilgtspējīgi modeļi, piemēram, integrētā ražošana vai precīzā lauksaimniecība;
373. norāda, ka zaļāka KLP saskaņā ar Parīzes nolīgumu un Eiropas zaļo kursu ne tikai atbalstītu Savienību tās mērķu sasniegšanā, bet arī palielinātu publisko līdzekļu izmantošanas efektivitāti, ierobežojot negatīvo ārējo ietekmi, kas saistīta ar lauksaimniecības praksi, un pārvirzot uzmanību uz profilaksi, nevis kļūdu labošanu;
374. atgādina, ka izdevumi, kas palīdz apturēt un novērst bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, būtu jāaprēķina, pamatojoties uz efektīvu, pārredzamu un visaptverošu metodiku, ko Komisija noteikusi sadarbībā ar Parlamentu un Padomi; aicina Komisiju iesniegt Parlamentam gada ziņojumu, kurā sīki izklāstīts katra budžeta posteņa ieguldījums bioloģiskās daudzveidības integrēšanas mērķa sasniegšanā, kas paredz, ka, sākot ar 2024. gadu, bioloģiskās daudzveidības mērķiem tiek atvēlēti 7,5 % no gada izdevumiem saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam un, sākot ar 2026. gadu, bioloģiskās daudzveidības mērķiem tiek atvēlēti 10 % no gada izdevumiem saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam, tādējādi atvieglot minētā mērķa uzraudzību;
375. pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta konstatējusi nepilnības KLP snieguma rādītāju kopumā:
- vairāk rādītāju attiecas uz ieguldījumiem vai iznākumu, tāpēc tie atspoguļo apguves līmeni, nevis politikas rezultātus vai ietekmi;
 - programmu pārskatos ietvertie rādītāji galvenokārt sniedz informāciju par iznākumu, kas ir vieglāk izmērāms un ko ārēji faktori skar mazāk nekā rezultātus un ietekmi;
 - 14 rādītājiem nav konkrēta, skaitliski izteikta mērķa, un tāpēc tie tikai norāda uz tendencēm;
 - ja tiktu novērtēts, cik liels atbalsts tiek piešķirts saņēmējiem ārpus mērķgrupas, būtu iespējams uzlabot politikas izstrādi un palielināt KLP efektivitāti. Tas nozīmē, ka būtu jāapzina tādiem saņēmējiem izmaksātie KLP līdzekļi, kuru galvenā saimnieciskā darbība nav lauksaimniecība. Šādi dati varētu arī palīdzēt identificēt prasības, kas saistītas ar ievērojamu zemes koncentrāciju (kas, iespējams, ir t. s. zemes sagrābšana). Turklāt tiešie maksājumi ir veicinājuši zemes nomas maksas pieaugumu dažās dalībvalstīs, jo īpaši attiecībā uz mazražīgu zemi. Vērtētāji ir ieteikuši Komisijai izpētīt tiešo maksājumu ietekmi uz zemes nomas maksas palielinājumu un iespēju veikt atbilstošus pretpasākumus;
 - septiņi rādītāji neattiecas uz KLP sniegumu, bet gan uz pārliecību par izdevumu pareizību, sabiedrības informētību par KLP un politikas informatīvo atbalstu Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorātā;
376. pauž nožēlu par zemo bioloģiskās lauksaimniecības līmeni Eiropā, kas ir tikai 7,5 %, ņemot vērā ieguldītos resursus; aicina Komisiju KLP ieviest uz sniegumu balstītu modeli, kam būtu jādarbojas, pamatojoties uz vieniem un tiem pašiem rādītājiem, sniedzot skaitļos izteiktas vērtības starposma mērķrādītāju noteikšanai; uzstāj, ka ir jāsniedz būtiska papildu informācija par sniegumu virzībā uz politikas mērķu sasniegšanu bioloģiskās daudzveidības un klimata pasākumu jomā; uzsver, ka ir nepieciešams labāks ieskats tādās nozarēs kā lauksaimniecība un mežsaimniecība; aicina Komisiju ņemt vērā ierosinātos turpmākos uzlabojumus ziņošanā par to, kā ES un valstu klimata pārmaiņu mazināšanas politika palīdz sasniegt emisiju samazināšanas mērķus; ierosina, lai platību uzraudzības sistēma (AMS) kļūtu par obligātu IAKS (Integrētās administrācijas un kontroles sistēmas) sastāvdaļu dalībvalstīs;
377. pauž bažas, ka ir ierobežota pieejamība un publiska piekļuve datiem par lauksaimniecības subsīdijām un to galīgajiem saņēmējiem; uzskata, ka šāda informācija būtu jādara publiski pieejama, taču tā būtu stingri jāsaņem ar datu aizsardzības tiesību aktiem un EST pastāvīgo jurisdikciju šajā jautājumā; aicina Komisiju un ES dalībvalstis vākt šādus datus un atbilstoši iepriekš minētajiem nosacījumiem darīt tos pieejamus pārredzamā un lietotājdraudzīgā veidā (tostarp mašīnlasāmā formātā), lai nodrošinātu tiešo labuma guvēju pārredzamību un sabiedrības kontroli pār ES līdzekļu izlietojumu, turklāt šai pieejai vajadzētu būt gan vispārējai, gan jo īpaši tā jānodrošina attiecīgajām struktūrām un iestādēm;

378. ar bažām norāda, ka saskaņā ar pašreizējiem pārredzamības noteikumiem KLP finansējuma gadījumā dati ir pieejami tikai par diviem gadiem; aicina arī KLP finansējumam piemērot ilgāku laikposmu, kā tas ir struktūrfondu gadījumā;
379. ņem vērā, ka 2019.gadā Komisija precizēja tiesisko regulējumu, kas piemērojams tiešajam monitoringam ar attēlveidošanas tehnoloģijām⁽¹⁶⁾; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumus⁽¹⁷⁾, ka attēlveidošanas tehnoloģijas sniedz ļoti lielas priekšrocības, piemēram, var samazināt apmeklējumus uz vietas un līdz ar to saistītās administratīvās izmaksas, īstenot interaktīvu uzraudzības pieeju, kas novērš neatbilstību, un veidot arī viedajai lauksaimniecībai noderīgus datus; jo īpaši uzsver, ka attēlveidošanas tehnoloģijas ļautu uzraudzīt visus atbalsta saņēmējus, kas varētu principiāli mainīt visu budžeta kontroles procesu; aicina Komisiju pārskatīt veikuma rādītājus vides un klimata jomā, lai tie būtu pielāgoti monitorējošo pārbaudžu vajadzībām; mudina Komisiju novērst šķēršļus plašākai attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošanai un nodrošināt stimulus un atbalstu valstu maksājumu aģentūrām, lai tās varētu izmantot monitorējošās pārbaudes;
380. ņem vērā Revīzijas palātas apsvērumu, ka gada pārvaldības un izpildes ziņojumā (AMPR) sniegtā informācija ir saskaņota ar programmu pārskatos ietvertajiem datiem, bet APMR sniedz pārāk optimistisku priekšstatu par sasniegumiem un tajā nav analizēta izdevumu efektivitāte; aicina Komisiju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par veiktajiem pasākumiem nolūkā pārvarēt būtiskās problēmas, kuras tā konstatējusi politikas mērķu sasniegšanā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam;
381. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka tiešie maksājumi samazina ienākumu nepastāvību (par aptuveni 30 %, kā minēts novērtējuma pētījumā, izmantojot 2010.–2015. gada datus), taču šie maksājumi lielākoties nav mērķtiecīgi; aicina Komisiju nodrošināt labāku atbilstību starp rādītājos izvirzītajiem mērķiem un politikas mērķiem palielināt lauksaimniecībā nodarbināto personu individuālos ienākumus, vienlaikus ierobežojot vajadzību pēc tiešā atbalsta;
382. atzinīgi vērtē Komisijas KLP priekšlikumos laikposmam pēc 2020. gada iekļauto rādītāju un mērķu pārskatīšanu, kuras pamatā ir Iekšējās revīzijas dienesta un Revīzijas palātas konstatētie trūkumi attiecībā uz kopīgās uzraudzības un novērtēšanas sistēmas (CMEF) rādītājiem, kā arī to, ka ir atzīta nepieciešamība turpināt rādītāju izstrādi;
383. vērs uzmanību uz Revīzijas palātas secinājumu, ka KLP ir potenciāls veicināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, bet nepietiek datu, lai novērtētu efektivitāti; turklāt norāda uz tās atzinumu, ka zaļināšanai bija maza izmērāma ietekme uz lauksaimniecības praksi un vidi un ka tā būtībā joprojām bija ienākumu atbalsta shēma;
384. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatēto kavēkli agrovides un klimata pasākumu sekmīgam ieguldījumam bioloģiskās daudzveidības veicināšanā un aicina Komisiju ierosināt pasākumus, lai palielinātu shēmu aptverumu ievērojamai daļai lauksaimniecības ainavu un konkrētiem riskiem;
385. norāda uz pieticīgo progresu, kas panākts ar mežsaimniecības pasākumiem ELFLA ietvaros, uz to, ka 2018. gadā par 60 % tika sasniegts 2023. gadam nospraustais mērķis attiecībā uz efektīvākām apūdeņošanas sistēmām, un uz nepieciešamību vēl vairāk samazināt lauksaimniecības radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, un aicina Komisiju ziņot par veiktajiem pasākumiem nolūkā uzlabot KLP īstenošanas rezultātus šajās jomās;
386. no Revīzijas palātas konstatējumiem ņem vērā, ka AMPR ir informācija par darbvietām un platjoslas pieejamību, bet nav sniegta būtiska informācija par darbības rezultātiem attiecībā uz līdzsvarotas teritoriālās attīstības mērķi; pauž dziļu nožēlu par to, ka 40 % lauku mājsaimniecību joprojām nav piekļuves ātrdarbīgam internetam. Digitalizāciju lauku apvidos neizdodas paātrināt, kaut tas palīdzētu tur attīstīt nodarbinātību un atbalstītu lauku saimniecību attīstību ikdienā;
387. atzinīgi vērtē nodarbinātības līmeņa pieaugumu lauku apvidos no 63,4 % 2012. gadā līdz 68,1 % 2018. gadā;
388. vērs uzmanību uz skaitļiem Revīzijas palātas komentāros par LEADER iniciatīvu 2018. gada beigās (reģistrēts 13 337 darbavietu, kas veido 30 % no 2023. gada mērķa), kā arī uz to, ka Komisijai nav ticamu datu par LEADER ietvaros izveidotajām darbavietām; aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai uzlabotu uzticamu datu pieejamību LEADER īstenošanai;

⁽¹⁶⁾ Komisijas 2019. gada 28. oktobra Īstenošanas Regula (ES) 2019/1804, ar ko attiecībā uz grozījumiem atbalsta pieteikumos vai maksājuma pieprasījumos, integrētās administrācijas un kontroles sistēmas pārbaudēm un savstarpējas atbilstības kontroles sistēmu groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 809/2014.

⁽¹⁷⁾ Revīzijas palātas Īpašais ziņojumu Nr. 04/2020 "Jauno attēlveidošanas tehnoloģiju izmantošana kopējās lauksaimniecības politikas uzraudzībai: kopumā stabils progress, bet lēnāks attiecībā uz klimata un vides uzraudzību".

389. pauž bažas par daudzajiem plašsaziņas līdzekļu ziņojumiem, ka visā ES un daudzās dalībvalstīs notiek pārrobežu un sezonas lauksaimniecības darbinieku tiesību pārkāpumi; atbalsta Komisijas centienus atteikt atbalstu saimniecībām, kuras neievēro sezonas darbinieku darba tiesības;

Ieteikumi

390. aicina Komisiju:

- nodrošināt tiešo maksājumu taisnīgāku sadali;
- sarunās par KLP darīt visu iespējamo ar mērķi nodrošināt, ka sūdzību izskatīšanas mehānisms lauksaimniekiem un MVU kļūst par daļu no jaunās KLP regulas;
- sarunās par KLP darīt visu iespējamo ar mērķi nodrošināt, ka no KLP pirmā un otrā pilāra saņemamo maksājumu maksimālās summas tiek noteiktas katrai fiziskai personai;
- pastiprināt centienus novērst un atklāt krāpšanu un biežāk atjaunināt KLP krāpšanas risku analīzi, kā arī prioritārā kārtā analizēt dalībvalstu preventīvos pasākumus;
- nodrošināt, ka Piektdā direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu tiek pilnībā un pareizi īstenota visās dalībvalstīs, jo īpaši attiecībā uz faktisko īpašnieku publisko reģistru un trastu faktisko īpašnieku reģistru ieviešanu; norāda, ka maksimālās summas noteikšana būtu jāattiecinā arī uz mātesuzņēmumu, ja tāds ir, nevis uz atsevišķiem saņēmējiem vai meitasuzņēmumiem, lai nepieļautu lauku saimniecību sadalīšanu nolūkā izvairīties no maksimālās summas sasniegšanas;
- īstenot Parlamenta prasības, tostarp izveidot konkrētus instrumentus zemes koncentrācijas novērtēšanai visās dalībvalstīs, identificēt Savienības līdzekļu galīgos faktiskos saņēmējus, arī izmantojot unikālu uzņēmējdarbības identifikatoru Savienības līmenī, kā ierosināts pētījuma “Lielākie 50 KLP un kohēzijas fondu līdzekļu saņēmēji katrā Savienības dalībvalstī” sākotnējos konstatējumos;
- labāk analizēt dalībvalstu tiesību aktus un politiku ar mērķi novērst zemes sagrābšanu un formulēt norādījumus par paraugpraksi; aicina dalībvalstis piemērot labu likumdošanas praksi, kuras mērķis būtu ierobežot zemes sagrābšanu; aicina Komisiju aktīvāk censties novērst un atklāt krāpšanu; mudina dalībvalstis kopā ar Komisiju izstrādāt atbilstošu Savienības līmeņa juridisku instrumentu, kas ļautu novērst zemes sagrābšanu;
- turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par jebkādam jaunām norisēm saistībā ar Slovērijas Lauksaimniecības maksājumu aģentūru, tostarp konkrētu informāciju par finanšu korekcijām;
- pamatojoties uz Slovērijā konstatētajiem pārkāpumiem, pārskatīt lauksaimniecības maksājumu aģentūru situāciju dalībvalstīs un nodrošināt gan to neatkarību, gan darbības atbilstību Savienības noteikumiem;
- pilnībā īstenot Savienības Finanšu regulu un jo īpaši tās 61. pantu, kā arī nodrošināt, ka Finanšu regula tiek piemērota visiem Savienības fondu maksājumiem, tostarp tiešajiem lauksaimniecības maksājumiem;
- katru gadu sniegt Parlamentam ziņojumu, kurā sīki tiktu izklāstīts katra budžeta posteņa ieguldījums klimata politikas integrēšanas mērķī un bioloģiskajai daudzveidībai paredzētajos izdevumos, lai atvieglotu šo jomu uzraudzību;
- attiecīgā gadījumā un saskaņā ar nozaru tiesību aktiem steidzami sākt darbu pie efektīvas metodikas klimata izdevumu un to izpildes uzraudzībai, lai sasniegtu vispārējo mērķi, proti, vismaz 30 % no 2021.–2027. gada Savienības budžeta un *Next Generation EU (NGEU)* izdevumu kopējās summas paredzēt klimata mērķu atbilstam;
- nodrošināt nepieciešamos finanšu resursus ūdens resursu apsaimniekošanai, tostarp atbalstīt ūdens resursu kvalitāti un kvantitāti arī lauksaimniecības zemē, mezsaimniecībā un mitrājos;

Drošība un pilsonība

391. norāda, ka maksājumi kategorijā “Drošība un pilsonība” veidoja 3,3 miljardus EUR un līdzekļi tika izmaksāti šādās programmās un politikas jomās un ar turpmāk minēto aģentūru starpniecību:

- “Migrācija un drošība” – līdz 45,3 % no izdevumu kategorijas budžeta jeb līdz 1,6 miljardiem EUR;

- 14 decentralizētās aģentūras (veselības jomā – ECDC, EFSA, EMA, ECHA; iekšlietu jomā – Frontex, EASO, Eiropols, CEPOL, Eu-LISA, EMCDDA; tieslietu jomā – Eurojust, FRA, EIGE, EPPO) – līdz 29,1 % no izdevumu kategorijas budžeta jeb līdz 1 miljardam EUR;
 - “Pārtika un barība” – līdz 7,6 % no izdevumu kategorijas budžeta jeb līdz 0,2 miljardiem EUR;
 - “Radošā Eiropa” – līdz 7,3 % no izdevumu kategorijas budžeta jeb līdz 0,2 miljardiem EUR;
 - “Citi” (patērētāji, tiesiskums, tiesības, līdztiesība un pilsonība) – līdz 10,7 % no izdevumu kategorijas budžeta jeb līdz 0,3 miljardiem EUR;
392. ar gandarījumu konstatē, ka programmas “Radošā Eiropa” satvarā 2019. gadā tika parakstīti 1 370 dotāciju nolīgumi, tādējādi pārsniedzot Komisijas mērķi un pilnībā izmantojot pieejamās budžeta apropriācijas; šajā sakarībā atgādina, ka dotāciju taisnīgs ģeogrāfiskais sadalījums ir būtisks, lai pilnībā ļautu raisīties Eiropas kultūras bagātībai; atzinīgi vērtē norises saistībā ar izmēģinājuma projekta par mākslinieku, kultūras un radošo profesiju pārstāvju mobilitātes shēmu īstenošanu, kā arī sagatavošanas darbības “Eiropa festivāliem, festivāli Eiropai” un “Eiropu pāršalc mūzika”; izmanto iespēju atgādināt, ka ir svarīgi palielināt programmas “Radošā Eiropa” budžetu, lai tā būtu vēl veiksmīgāka;
393. joprojām pauž bažas par acīmredzamo pārredzamības un pārskatbaidības trūkumu saistībā ar kārtību, kādā Komisija sniedz finansiālu atbalstu kanālam *Euronews*; uzsver, ka Revīzijas palāta nenorāda uz trūkumiem saistībā ar *Euronews*, bet gan daudz vairāk uz trūkumiem Komisijas uzraudzības un novērtēšanas mehānismos; tādēļ mudina Komisiju palielināt pārredzamību attiecībā uz multimediju pasākumiem paredzēto budžetu un uzlabot pārskatbaidību par izdevumiem; pieņem zināšanai to, ka attiecībā uz *Euronews* pēdējo četru gadu laikā tika veiktas divas lietderības revīzijas; pieņem zināšanai, ka 2020. gada 23. jūnijā publicētajā neatkarīgajā lietderības revīzijā par darbībām, ko finansē no budžeta pozīcijas “Rīcība saistībā ar multivīdi”, norādīts, ka “*Euronews* ir ieviestas labi funkcionējošas procedūras redakcionālās kvalitātes, līdzsvara, neatkarības un objektivitātes atbalstam, un šķiet, ka tās darbojas efektīvi”; atgādina, ka ir jāturpina objektīva izvērtēšana, lai nodrošinātu augstākos pārredzamības un pārskatbaidības standartus; aicina Komisiju ņemt vērā Eiropas Parlamenta bažas, 2021. gadā izstrādājot nākamo partnerības pamatnolīgumu; aicina Komisiju dažādot komunikācijas kanālus, kas tiek finansēti no budžeta pozīcijas “Rīcība saistībā ar multivīdi”;
394. uzsver, ka personām, kas gūst labumu no Savienības budžeta tiesību, vienlīdzības un pilsonības programmu līdzekļiem, ir jāievēro visaugstākie tiesiskuma, neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu un vārda brīvības standarti; pauž nožēlu par to, ka Austrijas politologs Farid Hafez ir atkārtoti saņēmis finansējumu no Savienības budžeta, neraugoties uz viņa ciešo saistību ar Musulmaņu brālību un Turcijas valdību, kas, aizbildinoties ar islamofobiju, mēģina aplklusināt neatkarīgus žurnālistus un ierobežot plašsaziņas līdzekļu brīvību; aicina Komisiju grozīt ES budžeta tiesību, vienlīdzības un pilsonības programmu labuma guvēju atbilstības kritērijus, lai nepieļautu, ka Savienības finansējumu saņem personas un organizācijas, kurām ir šādi ierobežojoši uzskati;
395. atzinīgi vērtē rezultātus, kas ar konkrētām programmām panākti tādās svarīgās dzimumu līdztiesības jomās kā ar dzimumu saistīta vardarbība, kā arī DFS sarunu iznākumu un secinājumus attiecībā uz programmu “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”;
396. aicina izpētīt sinerģiju starp Savienības iekšējām un ārējām programmām, lai nodrošinātu saskaņotu un pastāvīgu pieeju politikas virzieniem Savienībā un ārpus tās, jo īpaši, piemēram, saistībā ar vardarbību pret sievietēm vai cilvēku tirdzniecības apkarošanu;
397. stingri atkārtoti prasību palielināt finansējumu, kas paredzēts ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanai un apkarošanai ar programmu “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības”, jo īpaši ņemot vērā to, ka Covid-19 krīzes laikā ir pieaugusi vardarbība pret sievietēm; atkārtoti prasību izveidot neatkarīgu budžeta pozīciju visiem pasākumiem, kas konkrēti paredzēti dzimumu līdztiesības jomā, tostarp dzimumu saistītas vardarbības jomā, un tas būs pirmais solis, kā uzlabot pārredzamību, sekmēt dzimumu līdztiesībai paredzēto izdevumu izsekošanu un īstenot atklātu lēmumu pieņemšanas procesu par dzimumu līdztiesībai piešķirtajiem līdzekļiem, kurā Parlamentam kā budžeta lēmējinstādei vajadzētu ieņemt svarīgu lomu;

398. pauž bažas, ka Revīzijas palāta, pārskatot pašreizējo Savienības programmu iekšējos izdevumus, ir konstatējusi, ka dzimumu līdztiesības aspekts Savienības budžetā nav integrēts tādā pašā veidā kā klimata pārmaiņas vai bioloģiskā daudzveidība un ka tā vietā ir izmantotas konkrētas programmas, galvenokārt tās, kas paredzētas nodarbinātības un sociālajiem jautājumiem, lai risinātu diskrimināciju dzimuma dēļ; pauž nožēlu, ka nav ieviesta metodika, kā izsekot dzimumu līdztiesībai paredzētos izdevumus; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas lēmumu pārbaudīt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu Savienības budžetā un 2021. gada pirmajā ceturksnī publicēt revīzijas ziņojumu ⁽¹⁸⁾;
399. uzsver, ka sieviešu tiesības un dzimumu līdztiesības perspektīva būtu jāintegrē un jānodrošina visās politikas jomās, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmijas daudzveidīgo ietekmi uz dzimumu līdztiesību, jo īpaši uz sieviešu tiesībām; tādēļ atkārtoti aicina visos budžeta procesa posmos īstenot integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai, tostarp ievērot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā un novērtēt tā izpildi; atkārtoti prasa iekļaut ES budžeta izpildes rezultātu rādītāju kopumā arī dzimumu līdztiesības rādītājus;
400. atzinīgi vērtē to, ka jaunajā DFS 2021.–2027. gadam dzimumu līdztiesība un integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai ir noteikta par vienu no ES finansējuma horizontālajiem principiem, norādot, ka DFS tagad tiks piešķirta prioritāte dzimumu līdztiesībai un integrētai pieejai dzimumu līdztiesības nodrošināšanai; pauž nožēlu par to, ka, lai arī integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai bija paredzēta kopīgajā deklarācijā, ko pievienoja DFS 2014.–2020. gadam, tā minētā perioda DFS netika pilnībā īstenota; sagaida, ka Komisija turpmāk nopietni attieksies pret savām saistībām un cieši uzraudzīs šo horizontālo principu īstenošanu visās ES politikas jomās, kā arī rūpīgi novērtēs un uzraudzīs ietekmi uz dzimumu līdztiesību visās savās politikās un programmās;
401. atzinīgi vērtē apņemšanos izstrādāt metodiku, kā izsekot izdevumus dzimumu līdztiesības jomā, un prasa Komisijai nodrošināt, ka šī metodika tiks izstrādāta līdz 2021. gadam, lai to varētu izmantot pēc iespējas drīzāk;
402. pauž bažas par saistību starp uzbrukumiem tiesiskumam un nelabvēlīgu attieksmi pret dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesībām; aicina šo jautājumu risināt, izmantojot 7. panta procedūru pret attiecīgajām dalībvalstīm;

Revīzijas palātas konstatējumi: dalībvalstu sagatavotie AMIF/ISF gada pārskati

403. norāda, ka nozīmīgākā izdevumu joma šajā kategorijā ir migrācija un drošība un ka lielākā daļa izdevumu veikti no diviem fondiem – Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (AMIF) un Iekšējās drošības fonda (ISF);
404. pauž nožēlu, ka Revīzijas palāta nav aplēsusi kļūdu īpatsvaru šajā DFS kategorijā, bet vien pārbaudījusi 19 darījumu izlasi ar mērķi palīdzēt sagatavot vispārējo ticamības deklarāciju, kas nesniedz reprezentatīvu priekšstatu par šīs DFS pozīcijas izdevumiem; norāda, ka izlasē iekļāva 8 dalītā pārvaldībā īstenotus darījumus, 8 darījumus tiešā pārvaldībā un 1 darījumu netiešā pārvaldībā, pauž bažas par to, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi septiņus darījumus (37 %), kuros bija kļūdas; atgādina, ka sabiedrības un politiskā ieinteresētība šajā jomā ir krietni lielāka nekā tai atvēlētā finansējuma daļa; atkārtoti prasa Revīzijas palātai skaidri aplēst kļūdu īpatsvaru sadaļā “Drošība un pilsonība”;
405. norāda, ka Revīzijas palāta nav sniegusi informāciju par tās konstatēto triju skaitļos izsakāmo kļūdu finansiālo ietekmi uz summām, kas segtas no Savienības budžeta;
406. pieņem zināšanai, ka četros gadījumos nebija ievērotas projektu atlasu un iepirkuma noteikumus reglamentējošās tiesību normas, taču tam nebija finansiālas ietekmes uz Savienības budžetu;
407. atzīmē, ka Revīzijas palāta revidējusi to astoņu iestāžu darbu, kuras atbild par savas attiecīgās dalībvalsts AMIF/ISF gada pārskatu revīziju un sniedz Komisijai gada kontroles ziņojumu;
408. ar gandarījumu norāda, ka Revīzijas palātas pārbaudei izraudzīto dalībvalstu revīzijas iestādes¹⁷ bija izstrādājušas un īstenojušas pietiekami kvalitatīvas un detalizētas procedūras, lai sniegtu noteikumiem atbilstošus ziņojumus, un tām bija izvērstas revīzijas programmas un kontrollapas savu secinājumu pamatošanai;
409. ņem vērā, ka revīzijas iestāžu sagatavotajos gada kontroles ziņojumos konstatēti daži trūkumi, kuru ietekme uz pārskatiem nav tik būtiska, lai rastos pamats apšaubīt revīzijas iestāžu secinājumus, taču tie rada potenciālu risku, ka paziņotie dati varētu nebūt uzticami un sniegt tikai ierobežotu pārliecību, piemēram,

⁽¹⁸⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/INAP20_03/INAP_Gender_equality_LV.pdf

- izlases veidošanas problemātika (uz risku balstītas metodoloģijas, nevis nejaušas izlases metodes izmantošana, neprecīzu vērtību izmantošana izlases apmēra noteikšanā) Slovēnijā;
 - nepareizs pārskatu kopums (revīzijas iestādei iesniegti pārskatu projekti, pirms atbildīgā iestāde pabeigusi savas pārbaudes uz vietas) Itālijā un Slovēnijā;
 - nepareizi aprēķināti un atspoguļoti kopējie kļūdu īpatsvari un/vai atlikušo kļūdu īpatsvari Vācijā un Itālijā;
 - tehniskās palīdzības izslēgšana no revidētās kopas un neziņošana par šo faktu gada kontroles ziņojumā Slovēnijā;
 - avansa maksājumu daļēja izslēgšana no revidētās kopas un neziņošana par šo faktu gada kontroles ziņojumā Vācijā;
 - projektu iedalīšana divās apakšgrupās (avansi un radušies izdevumi) izlases apsvērumu dēļ Kiprā;
410. norāda, ka Revīzijas palātas pārbaudei izraudzīto dalībvalstu ⁽¹⁹⁾ revīzijas iestādes bija izstrādājušas izvērstas revīzijas programmas un kontrollapas, uz ko balstīt savus secinājumus;
411. norāda uz zināmiem trūkumiem revīzijas iestāžu darbā, kas rada iespējamus riskus par neattiecināmu izdevumu neatklāšanu, revīzijas secinājumu neuzticamību un vien ierobežotas pārliecības gūšanu, kā turpmāk minētajos piemēros, un aicina Komisiju un Revīzijas palātu sadarboties ar valstu revīzijas iestādēm, lai novērstu šos trūkumus:
- revidenti Itālijā un Kiprā ne vienmēr pārbaudījuši projektu atlases un/vai piešķiršanas kritērijus;
 - nepietiekama revīzijas izsekojamība vai revīzijas darba sliktā dokumentēšana Grieķijā, Kiprā, Lietuvā un Apvienotajā Karalistē;
 - revidenti Itālijā un Kiprā ne vienmēr pārbaudījuši visus būtiskos pieejamos pierādījumus, lai apstiprinātu mērķgrupu un deklarēto izdevumu attiecināmību vai izmaksu pamatotību;
412. norāda uz nepilnībām, kas izriet no Komisijas sniegtajiem gada kontroles ziņojumu ⁽²⁰⁾ novērtējumiem, piemēram:
- atšķirīga “starpposma maksājuma” definīcija, kas rada risku, ka paziņoto datu vērtība un pilnīgums var būt apšaubāmi;
 - trūkst Komisijas norādījumu par to, kā aprēķināt minimālo, t. i., 10 %, revīzijas apjomu, ja tiek izmantota apakšizlase, un tas apdraud revīzijas secinājumu ticamību un rada nenoteiktības risku;
413. atzinīgi vērtē OLAF un Revīzijas palātas ciešo sadarbību, ko abas iestādes īsteno, lai apkarotu krāpšanu saistībā ar budžetu; ņem vērā to, ka 2019. gadā, tāpat kā 2018. gadā, Revīzijas palāta ziņoja OLAF par deviņiem krāpšanas gadījumiem, par kuriem OLAF ir sācis piecas izmeklēšanas; norāda, ka galvenie Revīzijas palātas konstatētie krāpšanas veidi ir nepatiesas izdevumu deklarācijas, iepirkuma pārkāpumi un mākslīga apstākļu radīšana Savienības finansējuma saņemšanai;
414. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas īpašos ziņojumus un jo īpaši ziņojumus par patvērumu, migrantu pārvietošanu un atgriešanu ⁽²¹⁾, par ES informācijas sistēmām robežkontroles atbalstam ⁽²²⁾ un par cīņu pret krāpšanu ES līdzekļu izlietojuma jomā ⁽²³⁾, norādot uz pozitīvo lomu, kāda šajā sakarībā ir Eiropas Prokuratūras izveidei;

⁽¹⁹⁾ Vācija, Grieķija, Itālija, Kipra, Lietuva, Polija, Apvienotā Karaliste, Slovēnija.

⁽²⁰⁾ no Bulgārijas, Čehijas, Francijas, Nīderlandes, Austrijas, Portugāles, Slovākijas, Igaunijas, Spānijas, Islandes, Malas un Somijas.

⁽²¹⁾ Revīzijas palātas īpašais ziņojums Nr. 24/2019 “Patvērumi, migrantu pārcelšana un atgriešana: laiks rīkoties aktīvāk, lai novērstu neatbilstības starp mērķiem un rezultātiem”.

⁽²²⁾ Revīzijas palātas īpašais ziņojums Nr. 20/2019 “ES informācijas sistēmas robežkontroles atbalstam – spēcīgs instruments, bet vairāk jākoncentrējas uz savlaicīgiem un pilnīgiem datiem”.

⁽²³⁾ Revīzijas palātas īpašais ziņojums Nr. 01/2019 “Cīņa pret krāpšanu ES līdzekļu izlietojuma jomā: ir jārikojas”.

415. atgādina par 2020. gada 13. februārī Komisijai nosūtīto vēstuli par divu deleģēto aktu īstenošanu, ar kuriem ISF Deleģētajai regulai (ES) 2020/446 ⁽²⁴⁾ tiek pievienots finansiālā atbalsta instruments ārējām robežām un vīzām un AMIF Deleģētajai regulai (ES) 2020/445 ⁽²⁵⁾ pievienota jauna īpaša darbība; norāda, ka AMIF deleģētais akts nav izmantots; aicina Komisiju steidzami sniegt detalizētu informāciju par dažādajiem projektiem, kas finansēti saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2020/446;
416. aicina Komisiju un dalībvalstu revīzijas iestādes novērst Revīzijas palātas konstatētos trūkumus attiecībā uz revīzijas tvērumu, izlases veidošanu un revīzijas izsekojamību saistībā ar dalībvalstu revīzijas iestādēm un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;
- Sniegums: AMIF*
417. norāda uz četriem vispārīgiem ietekmes rādītājiem (izpildīto atgriešanu skaits salīdzinājumā ar izbraukšanas rīkojumu skaitu, brīvprātīgas atgriešanās gadījumu īpatsvars, atšķirība starp ES un trešo valstu valstspiederīgo nodarbinātības līmeni un patvēruma meklētāju patvēruma atzīšanas līmeņu konverģence), kas nav tieši saistīti ar AMIF sniegumu, lai gan fonda finansējums var palīdzēt sasniegt attiecīgos mērķrādītājus;
418. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumu par Komisijas starpposma novērtējumā norādīto, ka AMIF ir nozīmīgs un ka no tā līdzekļiem ir finansētas dalībvalstu vajadzībām atbilstošas intervences;
419. tomēr norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi dažas nepilnības saistībā ar AMIF snieguma rādītājiem, piemēram, ka divas trešdaļas rādītāju ir iznākuma rādītāji un ka 5 no 24 rādītāju 2020. gada starpposma mērķrādītāji bija sasniegti jau iepriekšējos gados, bet mērķrādītāji netika koriģēti, tos paaugstinot atbilstoši labai finanšu pārvaldības praksei, lai atspoguļotu politisko gribu un iespējas sasniegt vēl vairāk;
420. norāda, ka daži AMIF rādītāji nav atbilstoši to mērķu sasniegšanai, ka Komisija nav izstrādājusi darbības rezultātu uzraudzības sistēmu attiecībā uz EMAS finansētajiem projektiem un ka AMPR un programmu pārskatos ir maz informācijas par progresu, kas panākts saistībā ar svarīgiem rādītājiem; ar bažām norāda, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi būtisku kavēšanos attiecībā uz AMIF noteiktā integrācijas un likumīgas migrācijas mērķa sasniegšanu;
421. ņem vērā, ka šajā politikas jomā iznākuma rādītājus ir grūti novērtēt; pauž bažas par to, ka ES finansējums nav nedz uzlabojis humanitāro situāciju bēgļu nometnēs, nedz efektīvi aizsargājis ārējās robežas; aicina Komisiju sniegt detalizētu skaidrojumu, jo īpaši attiecībā uz uzņemšanas procedūrām pie ārējām robežām; aicina Komisiju noskaidrot, tieši kā ES līdzekļi ieguldīti AMIF programmās un kādi konkrēti uzlabojumi ir veikti; pieprasa Komisijai šādu ziņojumu par katru attiecīgo dalībvalsti;
422. trūkumi galvenokārt saistīti ar patvēruma procedūru ilgumu, gausu integrāciju un nepietiekamiem atgriešanas rādītājiem; aicina Savienības Komisiju un dalībvalstis nekavējoties panākt likumdošanas progresu;
423. aicina Komisiju rīkoties un novērst Revīzijas palātas konstatētos trūkumus un uzlabot AMPR un programmu pārskatos iekļauto informāciju, kas ļaus labāk uzraudzīt Fonda sasniegto progresu;
424. pauž dziļas bažas par to, ka par vispārējiem ar EMAS ⁽²⁶⁾ saistītajiem izdevumiem ir pieejama tikai ierobežota, apkopota sniegumu raksturojošā informācija (sākotnējais 100 miljonu EUR piešķirums periodam līdz 2020. gadam tika palielināts līdz 2,2 miljardiem EUR, t. i., 30 % no fonda līdzekļiem, tomēr Komisija EMAS finansētiem projektiem nav izveidojusi snieguma uzraudzības sistēmu);
425. pauž dziļas bažas par to, ka AMPR un programmu pārskati sniedz maz informācijas par fonda īstenošanas saimnieciskumu un lietderību vai par AMIF darbību izmaksu lietderību;
426. pauž dziļas bažas par to, ka AMPR un programmu pārskatos nav ziņots par pasākumiem augsti kvalificētu darba ņēmēju piesaistīšanai ES, izmantojot likumīgas migrācijas shēmas, un ka rādītāji ir nepiemēroti ziņošanai par šādiem pasākumiem;

⁽²⁴⁾ Komisijas 2019. gada 15. oktobra Deleģētā regula (ES) 2020/446, ar kuru groza II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 515/2014, ar ko kā daļu no leikšējās drošības fonda izveido finansiāla atbalsta instrumentu ārējām robežām un vīzām (OV L 94, 27.3.2020., 3. lpp.).

⁽²⁵⁾ Komisijas 2019. gada 15. oktobra Deleģētā regula (ES) 2020/445, ar kuru groza II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 516/2014, ar ko izveido Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu (OV L 94, 27.3.2020., 1. lpp.).

⁽²⁶⁾ AMIF ārkārtas palīdzība.

427. atzīmē, ka paralēli pastāv divas Savienības finansētas shēmas, kas atbalsta viena un tā paša veida atgriešanas darbības (AMIF valsts programmas un *Frontex* atgriešanas atbalsts), un ka koordinācija galvenokārt ir dalībvalstu ziņā; tādēļ aicina tās nodrošināt labāku koordināciju starp abām shēmām;
428. ar bažām norāda, ka ne AMIF, ne ISF gadījumā dalībvalstis nebija izmantojušas visu pieejamo budžetu; uzskata, ka tas ir īpaši problemātiski, ņemot vērā to, ka arvien vairāk tiek izmantota ārkārtas palīdzība, lai finansētu dalībvalstu politiku šajās jomās; atgādina, ka ar drošību un migrācijas pārvaldību saistītās problēmas ir Savienības prioritāte; atzīst Komisijas centienus šajā jomā un prasa, lai visas dalībvalstis ciešāk sadarbotos;

Ieteikumi

429. aicina Komisiju:

- izdot norādījumus par AMIF un ISF atbildīgajām dalībvalstu revīzijas iestādēm attiecībā uz to, kā aprēķināt revīzijas apjomu apakšizlases gadījumā, lai nodrošinātu pietiekamu un atbilstīgu izlasi, kas revidentam dotu pietiekamu pamatu secinājumu izdarīšanai par visu revidējamo kopu;
- atgādināt par AMIF un ISF atbildīgajām dalībvalstu revīzijas iestādēm, ka tām jāvadās pēc Komisijas norādījumiem par izlases veidošanu un kļūdu īpatsvara aprēķināšanu, proti, jāievēro nosacījums, ka izlase jāveido pēc nejaušības principa, jāpieļauj iespēja, ka izlasē var iekļūt ikviena datu kopā ietilpstošā izlases vienība, un attiecīgā gadījumā visām kļūdām jābūt ekstrapolējamām uz attiecīgo datu kopu;
- sniegt norādījumus par AMIF un ISF atbildīgajām dalībvalstu revīzijas iestādēm attiecībā uz to, kā pietiekami un atbilstīgi dokumentēt savu revīzijas procedūru raksturu, laika grafiku un apmēru, rezultātus un savāktos revīzijas pierādījumus;

430. prasa Komisijai:

- definēt kritērijus EMAS finansējuma piešķiršanai nākamajā finanšu shēmā atbilstīgi ES un dalībvalstu dalītas pārvaldības principam;
- nostiprināt snieguma uzraudzības sistēmu, a) nodrošinot, ka AMIF EMAS projektos ir paredzēti tiešo rezultātu un iznākuma rādītāji ar skaidriem mērķrādītājiem un attiecīgā gadījumā atsauces vērtībām, un sniedzot pamatojumu, ja tā nav; b) uzraudzīt EMAS finansējumu saņemošo projektu iznākumu un ziņot par to; c) jaunajai 2021.–2027. gada DFS izstrādāt AMIF CMEF un IMBF rādītājus, tostarp to atsauces rādītājus un mērķrādītājus, un to izdarīt vēl pirms 2021.–2027. gada projektu uzsākšanas;
- īstenot pasākumus papildināmības un labākas koordinācijas nodrošināšanai starp AMIF un EASO/*Frontex* (piemēram, piespiedu atgriešanas vai patvēruma iestāžu atbalstīšanas jomā);
- izmantot attīstības palīdzību kā instrumentu labākas sadarbības veicināšanai ar migrantu izcelsmes valstīm ⁽²⁷⁾;

431. aicina Komisiju pilnībā ievērot Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību ⁽²⁸⁾, ievērojot Savienības tiesību normas un labas pārvaldības principu;

DG HOME 2019. gada darbības pārskats

432. norāda, ka Migrācijas un iekšlietu ģenerāldirektorāts ir saglabājis divas atrunas attiecībā uz dalīto pārvaldību (vienu attiecībā uz AMIF un ISF un vienu attiecībā uz SOLID fondiem 2007.–2013. gada periodā, no kuriem katrs ir iekļauts atrunā saistībā ar vairākām dalībvalstīm) un vienu atrunu attiecībā uz tiešās pārvaldības dotācijām, jo kļūdu līmenis ir būtisks, proti, atlikušais kļūdu īpatsvars ir 4,11 % un aplēstā ietekme uz budžetu ir 7,21 miljoni EUR; norāda, ka saskaņā ar Komisijas 2019. gada darbības pārskatu AMIF un ISF vidējais atlikušais kļūdu īpatsvars ir 1,57 %, un tas ir krietni zem 2 % būtiskuma sliekšņa; pauž bažas par ārkārtas palīdzības projekta "Robežkontroles pasākumu pastiprināšana pie Horvātijas ārējās robežas pieaugošā migrācijas spiediena dēļ" īstenošanu, kas ilga no 2018. gada septembra līdz 2019. gada beigām, un norāda, ka Eiropas Ombuds ir sācis lietu Nr. 1598/2020/MMO par to, kā Eiropas Komisija uzrauga to, kā Horvātijas iestādes ievēro pamattiesības robežu pārvaldības darbību kontekstā, un nodrošina, ka šīs pamattiesības tiek ievērotas; norāda, ka Komisija ir uzsvērusi neatkarīga uzraudzības mehānisma izveidi, kā noteikts dotācijas dokumentā; turklāt norāda, ka Komisija cieši

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 25. novembra rezolūcija par attīstības efektivitātes un palīdzības lietderības uzlabošanu (2019/2184 (INI))

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgums par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību (OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.), kas aizstāts ar 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai (OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.).

sadarbojas ar Horvātiju, kas ir norādījusi uz savu nodomu īstenot šo neatkarīgo uzraudzības mehānismu; atgādina, ka saistībā ar Savienības robežu pārvaldības finansēšanas instrumentiem visās finansētājās darbībās ir jāievēro Pamattiesību harta un jānodrošina atbilstība tai; tādēļ uzstāj, ka jebkāda turpmāka ārkārtas palīdzība saistībā ar robežu pārvaldību Horvātijai būtu jāpiešķir tikai pēc tam, kad būs ieviests uzraudzības mehānisms; aicina Ombudu regulāri sniegt Parlamentam jaunāko informāciju par lietu Nr. 1598/2020/MMO;

433. atzinīgi vērtē Komisijas iekšējās revīzijas dienesta sniegtos ieteikumus *DG HOME* attiecībā uz 2019. gadu, proti,

- *DG HOME* revīzijas darbību noteikšana un plānošana (jādefinē un jāpaziņo revīzijas funkcijas pamatuzdevumi un pilnvaras, jāpielāgo lomas un pienākumi, pārskatu sniegšanas kārtība un atskaites punkti grāmatojumu noskaidrošanai, jāatjaunina revīzijas stratēģijas, jāanalizē revidentu darbībai nepieciešamo resursu vajadzības);
- revīzijas plāna izpilde (nākamajā gadā pēc gada darba programmas pieņemšanas un gada kontroles ziņojumu un revīzijas atzinumu izskatīšanas cik drīz vien iespējams jāplāno un jāsāk revīzijas, jāaskaņo revīzijas procesa posmu atskaites punkti, jānodrošina, ka galīgie revīzijas ziņojumi tiek nekavējoties nosūtīti atbalsta saņēmējiem un ka šo procesu uzrauga augstākā vadība);
- grāmatojumu noskaidrošana (jānodrošina, lai lēmumi par grāmatojumu noskaidrošanu tiktu pieņemti laikus, jāprecizē procedūra attiecībā uz pārskatiem, kuri iesniegti līdz gada beigām), grāmatojumu noskaidrošanas procedūra jāpielāgo jaunajai organizatoriskajai struktūrai un jāuzlabo komunikācija starp finanšu struktūrvienībām un revīzijas sektoru (revīzijas darbības noteikšana un plānošana, revīzijas plāna izpilde, grāmatojumu noskaidrošana);

DG JUST 2019. gada darbības pārskats

434. uzsver, ka Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts (*DG JUST*) ir saglabājis atrunu attiecībā uz būtisku kļūdu īpatsvaru tieši pārvaldītās dotācijās, kurās atlikušais kļūdu īpatsvars sasniedz 2,65 %; ņem vērā Komisijas apņemšanos pielāgot savu metodiku dotāciju aprēķināšanai programmā “Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” un programmā “Tiesiskums” atbilstīgi Revīzijas palātas konstatējumiem, sākot ar 2020. gada *ex-post* revīzijas kampaņas īstenošanu;

435. atzinīgi vērtē to, ka *DG JUST* turpina īstenot Komisijas iekšējās revīzijas dienesta sniegtos ieteikumus attiecībā uz ietekmes novērtēšanas procesu un labāka regulējuma pamatnostādņu un rīkkopas īstenošanu;

Globālā Eiropa

436. norāda, ka maksājumi kategorijā “Globālā Eiropa” 2019. gadā veidoja 10,1 miljardu EUR un līdzekļi tika izmaksāti ar šādu īpašo instrumentu starpniecību:

- “Attīstības sadarbības instruments” (*DCI*) – līdz 26 % no kategorijas “Globālā Eiropa” budžeta jeb līdz 2,6 miljardiem EUR;
- “Eiropas kaimiņattiecību instruments (*ENI*)” – līdz 20,6 % no kategorijas “Globālā Eiropa” budžeta jeb līdz 2,1 miljardam EUR;
- “Pirmspievienošanās palīdzības instruments (*IPA*)” – līdz 15,7 % no kategorijas “Globālā Eiropa” budžeta jeb līdz 1,6 miljardiem EUR;
- “Humānā palīdzība” – līdz 20,4 % no kategorijas “Globālā Eiropa” budžeta jeb līdz 2,1 miljardam EUR;
- “Citas darbības un programmas” – līdz 17,3 % no kategorijas “Globālā Eiropa” budžeta jeb līdz 1,7 miljardiem EUR;

437. atgādina, ka galvenie politikas mērķi, uz kuriem attiecas 2019. gada budžeta 4. izdevumu kategorija, cita starpā ir Savienības vērtību – piemēram, demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas – veicināšana ārvalstīs, un vēlreiz norāda, ka ikvienai Savienības finansētai darbībai ir jāatbilst šiem pamatprincipiem; atzinīgi vērtē Revīzijas palātas konstatējumu, ka vērojama kopumā pozitīva tendence attiecībā uz nabadzības mazināšanu, dzimumu līdztiesību izglītībā un ar kaimiņvalstīm noslēgto nolīgumu skaitu; tomēr pauž bažas par to, ka situācija pasliktinās demokrātijas nostiprināšanas, tiesiskuma un politiskās stabilitātes ziņā; ļoti atzinīgi vērtē pilsoniskās sabiedrības centienus visā pasaulē veicināt un aizstāvēt cilvēktiesības, jo īpaši laikā, kad sarūk pilsoniskās sabiedrības telpa un tiek apšaubīts cilvēktiesību universālums, un, vienlaikus vērojot uzmanību uz pārredzamības un pārskatatbildības principu saistībā ar publisko līdzekļu izlietojumu pilsoniskajai sabiedrībai, uzsver, ka ir svarīgi nepieļaut pārmērīgu birokrātisku iejaukšanos un nepamatotu aizdomu veicināšanu;
438. pieņem zināšanai, ka ārējās darbības budžeta izpildi īsteno Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorāts (DG DEVCO), Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorāts (DG NEAR), Eiropas Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju ģenerāldirektorāts (DG ECHO), Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts (DG REGIO) un Ārpolitikas instrumentu dienests (FPI);
439. norāda, ka izdevumi šajā kategorijā tika veikti, izmantojot dažādus instrumentus un īstenošanas metodes, piemēram, būvdarbu, piegāžu un pakalpojumu līgumus, dotācijas, īpašus aizdevumus, aizdevumu garantijas un finansiālo palīdzību, budžeta atbalstu un citus mērķtiecīga budžeta atbalsta veidus, un līdzekļi tika izmaksāti vairāk nekā 150 pasaules valstīs;
440. norāda, ka Revīzijas palāta pārbaudīja 68 darījumus – izlasē bija iekļauti 22 DG NEAR darījumi, 25 DG DEVCO darījumi, 10 DG ECHO darījumi un 11 citi darījumi –, kā arī septiņus darījumus no DG NEAR un DG DEVCO atlikušo kļūdu īpatsvara (RER) pētījumiem, kas tika pielāgoti, lai kompensētu to metodoloģiskos ierobežojumus;
441. ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu, ka ES palīdzība ir palīdzējusi atjaunot un saglabāt piekļuvi drošai un kvalitatīvai izglītībai humanitāro krīžu laikā. Atzinīgi vērtē projektu atbilstību konstatētajām problēmām. Norāda, ka ar projektiem varēja sasniegt lielāko daļu to mērķu. Atbalsta Revīzijas palātas ieteikumu un aicina Komisiju precīzāk sniegt atbalstu izglītībai ārkārtas situācijās, lai sasniegtu augstu efektivitātes un atbilstības līmeni;
442. atgādina, ka attīstības un sadarbības politikas mērķis ir izskaust nabadzību un samazināt nevienlīdzību, un ka līdzekļiem būtu jānonāk tikai pie tiem saņēmējiem, kuriem tie paredzēti;
443. uzstāj, ka ir svarīgi, lai Eiropas Parlaments aktīvi piedalītos partnerības un sadarbības nolīgumu izstrādē ar trešām valstīm; uzsver, ka turpmākie partnerības nolīgumi būtu jāpakļauj parlamentārai kontrolei un tiem būtu jābalstās uz solidaritātes, kopīgas atbildības, cilvēktiesību ievērošanas, tiesiskuma un starptautisko humanitāro tiesību principiem ⁽²⁹⁾;
444. pauž bažas par naida runu un aicinājumiem uz vardarbību, kas iekļauta palestīniešu skolu mācību grāmatās, ko UNRWA izmanto skolās; pauž bažas par to, cik efektīvi tad ir UNRWA mehānismi attiecībā uz ANO vērtību ievērošanu mācību materiālos, ko UNRWA darbinieki izmanto un no kuriem māca tās skolās, ja reiz tie satur naida runu un kūdīšanu uz vardarbību; uzstāj, ka UNRWA ir jārikojas pilnīgi pārredzami un atklāti pieejamā platformā jāpublicē visi mācību materiāli skolotājiem un skolēniem, kā arī pārskati par izmantojamām uzņēmējvalsts mācību grāmatām, lai tādējādi nodrošinātu, ka saturs atbilst ANO vērtībām un neveicina naidu; prasa nekavējoties izņemt visus mācību materiālus, kas neatbilst šiem standartiem; uzstāj, ka no Savienības fondiem, piemēram, PEGASE, finansētais atalgojums skolotājiem un izglītības nozares ierēdņiem būtu jāizmanto tādu mācību programmu izstrādei un īstenošanai, kurās atspoguļotos UNESCO miera, iecietības, līdzaspastāvēšanas un nevardarbības standarti, kā tika nolemts Savienības izglītības ministru sanāksmē 2015. gada 17. martā Parīzē
445. atkārtoti pauž nostāju, ka ārējā palīdzība būtu pilnībā jāfinansē no Savienības budžeta, un uzsver, ka trasta fondu satvarā īstēnotas darbības ir tikai pagaidu risinājumi līdz minēto fondu pilnīgai aizstāšanai ar turpmākajiem ārējās finansēšanas instrumentiem, jo īpaši Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI) un Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III); pauž nožēlu par to, ka, īstenojot darbības trasta fondu satvarā, piemēram, Madad fonda un ES trasta fonda Āfrikai satvarā, vairākos gadījumos nav sasniegti humanitārie mērķi, piemēram, aizsargāt migrantu un citu neaizsargātu grupu – piemēram, bērnu un

⁽²⁹⁾ DEVE komitejas atzinums par cilvēktiesību aizsardzību un ES ārējās migrācijas politiku, 17. punkts.

sieviešu – cieņu un cilvēktiesības; uzsver, ka cilvēktiesību aizsargāšanai vajadzīga izlēmīga rīcība; turklāt atgādina, ka ES trasta fonda Kolumbijai būtiski elementi ir cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un tiesiskuma, demokrātijas principu, reliģijas un ticības brīvības, pārredzamības, labas pārvaldības un miera un stabilitātes veicināšana; aicina Komisiju šajā saistībā rūpīgāk pārbaudīt īstenošanas partneru darbības;

446. atgādina, ka Savienības attīstības politikas primārais mērķis ir nabadzības mazināšana, turklāt oficiālās attīstības palīdzības (OAP) galvenajam uzdevumam vajadzētu būt jaunattīstības valstu ekonomiskās attīstības un labklājības veicināšanai, kā tas noteikts ESAO OAP definīcijā; uzsver, ka OAP būtu jāatbalsta ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšana, jāievēro ANO Programmā 2030. gadam noteiktie principi, tostarp princips “nevienu neatstāt novārtā”, kā arī attīstības efektivitātes principi, un jāpalīdz samazināt nevienlīdzību, nepieļaujot izņēmumus attiecībā uz OAP, kas saistīta ar migrāciju, vai gadījumos, kad tiek izmantots kāds īpašs palīdzības veids; prasa, lai OAP aizdevumi tiktu piešķirti efektīvāk un pārredzamāk, nodrošinot, ka OAP nonāk tur, kur tā ir visvairāk vajadzīga un kur tā var visvairāk ietekmēt attīstību;
447. uzsver, ka parāda atvieglošanas pasākumi ir jāapvieno ar papildu OAP piesaistīšanu; tāpat uzskata, ka parāda atvieglošanas centieni būtu jāpapildina ar lielākiem resursiem no daudzpusējām aizdevējstruktūrām, tostarp piesaistot SVF speciālās aizņēmuma tiesības (SDR);
448. norāda, ka OAP vajadzības ietekmē valstu iekšējo resursu mobilizēšana, taču to apdraud starptautisko uzņēmumu veiktā nodokļu bāzes samazināšana un peļņas novirzīšana (BEPS); atgādina – tas, ka jaunattīstības valstīs ir vairāk atkarīgas no uzņēmumu ienākuma nodokļa nozīmē, ka tās nesamērīgi cieš no BEPS; aicina Savienību aktīvāk vērsties pret to saskaņā ar Programmā 2030. gadam iekļauto Adisabebas rīcības programmu par attīstības finansēšanu; uzsver, ka ir vajadzīgi konkrēti pasākumi lielāku iekšzemes resursu mobilizācijas atbalstam, piemēram, jāatbalsta cīņa pret korupciju un progresīvu nodokļu sistēmu izstrāde, cīņa pret nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas;
449. atgādina, ka Savienības attīstības politikas efektivitāti ietekmē Savienības īstenošanā lauksaimniecības, zivsaimniecības, tirdzniecības, ekonomikas, izglītības, migrācijas, vides, klimata, ārlietu, drošības un citu nozaru politika; norāda, ka tāpēc politikas saskaņotība attīstībai (PCD), kas paredzēta LESD 208. pantā, ir arī pareizas finanšu pārvaldības jautājums; atgādina, ka palīdzības efektivitāte ir atkarīga no pienācīgas PCD īstenošanas; uzsver – lai sasniegtu palīdzības efektivitātes mērķus, joprojām ir vairāk jācenšas ievērot PCD principus, jo īpaši iepriekš minētajās politikas jomās; aicina Komisiju pildīt 2018. gada ārējā novērtējuma ziņojumā par PCD⁽³⁰⁾ sniegtos ieteikumus, demonstrējot apņēmību un piesaistot pietiekamu darbinieku skaitu PCD uzdevumu veikšanai, lai nodrošinātu uz rezultātiem orientētu stratēģiju un progresu PCD jomā;
450. uzsver – lai attīstības palīdzību padarītu efektīvāku, sasniegtu ilgstoši noturīgus rezultātus un risinātu vietējās vajadzības, jo īpaši ielgušu krīžu un pēckrīzes apstākļos, ir obligāti jāuzlabo humānās palīdzības un attīstības palīdzības koordinācija un jāstiprina saikne starp humānās palīdzības un attīstības pasākumiem; prasa Savienībai turpināt attīstīt šādu pieeju;
451. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas 2020. gada septembra apskatu “ES reakcija uz Ķīnas valsts virzīto ieguldījumu stratēģiju”; uzsver, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi nepilnības pašreizējās Savienības un Ķīnas stratēģijas darbību uzraudzībā, ar tām saistīto ziņojumu sniegšanā un to izvērtēšanā, citstarp to, ka Savienība ir finansējusi Ķīnas ieguldījumu stratēģijas projektus, kuri neatbilst Savienības savienojamības stratēģijas principiem; prasa nodrošināt Savienības savienojamības stratēģijas īstenošanai vajadzīgos papildu finanšu līdzekļus un cilvēkresursus;
452. ar bažām norāda uz sarežģīto situāciju Baltkrievijā; uzsver, ka ir svarīgi pārskatīt Savienības finansējumu un nodrošināt, ka tas tiek virzīts nevis Lukašenko režīmam, bet gan Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības atbalstam;
453. ar cerībām gaida Savienības un Āfrikas Savienības 2021. gada samitu; uzskata, ka attiecību raksturs ir jāpaplašina, tiecoties panākt, lai no tradicionālajām uz palīdzības sniegšanu vērstajām attiecībām veidotos līdztiesīga, stratēģiskāka un integrētāka partnerība;

Revīzijas palātas konstatējumi DG NEAR

454. pauz gandarījumu par to, ka darījumus, kas saistīti ar budžeta atbalstu un projektiem, kurus īsteno starptautiskas organizācijas saskaņā ar “nosacīto pieeju”, bija mazāka kļūdu iespējamība un ka 2019. gadā Revīzijas palāta šajās jomās neatklāja nekādas kļūdas; pieņem zināšanai, ka kļūdu iespējamība ir mazāka attiecībā uz darījumu pareizību izdevumu jomā saistībā ar budžeta atbalstu trešām valstīm; tomēr atzīmē, ka, tā kā tiesību aktu noteikumus iespējams plaši interpretēt, Komisija var diezgan elastīgi lemt par vispārējo nosacījumu ievērošanu, un tāpēc Revīzijas palātas revīzija “nevar pārsniegt posmu, kurā Komisija atbalstu izmaksā saņēmējvalstij, jo pēc tam šie līdzekļi tiek apvienoti ar valsts budžeta resursiem”; norāda, ka tas var apdraudēt pārskatatbildības līmeni un Savienības rīcības un izdevumu pārredzamību; uzstājīgi prasa Komisijai nodrošināt, lai ārējās palīdzības sniegšana

⁽³⁰⁾ https://ec.europa.eu/international-partnerships/external-evaluation-eus-policy-coherence-development-2009-2016_lv

būtu atkarīga no tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošanas saņēmējvalstīs; jo īpaši uzsver nepieciešamību garantēt, ka valstis un trešās puses un/vai fiziskas personas, kam ir piešķirti Savienības līdzekļi vai kas ar tiem saistīti, balstās uz demokrātijas pamatvērtībām, ievēro starptautiskos cilvēktiesību standartus un piekrīt nevardarbības principiem;

455. aicina Komisiju pilnībā ieviest nosacītības principu un regulāras *ex-ante* un *ex-post* pārbaudes attiecībā uz to Savienības līdzekļu pareizību un sniegumu, kas paredzēti atbalstam trešām valstīm, un nodrošināt tādu tiesisko regulējumu, ar ko šā atbalsta instrumenta gadījumā varētu pilnībā atgūt līdzekļus atklāto pārkāpumu gadījumā ⁽³¹⁾;
456. attiecībā uz *DG NEAR* atlikušo kļūdu īpatsvara izpēti ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka:
- *DG NEAR* izstrādātajā atlikušo kļūdu īpatsvara noteikšanas metodoloģijā un rokasgrāmatā ir ierobežojumi, kuru dēļ atlikušo kļūdu īpatsvars var tikt aplēsts par zemu, piemēram, ir nepietiekami aptverti atsevišķi iepirkuma procedūru aspekti (iesesli nesekmīgo kandidātu noraidīšanai, uzvarējušo kandidātu atbilstība visiem atlases un līguma piešķiršanas kritērijiem, priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumos izmantoto procedūru pilnīga pārbaude, pamatojumi tiešai līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai) ⁽³²⁾;
 - dotāciju [kļūdu] līmenis tieši pārvaldītajām dotācijām aprēķināts, pamatojoties uz 80 % ticamības līmeni, kaut gan parasti kļūdu līmeni aprēķina, pamatojoties uz 95 % ticamības līmeni;
 - *DG NEAR* atlikušo kļūdu līmeņa aplēses metode dod līgumslēdzējam plašas interpretācijas iespējas atsevišķo kļūdu aplēsē (jo īpaši gadījumos, kad par darījumu nav pieejami dokumenti);
 - 2018. un 2019. gadā pusē no izlasē iekļautajiem darījumiem notikusi paļaušanās uz iepriekšējo kontroles darbu, kaut gan Revīzijas palāta atgādina, ka šāda pieeja neļauj pilnībā novērtēt atlikušo kļūdu īpatsvaru ⁽³³⁾;
457. pauž bažas, ka Revīzijas palātai joprojām ir iebildumi pret izpētes rezultātu ticamību;
458. ar bažām norāda, ka *DG NEAR* savā 2019. gada darbības pārskatā bija jāizsaka atruna par grūtībām pienācīgi uzraudzīt visus projektus Lībijā un Sīrijā (skatītos neizteiktā atruna) un atruna par kļūdām izdevumos tiešajā pārvaldībā esošo dotāciju jomā (skatītos izteiktā atruna);
459. norāda, ka Revīzijas palāta 2019. gadam nav aprēķinājusi aptuveno kļūdu līmeni izdevumiem 4. izdevumu kategorijā, un tāpat tas bija jau 2018. gadā; uzsver, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi ierobežojumus, kuru dēļ atlikušo kļūdu īpatsvars (*RER*) var tikt nepietiekami novērtēts; pilnībā atbalsta Revīzijas palātas ieteikumus, jo īpaši attiecībā uz vajadzību turpmākajos Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorāta (*DG NEAR*) gada darbības pārskatos iekļaut informāciju par *RER* izpētes ierobežojumiem, kā arī pastiprināt *DG NEAR* īstenoto ārējās finansēšanas instrumentu pārbaudes, apzinot un novēršot atkārtotas kļūdas;
460. pieņem zināšanai to, ka Revīzijas palāta ir pārbaudījusi, kā ņemti vērā tās 2016. gada pārskatā sniegtie ieteikumi, kuru saistībā vai nu bija vajadzīga tūlītēja rīcība, vai arī tie bija jāīsteno līdz 2019. gadam, un atzinīgi vērtē to, ka Komisija trīs no tiem ir īstenojusi pilnībā un vienu daļēji;
461. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz Parlamenta 2019. gada 13. marta rezolūcijā pausto aicinājumu Komisijai izmantot līdzekļus, kas patlaban piešķirti *IPA II* satvarā, lai ar īpašu piešķirumu, kuru nepastarpināti pārvaldītu Savienībā, atbalstītu Turcijas pilsonisko sabiedrību, cilvēktiesību aizstāvjus un žurnālistus un palielinātu iespējas veidot tiešus personiskus kontaktus, akadēmisko dialogu un plašsaziņas līdzekļu platformas žurnālistiem, Komisija nolēma īstenot darbību *IPA 2019/42258*, ar ko tiek līdzfinansēta 4 Turcijas krasta apsardzes kuģu iegāde; turklāt uzstāj, ka ir cieši jāuzrauga Bēgļu atbalsta mehānisma Turcijā līdzekļu izmantošana, nodrošinot, lai šie līdzekļi tiktu precīzi novirzīti bēgļu projektiem un tie netiktu izmantoti nekādiem citiem mērķiem;

⁽³¹⁾ OV C 377, 9.11.2020., 13. lpp., ziņojuma 211. lpp.

⁽³²⁾ OV C 377, 9.11.2020., 13. lpp., ziņojuma 211. lpp.

⁽³³⁾ OV C 377, 9.11.2020., 13. lpp., ziņojuma 214. lpp.

Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 09/2019 "ES atbalsts Marokai – rezultāti līdz šim ir ierobežoti"

462. norāda, ka Savienības budžeta atbalsts Marokai 2014.–2018. gadā veidoja aptuveni 0,37 % no valsts kopējiem budžeta izdevumiem, noslēgto līgumu kopējai summai sasniedzot 562 miljonus EUR un maksājumiem – 206 miljonus EUR; atgādina, ka Maroka saņem lielāku Savienības attīstības atbalstu nekā jebkura cita Ziemeļāfrikas valsts, izņemot Tunisiju, un ir viena no galvenajām starptautiskās attīstības palīdzības saņēmējām;
463. atgādina, ka galvenais finanšu instruments, ko Komisija izmanto sadarbībā ar Maroku, ir ENI un ka līdzekļu apmērs (saistībās) 2014.–2020. gadā bija 1 399 miljoni EUR;
464. norāda, ka pēc tam, kad ES Vispārējā tiesa 2015. gada decembrī pieņēma spriedumu attiecībā uz Rietumsahāru, Maroka no 2015. gada decembra līdz 2019. gada janvārim apturēja politisko dialogu visos Savienības ārpolitikas aptvertajos jautājumos – attīstības politikas, tirdzniecības, ārpolitikas un drošības politikas jomā; ņem vērā Komisijas piezīmes par īpašo ziņojumu Nr. 09/2019, proti, tā kā "laikā, kad Savienībai un Marokai bija sarežģītas politiskās attiecības, politikas dialogs ne uz brīdi netika apturēts, Komisija uzskata, ka nav pamata izstrādāt alternatīvu stratēģiju";
465. uzsver, ka Maroka ir ilglaicīgs un stratēģisks partneris un ES kaimiņvalsts, ar kuru bijusi auglīga un pozitīvus rezultātus nesusi sadarbība;
466. uzsver, ka Revīzijas palāta konstatēja vairākas problēmas, kas kavēja budžeta atbalsta efektivitāti:
- atbalsts nebija optimāli mērķtiecīgs un izstrādāts (t. i., finansējums tika piešķirts pārāk daudzām jomām, laikā, kad bija apturēts politiskais dialogs, Komisija nebija izstrādājusi skaidru stratēģiju turpmākajām attiecībām ar Maroku, līdzekļu devēju koordinācija nebija vienmērīga, budžeta atbalsta programmas nebija izstrādātas tā, lai maksimāli palielinātu ietekmi);
 - grūtības atbalsta īstenošanā (t. i., kavēšanās, nepietiekams Komisijas veiktais rezultātu novērtējums);
 - budžeta atbalsta programmām nebija būtiskas ietekmes (t. i., veselības nozarē, sociālās aizsardzības jomā un tiesiskuma jomā u. c. bija sasniegta mazāk nekā puse no budžeta atbalsta mērķiem);
467. aicina Komisiju:
- stiprināt Marokai sniegtā Savienības budžeta atbalsta mērķtiecīgumu, šajā nolūkā finansējuma piešķiršanai nozaru budžeta atbalsta programmām piemērojot pārredzamāku un labāk dokumentētu metodi;
 - uzlabot mērķu un izpildes rezultātu izstrādi;
 - uzlabot politikas dialoga stratēģiju, konkrētāk, izvērtēt politikas dialoga stratēģijas sasniegumus un skaidri un pienācīgi definēt dialoga mērķus un vēlamos rezultātus;
 - uzlabot līdzekļu izmaksājumu pārbaudes procedūras, precīzāk piemērojot atbilstīgas aprēķina metodes un izmaksājot līdzekļus tikai tad, kad gūti ticami pierādījumi tam, ka mērķrādītājs ir faktiski sasniegts;
 - uzlabot uzraudzības procedūras, piemēram, stingrāk novērtēt nozaru stratēģijas un uzraudzīt to īstenošanu, šajā nolūkā izmantojot nozaru stratēģiju rādītājus;
 - uzstāj, ka Komisijai būtu rūpīgi jāpārbauda, kā Savienības līdzekļus izmanto trešās personas, ar tām saistītās vienības un/vai fiziskas personas, lai gūtu pārliecību, ka līdzekļi netiek piešķirti nekādiem terorisma un/vai reliģiskas un politiskas radikalizācijas mērķiem vai veidiem vai nav saistīti ar tiem; turklāt jānodrošina, ka šie Savienības līdzekļi tiek proaktīvi atgūti un iesaistītie saņēmēji tiek izslēgti no turpmāka Savienības finansējuma;
468. atgādina, cik svarīgi ir ārzemēs veicināt un popularizēt tādas ES vērtības kā demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesību ievērošana, kā arī pamatbrīvības; tādēļ aicina Komisiju izmantot Pirmspievienšanās fondu, lai atbalstītu demokrātiskās pārmaiņas un nodrošinātu sabiedriskās kārtības un tiesu iestāžu reformu pienācīgu īstenošanu Rietumbalkānos;
469. ņem vērā Komisijas atbildes uz Īpašo ziņojumu Nr. 09/2019, jo īpaši Komisijas secinājumu, ka Savienības sadarbība ir veicinājusi reformu īstenošanu Marokā, kam ir bijusi pozitīva ietekme uz valsts sociālekonomisko attīstību;

Revīzijas palātas konstatējumi: DG DEVCO

470. norāda, ka DG DEVCO īsteno lielāko daļu ārējās palīdzības instrumentu, ko finansē gan no ES vispārējā budžeta, gan no EAF; pieņem zināšanai, ka Revīzijas palāta savā 2019. finanšu gada pārskatā par darbībām, kas finansētas no 8., 9., 10. un 11. EAF, izklāstīja savus konstatējumus par sistēmām, saistībām gada darbības pārskatā un ģenerāldirektora deklarāciju par 2019. gadu, kas attiecas uz visu DG DEVCO atbildības jomu;
- izdevumos, kuri 2019. gadā iegrāmatoti attiecībā uz 8., 9., 10. un 11. EAF, ir būtisks kļūdu līmenis – saskaņā ar Revīzijas palātas sniegtajiem datiem aplēstais kļūdu līmenis ir 3,5 %;
 - 43,6 % no aplēstā kļūdu līmeņa veidoja nenotikuši izdevumi (t. i., saistības, kas atspoguļotas kā izdevumi, vai nepareizi aprēķināti deklarētie izdevumi);
 - 22,1 % no aplēstā kļūdu līmeņa veidoja nopietni publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumi (t. i., nepamatots vērtēšanas komisijas lēmums);
 - 12,7 % no aplēstā kļūdu līmeņa veidoja neattiecināmi izdevumi (t. i., ievērojams vietējo darbinieku algu palielinājums pēc līguma noslēgšanas);
471. ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu, ka darījumos, kas attiecas uz programmas aplēsēm, dotācijām, iemaksu nolīgumiem ar starptautiskām organizācijām un deleģēšanas nolīgumiem ar ES dalībvalstu sadarbības aģentūrām, Komisija un tās īstenotājpartneri pieļāva vairāk kļūdu nekā citos atbalsta veidos (piemēram, tajos, kas ietver būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumus); no 65 šāda veida darījumiem 25 darījumos (38 %) bija skaitļos izsakāmas kļūdas, kas atbilda 71,7 % no aplēstā kļūdu līmeņa; ņem vērā, ka DG DEVCO atlikušo kļūdu īpatsvara izpēte nav uzskatāma par ticamības apliecināšanas uzdevumu vai revīziju; atzīmē, ka tā ir balstīta uz DG DEVCO izstrādāto atlikušo kļūdu īpatsvara noteikšanas metodoloģiju un rokasgrāmatu; konstatē, ka Revīzijas palāta izceļ četrus galvenos faktoros, kuri ietekmē DG DEVCO izmantoto RER noteikšanas kārtību, piemēram, publiskā iepirkuma procedūru pārbaūžu ierobežojumi, ļoti neliels skaits uz vietas veikto pārbaūžu skaits valstīs, kurās projekti tiek īstenoti, pati DG DEVCO atlikušo kļūdu īpatsvara aplēses metode un daļēja vai pilnīga paļaušanās uz iepriekšējo kontroles darbu; ņem vērā Revīzijas palātas konstatējumu, ka ģenerāldirektora 2019. gada darbības pārskata ticamības deklarācijā nav nevienas atrunas, jo abas atrunas, kas 2018. gadā vēl bija spēkā, tika atceltas un jaunas netika formulētas; pirms šo atrunu atcelšanas 2019. gadā DG DEVCO 2017. un 2018. gadā bija ievērojami samazinājis to tvērumu (t. i., atrunu aptverto izdevumu daļu), līdz ar to nav gūstams skaidrs un paties priekšstats par riskiem visā DG DEVCO atbildības jomā;
472. pauž gandarījumu, ka Revīzijas palāta konstatējusi kopumā pozitīvu tendenci nabadzības samazināšanas, dzimumu līdztiesības izglītības jomā un nolīgumu ar kaimiņvalstīm skaita ziņā, tomēr pauž bažas par negatīvu tendenci demokrātijas konsolidācijas, tiesiskuma un politiskās stabilitātes jomā;
473. atkārtoti pauž bažas, ka līdz ar arvien plašāku finansēšanas mehānismu izmantošanu ES politikas nostādņu īstenošanai trešās valstīs veidojas risks, ka var samazināties pārskatatbildība un Savienības rīcības pārredzamība; uzstājīgi prasa Komisijai nodrošināt, lai ārējās palīdzības sniegšana būtu atkarīga no tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošanas saņēmējvalstīs ⁽³⁴⁾;
474. pauž dziļas bažas par attīstības līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu darbībām, kuru rezultātā tiek pārkāptas cilvēktiesības robežu pārvaldībā; pauž nožēlu par paziņotajiem cilvēktiesību pārkāpumiem saistībā ar ES Ārkārtas trasta fondu Āfrikai (EUTF) Lībijā, Etiopijā, Eritrejā un Nigērā; aicina izveidot stingrus mehānismus, lai uzraudzītu EUTF ietekmi uz cilvēktiesībām, kā arī atbildības sistēmu starptautisko tiesību pārkāpumu novēršanai un risināšanai; atkārtoti uzsver, ka ir rūpīgi jāizmeklē iespējamie cilvēktiesību pārkāpumi, tostarp tie, kas notikuši pie ES robežām; pauž nožēlu par to, ka Komisijas ziņojumā par EUTF darbības termiņa pagarināšanu nav paredzēti nekādi uzlabojumi šajā jomā, un prasa, lai, izskatot EUTF darbības termiņa pagarināšanu, tiktu nodrošinātas garantijas attiecībā uz cilvēka pamattiesību ievērošanu ⁽³⁵⁾;

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 14. maija rezolūcija ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmumiem par Eiropas Savienības 2018. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa – Komisija un izpildaģentūras, 32. punkts (2019/2055(DEC)).

⁽³⁵⁾ DEVE komitejas atzinums par cilvēktiesību aizsardzību un ES ārējās migrācijas politiku, 13. punkts.

Eiropas kaimiņattiecību instrumenta (ENI) un Attīstības sadarbības instrumenta (DCI) sniegums

475. atgādina, ka ENI budžets 2014.–2020. gada DFS ir aptuveni 17 miljardi EUR un ka kopumā līdz 2019. gada beigām Komisija bija uzņēmusies saistības par 85 % no šā piešķiruma un iztērējusi 42 %;
476. atgādina, ka DCI budžets 2014.–2020. gada DFS ir aptuveni 20 miljardi EUR. Kopumā līdz 2019. gada beigām Komisija bija uzņēmusies saistības par 84 % no šā piešķiruma un iztērējusi 40 %;
477. norāda, ka, izvērtējot piecu DCI projektu un trīs ENI projektu sniegumu, Revīzijas palāta konstatēja snieguma problēmas trijos DCI projektos – divu projektu gadījumā bija aizkavējusies to īstenošana, un tāpēc līdz attiecīgajam termiņam netiks sasniegti visi plānotie iznākumi un rezultāti, un vienā projektā nebija noteikti it nekādi mērķrādītāji snieguma novērtēšanai, savukārt ENI projektos snieguma problēmas netika konstatētas;
478. norāda, ka Komisijas izstrādātajos augsta līmeņa snieguma ziņojumos atspoguļotie rādītāji atklājuši kopumā pozitīvu tendenci attiecībā uz nabadzības mazināšanu, dzimumu līdztiesību izglītībā, nolīgumu skaitu ar kaimiņvalstīm un tautas attīstību; pauž nožēlu, ka šie rādītāji liecina par situācijas pasliktināšanos demokrātijas nostiprināšanas, tiesiskuma un politiskās stabilitātes ziņā;
479. norāda, ka minētie rādītāji nesniedz informāciju par pašu programmu sniegumu, bet gan par kontekstu, kādā tās darbojas; uzsver, ka izmantoto rādītāju kopums skaidri neatklāj to, kādā mērā programmās sasniegti iecerētie iznākumi un rezultāti un kā tie savukārt veicinājuši gaidītās programmu ietekmes panākšanu;

Ieteikumi

480. aicina Komisiju:

- sniegt informāciju par atlikušo kļūdu līmeņa izpētes ierobežojumiem DG NEAR 2020. gada darbības pārskatā un turpmākajos gada darbības pārskatos;
- ātri izstrādāt norādījumus un kritērijus NVO identificēšanai tās grāmatvedības sistēmā un pārbaudīt pieteikumu iesniedzēju pašdeklarētos datus;
- ierosināt saskaņotu NVO definīciju un īpašu līdzekļu kontroli. aicina Komisiju katru gadu pieprasīt 50 lielāko saņēmēju sarakstu;
- palielināt ticamības līmeni, ko DG NEAR izmanto dotāciju īpatsvara aprēķināšanas metodoloģijā, līdz tādām pašām līmenim, ko piemēro atlikušo kļūdu īpatsvaram pārējā revīzijas kopā, lai 2021. gada beigās precīzāk atspoguļotu augstāko risku tiešajā pārvaldībā esošo dotāciju jomā;
- līdz 2021. gada beigām nostiprināt DG NEAR, DG DEVCO, DG ECHO, DG CLIMA un FPI pārbaudes, apzinot un novēršot atkārtotas kļūdas (piemēram, laika uzskaites sistēmu trūkumu un neattiecināma PVN iekasēšanu no Savienības finansētiem projektiem);
- līdz 2021. gada beigām turpināt uzlabot atlikušo kļūdu īpatsvara izpētē izmantoto metodoloģiju un rokasgrāmatu, lai risinātu Revīzijas palātas ziņojumā apzinātos problēmjautājumus un padarītu ticamāku izpētē paziņoto kļūdu īpatsvaru;
- atsākt formulēt atrunas visās jomās, kurās konstatēts augsts riska līmenis, neatkarīgi no šo jomu īpatsvara kopējos izdevumos un to finansiālās ietekmes;
- rūpīgi pārbaudīt, kā Savienības līdzekļus izmanto trešās personas, ar tām saistītās vienības un/vai fiziskas personas, lai gūtu pārliecību, ka līdzekļi netiek piešķirti nekādiem terorisma un/vai reliģiskas un politiskas radikalizācijas mērķiem vai veidiem vai nav saistīti ar tiem; turklāt jānodrošina, ka šie Savienības līdzekļi tiek proaktīvi atgūti un iesaistītie saņēmēji tiek izslēgti no turpmāka Savienības finansējuma;
- nodrošināt, lai ar Savienības līdzekļiem netiktu atbalstīts bērnu piespiedu darbs;
- nodrošināt, ka Savienības līdzekļi netiek izmantoti mērķiem, kādiem tie nav bijuši paredzēti;

- apturēt vai pārskatīt sadarbību ar trešām valstīm, tostarp apturēt konkrētu finansējumu un projektus, kas apdraud skarto personu cilvēktiesības, tostarp gadījumos, kad trešās valstis pilnībā neievēro pamattiesības, kas izriet gan no ANO 1951. gada Konvencijas par bēgļu statusu, gan no Eiropas Cilvēktiesību konvencijas, nav ratificējušas šīs konvencijas vai neievēro SOLAS konvenciju un SAR konvenciju;
 - nodrošināt uzlabotu Parlamenta kontroli, izstrādājot jaunus partnerības nolīgumus ar trešām valstīm, kuriem vienmēr būtu jābalstās uz solidaritātes, kopīgas atbildības, cilvēktiesību ievērošanas, tiesiskuma un starptautisko humanitāro tiesību principiem;
 - sniegt detalizētu informāciju par rīcības komiteju pieņemtajiem lēmumiem un nodrošināt Parlamenta pārstāvību to sanāksmēs;
481. atkārtoti prasa Komisijai pilnībā un bez turpmākas kavēšanās izpildīt Tiesas spriedumu (31/1/2019) attiecībā uz *International Management Group (IMG)*; mudina Komisiju atkal uzskatīt IMG par piemērotu līgumslēdzēju projektiem krīzes situācijās valstīs, kurās šī organizācija ir pierādījusi savu efektivitāti Eiropas struktūru un dalībvalstu finansēto rekonstrukcijas un palīdzības programmu pārvaldībā vairāk nekā 20 gadu laikā;
482. uzsver, ka ir svarīgi palielināt Savienības ārējās finansēšanas instrumentu pamanāmību, pārredzamību, efektivitāti, papildināmību un pārskatatbildību, ņemot vērā to pašreizējo pārstrukturēšanu; norāda, ka ENI sniegums ir bijis sekmīgāks ES austrumu kaimiņreģionā, un šajā sakarībā prasa pielikt lielākus centienus ES dienvidu kaimiņreģionā, lai risinātu problēmas, ar kurām tas saskaras;
483. aicina Komisiju veikt plašāku analīzi par to, cik efektīva no attīstības viedokļa ir privāto ieguldījumu subsidēšana un riska mazināšana, ņemot vērā to, ka ir ziņots par trūkumiem finansējuma apvienošanas un garantiju mehānismos – jo īpaši spriežot pēc nesen klajā nākušā Revīzijas palātas atzinuma (Nr. 7/2020), kurš pievienots Komisijas ziņojumam par Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai (EFIA) īstenošanu un kurā secināts, ka nav iespējams novērtēt EFIA ieguldījumu IAM vai Parīzes klimata nolīguma īstenošanā un pierādīt, ka bez Savienības ieguldījuma attiecīgās investīcijas nebūtu piesaistītas, jeb, citiem vārdiem sakot, pierādīt EFIA finansiālo papildināmību; atgādina, ka, nespējot pierādīt finansiālo papildināmību, Savienība pārkāpj PTO noteikumus par privātā sektora subsidēšanu un potenciāli izšķērdē nodokļu maksātāju resursus; uzsver, ka, izraugoties palīdzības veidus, būtu jāvadās pēc tā, kādas ir izredzes efektīvi īstenot attiecīgos politikas mērķus, t. i., saskaņā ar principu “policy first” (“pirmkārt – politika”); aicina Komisiju un EĀDD nodrošināt, lai tā būtu; uzskata, ka Komisijai un EĀDD būtu jāpiešķir prioritāte nozarēm, kurām ir potenciāls piesaistīt ārvalstu tiešos ieguldījumus, radīt darbvietas un palielināt eksportu, kā arī labas pārvaldības, strukturālo reformu, ekonomikas dažādošanas un korupcijas apkarošanas atbalsta pasākumiem; uzsver, ka līdzekļu devējiem būtu prioritāri jāpievēršas uz dotācijām balstītam finansējumam, izmantojot to kā standarta variantu, it sevišķi vismazāk attīstīto valstu gadījumā, nevis dot priekšroku aizdevumiem, kas – pretstatā dotācijām – varētu palielināt parāda slogu; uzsver, ka parāda atvieglošanai varētu būt izšķirīga ietekme uz nabadzības mazināšanu; uzsver, ka atbalsta programmas būtu jāapvieno ar parāda atmaksājamības analīzi; aicina Savienību izstrādāt īpašu parāda atvieglošanas iniciatīvu lielu parādu apgrūtinātām nabadzīgām valstīm; atkārtoti uzsver, ka attīstības palīdzībā, kas tiek sniegta sadarbībā ar privāto sektoru, ir jāievēro ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību vadošie principi, attiecīgie SDO standarti un ESAO pamatnostādnes starptautiskiem uzņēmumiem; turklāt uzsver, ka ir jānodrošina laba pārvaldība, nabadzības mazināšana un labklājības radīšana ar ilgtspējīgām investīcijām, kā arī nevienlīdzības mazināšana, cilvēktiesību un vides standartu veicināšana un pilnvērtīgu iespēju pavēršana vietējai ekonomikai;
484. aicina Komisiju sistemātiski uzraudzīt veiktās reformas un sasniegtos rezultātus, parādot, ka Savienības budžeta atbalsts ir efektīvi palīdzējis Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm īstenot pašām savas attīstības programmas un nostiprinājis to demokrātisko līdzatbildību;
485. prasa palielināt ar Savienības attīstības politikas izdevumiem saistīto pārskatatbildību un efektivitāti, jo attīstības rezultāti ir ne tikai jādefinē, bet arī rūpīgi jākontrolē un jāuzrauga, lai pārlicinātos, vai ir panākti taustāmi rezultāti un ietekme uz attīstību.
486. prasa veikt neatkarīgākus un publiski pieejamus novērtējumus par ES civilajiem un militārajiem drošības un militārajiem pasākumiem, jo īpaši ES militārās apmācības misijām, militāro dalībnieku spēju veidošanu trešās valstīs (spēju veidošana drošības un attīstības atbalstam, izmantojot Stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu) un robežu un migrācijas pārvaldības pasākumiem, un pauž nožēlu par elastības trūkumu administratīvajās un budžeta/finansu procedūrās attiecībā uz civilajām kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijām; atkārtoti pauž viedokli, ka Komisijai būtu jāievieš īpaši iepirkuma noteikumi krīzes pārvaldības pasākumiem saskaņā ar KDAP, lai veicinātu ātru un elastīgu misiju norisi;

487. aicina Komisiju izvērtēt to, vai bija likumīgi, pieņemot Padomes lēmumus par EAA un PESCO izveidi, atņemt Eiropas Parlamentam iespēju lemt par attiecīgo budžetu; atgādina, ka LES 45. panta 2. punktā un 46. panta 2. punktā ir noteikts, ka lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu bez veto tiesībām; atgādina, ka atņemt EP iespēju lemt par budžetu saskaņā ar LES 42. pantu var tikai attiecībā uz darbības izdevumiem un ka tam ir vajadzīgs vienprātīgs Padomes lēmums;
488. ņemot vērā, ka EIB kā nozīmīga Savienības ārpolitikas īstenošanas dalībiece, kas 10 % savu aizdevumu sniedz ārpus Savienības, atkārtoti uzsver Parlamenta jau izsenis pausto prasību, lai Revīzijas palātai tiktu piešķirtas pilnvaras veikt revīziju par visām EIB operācijām un lai šīs revīzijas tiktu veiktas;

Administrācija

489. norāda, ka maksājumi kategorijā "Administrācijai" 2019. gadā bija 10,4 miljardi EUR (6,5 % no DFS), no kuriem Komisijas budžets ir 57,9 % jeb 6,1 miljards EUR;
490. norāda, ka administratīvie izdevumi ietver izdevumus par cilvēkresursiem, kas veido aptuveni 60 % no kopējiem šīs kategorijas izdevumiem, kā arī izdevumus par ēkām, aprīkojumu, energoresursiem, sakariem un informācijas tehnoloģiju, ko Revīzijas palāta uzskata par neliela riska izdevumiem;
491. norāda, ka Komisijas darījumos tika konstatētas vairākas kļūdas saistībā ar personāla izmaksām un PMO īstenoto ģimenes pabalstu pārvaldību;
492. atzīmē, ka Revīzijas palāta pārbauda arī informācijas pareizību Komisijas gada darbības pārskatos, tostarp to ģenerāldirektorātu un struktūru darbības pārskatu pareizību, kuri ir galvenokārt atbildīgi par administratīvajiem izdevumiem; atzinīgi vērtē to, ka caurskatītajos gada darbības pārskatos būtisks kļūdu līmenis netika konstatēts;
493. aicina Komisiju veikt atbilstīgus pasākumus, lai īstenotu visus Revīzijas palātas ieteikumus, un ziņot Parlamentam par norisēm;

Eiropas skolas

494. ar gandarījumu atzīmē uz Revīzijas palātas atzinumu, ka pārskatu kvalitāte ir uzlabojusies salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem; ar bažām norāda uz Revīzijas palāta nespēju apstiprināt, ka skolu finanšu pārvaldība 2019. gadā atbilda Eiropas skolu Finanšu regulai un Civildienesta noteikumiem, jo tika atklātas nepilnības centrālā biroja un abu atlasīto skolu iekšējās kontroles sistēmās; mudina Eiropas skolas ātri īstenot Revīzijas palātas ieteikumus attiecībā uz konstatētajām konkrētajām nepilnībām grāmatvedības, iepirkumu un darbā pieņemšanas jomās;
495. attiecībā uz Eiropas skolām uzsver, ka ir svarīgi ievērot gada pārskata principu un noteikumus par fizisko inventarizāciju, veicot finanšu gadu nodalīšanu gada beigās, kā arī ievērot maksājumu termiņus, iepirkuma noteikumus un darbā pieņemšanas procedūru pārredzamību.

Ieteikumi

496. aicina Komisiju:
- saskaņot atbalstu I kategorijas skolēniem, t. i., ierēdņu bērniem, kuri izvēlējušies mācīties kādā no akreditētajām Eiropas skolām (atkarībā no dzīvesvietas pilsētas vai valsts pašlaik dažas civildienesta ierēdņu ģimenes nesaņem finansējumu bērnu izglītošanai akreditētajās skolās, kaut gan šīs skolas nodrošina tieši to pašu vidusskolas izglītības programmu un diplomu);
 - novērst finansējuma nevienlīdzību, ar kuru saskaras akreditētajās skolās reģistrētie I kategorijas skolēni un kura veidojas situācijā, kad šīs skolas dažkārt stājas I tipa Eiropas skolu vietā un dažkārt atkarībā no izglītības tirgus, kurā tās darbojas, rada nevienlīdzīgu un nepamatotu konkurenci;
 - iejaukties, lai atrisinātu būtiskās problēmas, ko pašlaik rada tā dēvētā izmaksu neitralitātes politika (sk. dokumentu 2018-10-D-63-en-5), kurā noteikts, ka akreditētajām skolām vajadzētu nevis radīt finansiālu slogu tradicionālajai Eiropas skolu sistēmai, bet gluži otrādi – tām būtu jāpiedalās pašreizējās sistēmas radīto izmaksu segšanā ⁽³⁶⁾;

⁽³⁶⁾ Šis noteikums rada problēmas vairākos līmeņos. Pirmkārt, centrālais birojs, kā arī viss budžets, ko Komisija atvēlējusi Eiropas skolām, ir sabiedriska pakalpojums, ko dalībvalstis – un līdz ar to arī nodokļu maksātāji – jau ir apmaksājuši. Otrkārt, tā kā akreditēto skolu vispārējā darbība ir pašfinansējoša un Komisija tajā nepiedalās, apgalvojums, ka šīs skolas rada papildu izmaksas, par kurām tām būtu jāatbild, šķiet neloģisks. Gluži otrādi – tā kā šīs skolas nodrošina Eiropas vispārējās vidējās izglītības diploma sistēmas atvērtību un Eiropas ierēdņu bērnu izglītošanu par daudz zemākām izmaksām nekā I tipa Eiropas skolas, to attīstība būtu jāintegrē Komisijas budžetā un nekādā gadījumā nebūtu jāapliek ar nodokļiem, kas kavētu attīstību un ievērojamos ietaupījumus, kurus, pateicoties šīm skolām, gūst Savienība.

Cilvēkresursi

497. no Revīzijas palātas konstatējumiem ņem vērā, ka līdz ar Civildienesta noteikumu jaunās redakcijas pieņemšanu 2014. gadā iestādes un struktūras apņēmas līdz 2018. gadam štatu sarakstos pakāpeniski samazināt amata vietu (ieredņu un pagaidu darbinieku) skaitu tā, lai tas būtu par 5 % mazāks nekā 2012. gadā;
498. atzīmē, ka 2014. gada Civildienesta noteikumu reforma 2014.–2020. gada DFS jāva ietaupīt 4,2 miljardus EUR, kas ir 0,4 % no DFS kopējā apjoma; atgādina, ka 2014. gada reforma radīja neapstrīdamu negatīvu ietekmi uz personālu, ko Revīzijas palāta apstiprināja ⁽³⁷⁾ 2019. gadā, un pauž nožēlu par to, ka ir gandrīz neiespējami zināt reformas finansiālās izmaksas, lai gūtu reālistisku priekšstatu par ietaupījumiem; ņem vērā vairākus Komisija izstrādātos politiskos pasākumus un darbības ar mērķi mazināt negatīvo ietekmi, un sagaida, ka gūtā pieredze tiks atspoguļota Komisijas jaunajā cilvēkresursu stratēģijā, ko paredzēts pieņemt 2021. gadā; atkārtoti atgādina par nopietnajām sekām, ko nākotnē Eiropas civildienestā un Savienības politikas īstenošanā var radīt jebkāds administratīvā budžeta vai darbinieku skaita samazinājums;
499. atzīmē, ka Komisija veic ieguldījumus datu iegūšanā no savas medicīnas informācijas tehnoloģiju sistēmas, lai novērstu datu trūkumu par izdegšanas gadījumiem; stingri mudina Komisiju savā cilvēkresursu stratēģijā paredzēt izdegšanas gadījumu novēršanu, identificēšanu un pārvaldīšanu, turklāt plašākā, proti, personāla, darba slodzes un personāla labjutības kontekstā;
500. pauž bažas, ka Komisija nav izstrādājusi pagaidu pasākumus nolūkā mazināt augošo pirktpējas nevienlīdzības problēmu, ar ko saskaras Luksemburgā strādājošie Eiropas civildienesta ierēdņi; kā svarīgu piemēru šajā ziņā norāda uz to, ka 16 no 200 Eiropas Prokuratūras izvēlētiem piemērotiem kandidātiem noraidīja darba piedāvājumu, jo alga nav pietiekami liela dzīvošana Luksemburgā; uzsver, ka sagaida konkrētus priekšlikumus ziņojumā par algu metodi, kas jāiesniedz līdz 2022. gada 31. martam;
501. atbalsta Komisijas nodomu saistībā ar Covid-19 krīzi atjaunināt pieeju, kas izklāstīta tās 2019. gada paziņojumā "Nākotnes darba vieta Eiropas Komisijā"; sagaida, ka Komisija līdzvērtīgi ņems vērā biroja telpu efektīvu izmantošanu un darbinieku veselību un labklājību; atkārtoti norāda, ka darbinieku pārstāvji vienmēr ir jāiesaista, kad tiek lemts par būtiskām darba kārtības un darba vides izmaiņām;
502. atzinīgi vērtē Komisijas 2018. gadā pieņemto rīcības plānu līdztiesības un dažādības jomā un tā īstenošanu 2019. gadā; atzinīgi vērtē to, ka tajā tika pievienotas konkrētas darbības, atsaucoties uz darbinieku aptaujā pausto; aicina Komisiju rīkoties tāpat, veicot konkrētākus pasākumus attiecībā uz personām, kuras Komisijā stāžējas;
503. piekrīt Komisijas paziņojumā paustajam, ka vīriešiem un sievietēm vēl arvien ir atšķirīgas kultūras, sociālās un profesionālās prasības attiecībā uz līdzsvaru starp apmaksātu darbu un neapmaksātu (aprūpes) darbu; ar gandarījumu atzīmē Komisijas centienus palielināt informētību par ieviestajiem pasākumiem nolūkā nodrošināt darba un privātās dzīves līdzsvaru, piemēram, kursiem vecākiem un pozitīvu piemēru publicēšanu Komisijas iekštīklā;
504. ar gandarījumu atzīmē, ka Komisija (2014-2019) līdz savu pilnvaru termiņa beigām 2019. gadā sasniedza mērķi nodrošināt 40 % sieviešu īpatsvaru vadošos amatos; atgādina Komisijai (2019-2024), ka 2019. gadā tās priekšsēdētāja apņēmas līdz pašreizējā pilnvaru termiņa beigām panākt dzimumu līdztiesību visos vadības līmeņos un atkārtot šo apņemšanos pilnvarojuma vēstulē budžeta un administrācijas komisāram;
505. norāda uz jaunajām pamatnostādņēm par atbalsta sniegšanu personām ar invaliditāti, kas izstrādātas 2019. gadā ar mērķi finansiāli palīdzēt darbiniekiem un viņu apgādājamiem segt ar viņu neatkarību, sociālo integrāciju un fiziskajām, garīgajām, sociālajām un profesionālajām spējām saistītās izmaksas, kas nav medicīniskas izmaksas; atzīmē, ka pamatnostādnes stājās spēkā 2020. gada maijā;
506. norāda, ka 2019. gadā sociālā un finansiālā atbalsta gadījumu skaits palielinājās par 28 % salīdzinājumā ar 2018. gadu; ar gandarījumu norāda, ka izmantotie līdzekļi invaliditātes jomā salīdzinājumā ar 2018. gadu ir palielinājušies par 50 % (no aptuveni 2 miljoniem līdz 3 miljoniem EUR);

⁽³⁷⁾ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 15/2019 "2014. gada civildienesta reformu kopuma īstenošana Komisijā. Lielie ietaupījumi, tomēr ne bez sekām personālam".

507. ņem vērā Revīzijas palātas apsvērumus un ieteikumus attiecībā uz Eiropas Personāla atlases biroju⁽³⁸⁾; atzinīgi vērtē to, ka atlases process kopumā ir efektīvs liela mēroga konkursos, taču pauž bažas par to, ka atlases process nav pielāgots maza mēroga, mērķorientētiem konkursiem, kas ir vispiemērotākie pašreizējām ES iestāžu darbā pieņemšanas vajadzībām; aicina Komisiju savlaicīgi ziņot par to, kā EPSO īsteno šos ieteikumus;
508. atzīmē, ka laikā no 2012. līdz 2018. gadam iestādes un struktūras, izņemot Eiropas Ombudu un EDAU, ir samazinājušas savus štatu sarakstus par 1 409 amata vietām (3 %) un vienlaikus pakāpeniski palielinājušas līgumdarbinieku skaitu; šajā sakarībā norāda, ka minētajā periodā līgumdarbinieku īpatsvars kopējās darbaspēka prognozēs palielinājās no 17 % līdz 22 %; pauž bažas par iespējamo negatīvo ietekmi, ko varētu radīt ierēdņu aizstāšana ar līgumdarbiniekiem, piemēram, par nepieciešamo zināšanu nodošanu, kā arī par to zaudēšanu, beidzoties viņu līgumu termiņam, kā arī par līgumdarbinieku darbavietas perspektīvu un drošību;
509. norāda, ka līgumdarbinieku skaita pieaugums atspoguļo to jauno uzdevumu ietekmi uz darbinieku skaitu, kuri izriet no strauji mainīgām prioritātēm, piemēram, tādu jaunu programmu īstenošanas, kuras Komisija deleģējusi izpildaģentūrām un kuras bija neitrālas gan budžeta izteiksmē, gan arī attiecībā uz Komisijas darbinieku pārcelšanu; pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka līgumdarbinieku skaita palielinājums bija arī reakcija uz īpašām vai steidzamām situācijām;
510. pauž nožēlu, ka dažās iestādēs līgumdarbinieku skaits FG I kategorijā palielinājās saistībā ar kancelejas darbinieku un sekretāru pastāvīgo un pagaidu amata vietu pārvēršanu līgumdarbinieku amata vietās;
511. atzīmē, ka 2018. gada beigās iestādēs, struktūrās un izpildaģentūrās bija nodarbināti 11 962 līgumdarbinieki (par 37 % vairāk nekā 2012. gadā); norāda, ka lielāko daļu nodarbināja Eiropas Komisija;
512. prasa Komisijai ieviest pārredzamāku amatā iecelšanas procedūru attiecībā uz visiem amatiem, taču jo īpaši pārvaldības līmeņa amatiem; aicina Komisiju viest skaidrību līdzšinējā iecelšanas procedūrā, kurā trūkst pārredzamības un pārskatatbildības;
513. pauž nožēlu, ka vēl arvien pastāv ģeogrāfiska nelīdzsvarotība Komisijas personāla sastāvā, jo īpaši vidējā un augstākā līmeņa vadības līmenī; aicina Komisiju nodrošināt visu dalībvalstu valstspiederīgo pienācīgu pārstāvību, vienlaikus ņemot vērā kandidātu kompetenci un nopelnus, kā norādīts Civildienesta noteikumu 27. pantā;
514. uzsver, ka Savienības aģentūru darbinieku mainībai ir liela ietekme, un aicina Komisiju īstenot personāla un sociālās politikas pasākumus ar mērķi šādu mainību novērst;
515. norāda, ka ir nepieciešama kompleksa pieeja ar mērķi Eiropas iestāžu tīmekļa vietnes darīt pieejamas personām ar jebkāda veida invaliditāti, kā paredzēts Direktīvā (ES) 2016/2102, tostarp nodrošinot valstu zīmju valodu pieejamību; rosina šajā procesā iesaistīt personas ar invaliditāti pārstāvošas organizācijas;
516. atzinīgi vērtē Komisijas centienus izveidot daudzveidīgāku un iekļaujošāku darba vidi un kultūru, uzlabojot apstākļus cilvēkiem ar invaliditāti, un aicina Komisiju izvērtēt iespējas vēl vairāk stiprināt un integrēt vienlīdzīgu iespēju principu darbā pieņemšanas, apmācības, karjeras izaugsmes un darba nosacījumu jomā, kā arī palielināt darbinieku izpratni par šiem jautājumiem; turklāt aicina izvērtēt iespējamus saprātīgus uzlabojumus un pārveidojumus iestāžu ēkās (piekļuve un piemērots biroja aprīkojums) par labu cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām vai citu invaliditāti;
517. atzinīgi vērtē Eiropas Personāla atlases biroja paveikto un pastāvīgos centienus uzlabot praksi attiecībā uz saprātīgiem pielāgojumiem kandidātiem ar invaliditāti un/vai īpašām prasībām. 2019. gadā EPSO izstrādāja bukletu, bukletu Braila rakstā un animētu videomateriālu, kuru mērķis ir izskaidrot šādus atlases procedūru pielāgojumus, kas kandidātiem ar īpašām vajadzībām tiek piedāvāti atlases procedūru laikā, un tas lāva 438 kandidātiem ar īpašām vajadzībām pieteikties konkursiem un atlasei;
518. atkārtoti aicina Komisiju padarīt Komisijas īpašo padomdevēju statusu pārredzamāku, skaidri definējot viņu uzdevumus un uzdevumus;

⁽³⁸⁾ Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 23/2020 "Eiropas Personāla atlases birojs: laiks pielāgot atlases procesu mainīgajām darbā pieņemšanas vajadzībām".

519. attiecībā uz Komisijas kolēģijas 2019. gada 30. oktobra lēmumu, kas ļauj bijušajiem Komisijas priekšsēdētājiem pēc pilnvaru termiņa beigām pildīt reprezentatīvas funkcijas, pieņem zināšanai bijušā priekšsēdētāja Žana Kloda Junkera iecelšanu par īpašo padomdevēju un pauž nožēlu par to, ka šis amats, lai arī neatalgots, radīs izmaksas, jo īpaši attiecībā uz darba braucieniem, kas sabiedrībai ir grūti saprotams; prasa Komisijai sniegt Parlamentam sīkāku informāciju par šī lēmuma finanšu ietekmi, lai Parlaments to varētu ņemt vērā turpmākajās budžeta izpildes apstiprināšanas reizēs;
520. aicina Komisiju piegriezt lielāku vērību attiecībām ar bijušajiem Komisijas locekļiem un uzmanīgi izvērtēt šādu attiecību radītos iespējamus riskus;
521. atkārtoti aicina Komisiju īstenot spēkā esošos juridiski saistošos rīcības kodeksa noteikumus par tā dēvēto virpuļdurvju efektu gan attiecībā uz Komisiju, gan tās aģentūrām;
522. stingri atbalsta Revīzijas palātas ieteikumu visām iestādēm kopīgi saskaņot savus ētikas regulējumus un vairāk apmainīties ar paraugpraksi;
523. aicina Komisiju uzlabot darbinieku informētību un izpratni par ētikas regulējumiem un kultūru; aicina Komisiju jo īpaši nodrošināt, ka mācībās par ētikas jautājumiem tiek iekļauti praktiski norādījumi, kas balstīti uz reālās dzīves piemēriem, un uzlabot komunikāciju ar darbiniekiem par ētikas jautājumiem; uzsver, ka ir īpaši jānodrošina, ka darbinieki ir informēti par to, kā ziņot par jautājumiem saistībā ar neētisku rīcību, kā arī jāveicina viņu drošības sajūta;

Vispārīgas piezīmes

524. apzinās, ka 2019. gads Komisijai bija pārejas gads, jo tai bija jānodrošina pārejas process, beidzoties Ž. K. Junkera vadītās Komisijas darbam, un jāgatavojas U. fon der Leienas vadītās Komisijas ienākšanai, kā arī jāsāk īstenot tās jaunās prioritātes;
525. pauž bažas saistībā ar Komisijas lēmumu piešķirt līguma slēgšanas tiesības uzņēmumam *BlackRock Investment Management* nolūkā veikt pētījumu par vides, sociālajiem un pārvaldības mērķiem; norāda uz Eiropas Ombuda veikto izmeklēšanu par interešu konflikta iespējamību⁽³⁹⁾; tādēļ aicina Komisiju atjaunināt pamatnostādnes par publiskā iepirkuma procedūrām;
526. aicina Komisiju ieviest ziņošanu par ilgtspēju, tostarp iepirkuma sociālajiem un vides aspektiem; uzskata, ka, iepirkuma un iegādes politikā iekļaujot atbildīgas uzņēmējdarbības standartus, Komisija var aizsargāt sabiedrības intereses un nodrošināt pārskatatbildību par publiskajiem izdevumiem;
527. mudina Komisiju turpināt balstīties uz savas atklātā pirmkoda programmatūras stratēģijas⁽⁴⁰⁾ un programmas ISA2⁽⁴¹⁾ principiem, lai novērstu atkarību no viena pārdevēja, saglabātu kontroli pār savu tehnisko infrastruktūru, sniegtu ieguldījumu stingrākos lietotāju privātuma un datu aizsardzības pasākumos un palielinātu drošību un pārredzamību sabiedrības interesēs; aicina Komisiju publiskā iepirkuma un izstrādes jomā priekšroku dot atklātā pirmkoda risinājumiem, lai veicinātu programmatūras risinājumu koplietošanu un atkalizmantošanu, padarītu iepirkumu ilgtspējīgāku un ilgstošāku un ievērotu principu "publiski līdzekļi, atklāts kods";
528. atzinīgi vērtē iestāžu sadarbību kibernetikas jomā, kurā Reģionu komiteja un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja saņem ES iestāžu un aģentūru datorapdraudējumu reaģēšanas vienības palīdzību; atzīmē, ka daudzi digitalizācijas projekti attiecas uz cilvēkresursu un finanšu procesu digitalizāciju, kuros Komitejai izmanto Komisijas nodrošināto SYSPER un ABAC sistēmu; prasa Komitejai apsvērt iespēju sarunās panākt labākus nosacījumus par lietojumprogrammu kopīgu izmantošanu un padarītu šo procesu finansiāli pievilcīgāku;
529. uzsver, cik svarīgi ir Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorāta centieni atvieglot mutisko tulkošanu 24 oficiālajās ES valodās un pat starptautiskajā zīmju valodā Komisijā un citās ES iestādēs un struktūrās, mudina Komisiju palīdzēt Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorātam vēl vairāk palielināt starptautiskās zīmju valodas pieejamību un izmantošanu, lai personām ar invaliditāti nodrošinātu piekļuvi informācijai;

⁽³⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/lv/case/en/57060>

⁽⁴⁰⁾ https://ec.europa.eu/info/departments/informatics/open-source-software-strategy_lv

⁽⁴¹⁾ https://ec.europa.eu/isa2/isa2_lv

530. pauž ļoti nopietnas bažas par lēmumu lauzt līgumu ar ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju, kā rezultātā tika atlaisti 400 darbinieki; steidzami prasa Komisijai pārskatīt savu lēmumu un izpētīt jebkuru dzīvotspējīgu risinājumu, lai aizsargātu darba ņēmējus un izvairītos no atlaišanas, tostarp tieši pieņemot darbā ēdināšanas iestāžu darbiniekus;
531. norāda, ka daudzi paziņojumi un dokumenti ir pieejami tikai angļu valodā; turklāt norāda, ka darba sanāksmes notiek bez mutiskā tulkojuma iespējas; aicina Eiropas Komisiju ievērot principus, tiesības un pienākumus, kas noteikti Pamattiesību hartā un Regulā Nr. 1/1958, kā arī iekšējās nostādnēs un lēmumos, piemēram, Labas administratīvās prakses kodeksā; tādēļ aicina Komisiju paredzēt cilvēkresursus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu daudzvalodības principa ievērošanu, palielinot par rakstisko un mutisko tulkošanu atbildīgo darbinieku skaitu;

Ētikas satvars

532. ņem vērā Revīzijas palātas secinājumus un ieteikumus tās īpašajā ziņojumā "Revidēto ES iestāžu ētikas satvari: iespējami uzlabojumi"; piekrīt Revīzijas palātas secinājumam, ka "Jebkāda veida neētiska rīcība, ko pieļauj Savienības iestāžu un struktūru darbinieki un locekļi, tostarp EP deputāti, nav pieņemama. Šāda rīcība, pat ja par to ir tikai aizdomas, piesaista lielu sabiedrības uzmanību un mazina uzticību ES. Neētiska rīcība ir arī saistīta ar korupcijas un krāpšanas risku"; pauž nožēlu par to, ka ētikas satvaru īstenošana vēl joprojām jāuzlabo; jo īpaši pauž nožēlu par to, ka tika konstatētas nepilnības vairākos jautājumos, proti:

- procedūras, kas attiecas uz deklarāciju pārbaudēm un darbiniekiem dotiem norādījumiem, nav pietiekami oficiālas; jābūt pieejamiem skaidriem un plašiem norādījumiem par ētikas prasībām; tas pats attiecas uz norādījumiem par interešu konfliktiem, kas izriet no darbinieku finansiālajām interesēm, viņu pēcnodarbinātības darbībām vai viņu laulātā vai partnera profesionālo darbību;
- iestāžu locekļu deklarāciju nepietiekama pārbaude; attiecībā uz Komisijas locekli Revīzijas palāta pauž nožēlu par to, ka trūkst standarta rakstisku procedūru šīs informācijas precizitātes, ticamības un pilnīguma pārbaudīšanai, radot risku, ka pienākumi tiks interpretēti nekonsekventi, tāpēc iestādei ir mazāka iespēja konstatēt neprecizitātes un citus jautājumus, pirms tie piesaista sabiedrības uzmanību, un tas, iespējams, apdraud sabiedrības uzticēšanos;
- nepilnīga un neskaidra politika attiecībā uz dāvanām un izklaidi, turklāt konkrēti Komisijai – nav noteikta tās locekļiem piemērojama jēdzienu "dāvana" un "viesmīlība" definīcija;

533. atzinīgi vērtē to, ka revidētās iestādes bija izstrādājušas lielā mērā atbilstīgus ētikas satvarus darbiniekiem un locekļiem, ko tomēr iespējams vēl uzlabot; stingri atbalsta Revīzijas palātas ieteikumus, piemēram, saskaņot ētikas satvarus un uzlabot darbinieku informētību;

534. ņem vērā, ka otrreiz pārskatītas Komisijas iekšējās pamatnostādnes saistībā ar Civildienesta noteikumu noteikumiem par trauksmes celšanu; ar gandarījumu pieņem zināšanai 2019. gada pārskatā iekļautos 6 ieteikumus un aicina Komisiju ziņot budžeta lēmējinstīcijai par īstenošanu; atzinīgi vērtē vietnes "MyIntracomm" trauksmes celšanas sadaļas atjaunināšanu 2019. gada maijā un to, ka pievienota tieša saikne uz OLAF trauksmes celšanas procedūru;

535. prasa īstenot proaktīvāku pieeju trauksmes cēlēju aizsardzībai; uzskata, ka īpaši svarīgi ir pastiprināt sadarbību starp OLAF un iecelējinstīciju, kas attiecīgos gadījumos ir atbildīga par aizsardzības pasākumu pieņemšanu; par īpaši svarīgiem uzskata arī ieteikumus sadarbīties ar EPPO, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību un apmainītos ar paraugpraksi attiecībā uz ziņošanu par iespējami nelikumīgām darbībām;

536. attiecībā uz trauksmes cēlēju aizsardzību uzskata, ka ļoti nepieciešamais uzlabojums būtu vienotāks regulējums starp visām iestādēm, pamatojoties uz paraugpraksi un augstākiem standartiem;

537. uzsver, cik svarīgi ir pastiprināt Pārredzamības reģistru un uzlabot tā datu kvalitāti, jo īpaši saistībā ar 2020. gada decembrī panākto Iestāžu nolīgumu; ņem vērā Komisijas veiktās kvalitātes pārbaudes un Reģistra sekretariāta darbības saistībā ar saņemtajiem brīdinājumiem; aicina Komisiju uzlabot IT risinājumu nolūkā veikt stingrākas kvalitātes pārbaudes;
538. uzsver to, cik svarīgs ir efektīvs un derīgs Pārredzamības reģistrs; aicina Komisiju pievērst lielāku uzmanību Pārredzamības reģistrā iekļauto subjektu validēšanai un izlases veida pārbaudēm; ar bažām norāda, ka lielākajai daļai Komisijas lēmumu pieņēmēju nav noteikta prasība publicēt informāciju par savām sanāksmēm ar interešu pārstāvjiem; pauž bažas arī par Komisijas lēmumu pieņēmēju iespēju tikties ar lobistiem, kas nav reģistrēti Pārredzamības reģistrā; prasa nodrošināt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz visām sanāksmēm, ko Komisija organizē ar privātā sektora dalībniekiem vai to pārstāvjiem, piemēram, konsultāciju organizācijām;
539. pieņem zināšanai Eiropas Ombuda secinājumus un tehniskos ierosinājumus, lai uzlabotu 2019. gada 28. februāra lēmumu par to, kā Komisija pārvalda savu darbinieku tā sauktās virpuļdurvju efekta situācijas; aicina Komisiju veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Ombuda lēmumu un Revīzijas palātas attiecīgajiem ieteikumiem tās īpašajā ziņojumā par Savienības iestāžu ētikas satvaru;
-